

**MADONAS NOVADA PAŠVALDĪBA
MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKA**

**PĀRSKATS
PAR
MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKAS
DARBU
2015. GADĀ**

MADONA 2016

Saturs

1. REĢIONA, NOVADA UN BIBLIOTĒKU DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS	3
2. KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UN ORGANIZĀCIJAS POLITIKA	6
3. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	14
3.1. ABONEMNTA PIEDĀVĀJUMS	17
3.2. JAUNĀKĀS PERIODIKAS LASĪTAVAS PIEDĀVĀJUMS	25
3.3. EIROPAS SAVIENĪBAS INFORMĀCIJAS UN UZZIŅU LASĪTAVAS PIEDĀVĀJUMS	27
4. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	43
5. INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOĻIJU NODROŠINĀJUMS	55
6. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS	57
7. PROJEKTIZSTRĀDE	73
8. METODISKĀ UN KONSULTATĪVĀ DARBA UN SADARBĪBAS RAKSTUROJUMS	76
9. BIBLIOTĒKU MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS:	84
10. BIBLIOTĒKAS PERSONĀLS:	86
11. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	90
12. KOPDARBĪBA AR PAŠVALDĪBAS UN CITĀM INSTITŪCIJĀM. PUBLICITĀTE	93
13. VEIKSMES STĀSTI	99

1. REĢIONA, NOVADA UN BIBLIOTĒKU DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

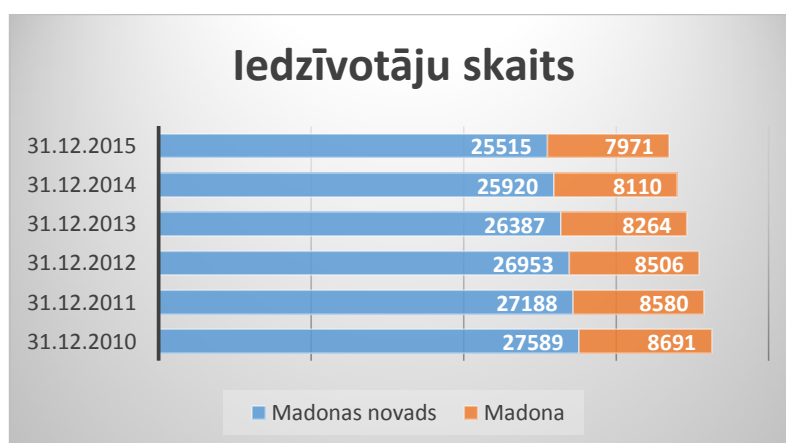
Madonas novads ir viens no lielākajiem Latvijā, lielākais Vidzemes reģionā kā arī viens no lielākajām pēc iedzīvotāju skaita. Teritorijas platība 2160 km². Novadam raksturīga lauksaimnieciskā ražošana un mežizstrāde, nav lielu rūpniecisku objektu.

Novadā iekļaujas 14 pagasti (Aronas, Barkavas, Bērzaunes, Dzelzavas, Kalsnavas, Lazdonas, Liezēres, Ļaudonas, Mārcienas, Mētrienas, Ošupes, Praulienas, Sarkaņu, Vestienas) un 1 pilsētā – Madona. Madonas pilsēta ir novada administratīvais centrs.

Uz 2015. gada 1.janvāri kopējais iedzīvotāju skaits novadā bija 25515. Iedzīvotāju blīvums bija 11,8 cilvēki uz 1km². Migrācijas ietekmē iedzīvotāju skaits pilsētā regulāri ir negatīvs. Iedzīvotāju skaita samazinājums saistīts gan ar jauniešu dzīvesvietas maiņu uz attīstītākiem Latvijas pilsētu centriem, gan ar ekonomisko situāciju valstī kopumā, darbaspējīgo iedzīvotāju emigrācija uz citām valstīm.

Pēdējos gados līdzīgi kā visā Latvijā vērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence.

	31.12. 2010	31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015
Madonas novads	27589	27188	26953	26387	25920	25515
Madona	8691	8580	8506	8264	8110	7971

Madonas novada bibliotēka ir Madonas novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Akreditācijas rezultātā 2015. gada 2. decembrī ir piešķirts reģiona galvenās bibliotēkas statuss.

Madonas novada bibliotēka koordinē un metodiski vada reģiona 5 pašvaldību publisko bibliotēku darbu, veic metodiski konsultatīvā darba funkcijas 22 vietējās nozīmes bibliotēkām pagastos Madonas novadā, Cesvaines novadā – 2 bibliotēkām, Ērgļu novadā 4 bibliotēkām, Lubānas novadā 2 bibliotēkām un Varakļānu novadā- 3 bibliotēkām. Ir noslēgti līgumi uz nenoteiktu laiku ar Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu pašvaldībām par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu.

Notiek sadarbība ar 25 Madonas reģiona skolu bibliotēkām, tajā skaitā 19 Madonas novada skolu bibliotēkām.

Bibliotēkas darba prioritātes 2015. gadā: Bibliotēkas krājuma inventarizācija; Bibliotēkas akreditācija; Literatūru un lasīšanu popularizējošais darbs; Ģimenes bibliotēkas modeļa pilnveide.

Nacionālā līmenī 2015. gads- Raiņa un Aspazijas gads- aktivitātes literatūras popularizēšanai.

Reģiona kontekstā – Madonas novada bibliotēkas akreditācijas gads.

Lokāli Madonā strādāts attīstot ģimenes bibliotēkas modeli, veikta bibliotēkas krājuma inventarizācija.

Madonas novadā ir 22 pagastu bibliotēkas- vietējās nozīmes bibliotēkas – pagastu pārvalžu struktūrvienības. Izpildvaras hierarhijā pakļautas pagastu pārvalžu vadītājiem. 7 no 14 pagastiem (Arona, Barkava, Dzelzava, Liezēre, Ļaudona, Prauliena, Sarkaņi) ir otrās bibliotēkas, Aronas pagastā 3 vietējās nozīmes bibliotēkas. Bibliotēku izvietojums- kādreizējie teritoriālo vienību centri, kuri laika gaitā pārvērtušies par mazapdzīvotām vietām.

Bibliotēkā ir izstrādāta vidējā termiņa darbības un attīstības stratēģija. *Madonas novada pašvaldības publisko bibliotēku darbības un attīstības stratēģija 2015-2020* - vidēja termiņa plānošanas dokuments, kura nolūks ir noteikt novada pašvaldības publisko bibliotēku darbības un attīstības mērķus, uzdevumus un rīcības virzienus nākamajam piecu gadu darbības periodam. Dokumentā analizēta esošā situācija, bibliotēku darbības pilnvarojums un organizatoriskais modelis. Definēta bibliotēkas misija, vīzija un bibliotēku darbības mērķi, noteikti uzdevumi un rīcības virzieni to sasniegšanai. Lai koordinētu un sabalansētu esošo un plānoto resursu racionālu izmantošanu izvirzīto mērķu sasniegšanai, dokumentā aptvertas visas Madonas novada publiskās bibliotēkas.

Kārtējā plānošana- gada plāni, kuri tiek aktualizēti ik mēnesi.

Bibliotēkas darba prioritātes 2016. gadā:

- Madonai- 90- aktivitātes veltītas pilsētas jubilejai;
- Aktivitātes pakalpojumi ģimenēm;
- Novadpētniecība;
- Nozaru literatūras krājuma analīze.

Saskaņā ar BIS Alise datiem 2015. gadā Madonas novada bibliotēkā reģistrēti 2737 lietotāji jeb 34,3 % no pilsētas iedzīvotājiem. Tas ir, par 81 mazāk salīdzinoši ar 2014. gadu, t.sk. 1012 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Lietotāju reģistrācija notiek katrā struktūrvienībā, tas ļauj analizēt struktūrvienību darbu; summējot reģistrētos lietotājus struktūrvienībās, Madonas bibliotēkas pakalpojumus izmanto 2931 lietotāji.

Fiziskais apmeklējums – 2015. gadā 44923 (2014. gadā- 48993), tajā skaitā- 12161 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Palielinājies e- apmeklējumu skaits: virtuālo apmeklējumu skaits bibliotēkas mājaslapā, portālā *biblioteka.lv* ir 48879 un sociālo tīklu apmeklējumi 14532, kopā 63411. Dienas vidējais fiziskais apmeklējums- 179; vidēji 254 virtuālie apmeklējumi dienā. Apmeklējumu skaits uz vienu lasītāju 16,4.

Izsniegums 107573, salīdzinoši ar 2014. gadu samazinājies par 3013 vienībām. Izsniegumu skaits uz vienu lasītāju- 39. Krājuma apgrozība – 1,69. Dokumentu skaits uz vienu lasītāju – 23. Sniegtas 6393 uzziņas, konsultācijas un individuālas apmācības.

2. KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UN ORGANIZĀCIJAS POLITIKA

2015. gadā komplektēšanas darbs Madonas novada bibliotēkā tika veikts saskaņā ar 2010. gadā izstrādāto "Madonas novada bibliotēkas iespaiddarbu un citu dokumentu krājuma attīstības koncepciju", kura tika pārstrādāta turpmākajiem 5. gadiem, (2015-2020).

Laikā, kad informācijas masīvs kļuvis par vienu no būtiskākajiem sabiedrības attīstības un izglītības resursiem, nozīmīga ir kvalitatīva iespaiddarbu un citu izdevumu krājuma iegāde. Bibliotēkas krājuma pamats ir dokumenti ar nepārejošu zinātnisku un kultūrvēsturisku vērtību. Krājums tiek komplektēts universāli, tajā tiek ietvertas visas zinātņu nozares un cilvēku darbības sfēras.

Madonas novada bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes 2015. gadā :

abonements – jaunākā latviešu un cittautu daiļliteratūra, autoru - novadnieku grāmatas, izdevumi brīvā laika organizēšanai, literatūra psiholoģijā, pedagoģijā, ekonomikā, vēsturē u.c. nozarēs.

uzziņu lasītava – jaunākā uzziņu literatūra dažādās zinātņu nozarēs, aktuālākais vadībā, būvniecībā, ekonomikā, lietvedībā, grāmatvedībā, sociālā darba jautājumos, sabiedriskās attiecības, psiholoģijā, valodniecībā, ceļu satiksmes noteikumos. Izdevumi, kas saistīti ar novada kultūru un vēsturi, kā arī citi materiāli dažādos informācija nesējos. DVD filmas un mūzikas skaņu ieraksti.

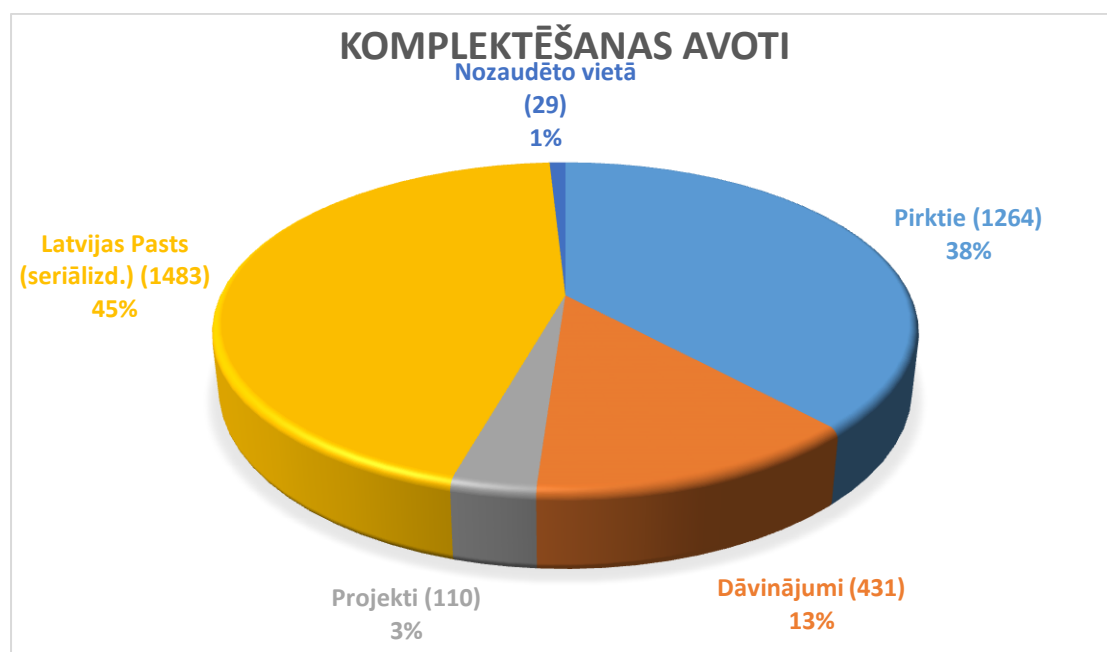
bērnu un jauniešu literatūras nodaļa – jaunākā oriģinālliteratūra un tulkotā literatūra bērniem un jauniešiem, audiovizuālie materiāli (animācijas filmas, labākās latviešu un pasaules kinofilmas ģimenei, latviešu autoru literāro darbu ekranizējumi, klausāmgrāmatas, mūzikas skaņu ieraksti). Latvijas fauna un flora, Latvijas vēsture. Veidojot un organizējot krājumu, MNB mēģina ņemt vērā visu lasītāju grupu intereses. Aizvadītajā gadā vērojamas nelielas izmaiņas lasītāju sastāvā, 2015. gadā bibliotēkas lasītāju skaits sasniedza 2737 lasītājus, no tiem 18 % ir kalpotāju, šīs lietotāju grupas vidū pieprasīta jaunākā ārzemju un latviešu daiļliteratūra, biogrāfijas par Latvijā un pasaulē populāriem cilvēkiem, jaunumi nozaru literatūrā. Ņemot vērā lasītāju pieprasījumus, populārākās grāmatas tiek iegādātas vairākos eksemplāros, lai neveidotos rindas uz tām. Tāpat kā iepriekšējos gados saglabājusies interese par brīvā laika pavadīšanas iespējām – rokdarbiem, adīšanu un tamborēšanu, pārļošanu, kulināriju, ceļošanu, sportu, kā arī pašizglītojošiem izdevumiem psiholoģijā, filozofijā u.c. nozarēs. Procentuāli lielākā lietotāju grupa joprojām ir bērni, skolēni un studenti, kas kopā sastāda 49 % no kopējā lietotāju skaita. Galvenās prioritātes 2015. gadā šai grupai – ārzemju un latviešu daiļliteratūra, kā arī jaunākā literatūra vēsturē,

ģeogrāfijā, psiholoģija u.c. Studentu vidū joprojām aktuālas nozares ir pedagoģija, jurisprudences, ekonomika, medicīna. Liels pieprasījums arī pēc izdevumiem transportā un loģistikā, neskatoties uz to, ka jaunu izdevumu šajā nozarē trūkst. Ņemot vērā lasītāju pieprasījumus, iepirkti jauni izdevumi un piekomplektēti studentiem nepieciešamie iepriekš izdotie darbi.

Grāmatu u.c. dokumentu krājuma komplektēšanai (bez periodikas, kuras pasūtīšanai izlietoti 2559.41 EUR) no pašvaldības budžeta līdzekļiem tika piešķirti 11351.14 EUR, par kuriem iegādāti 1264 dokumenti.

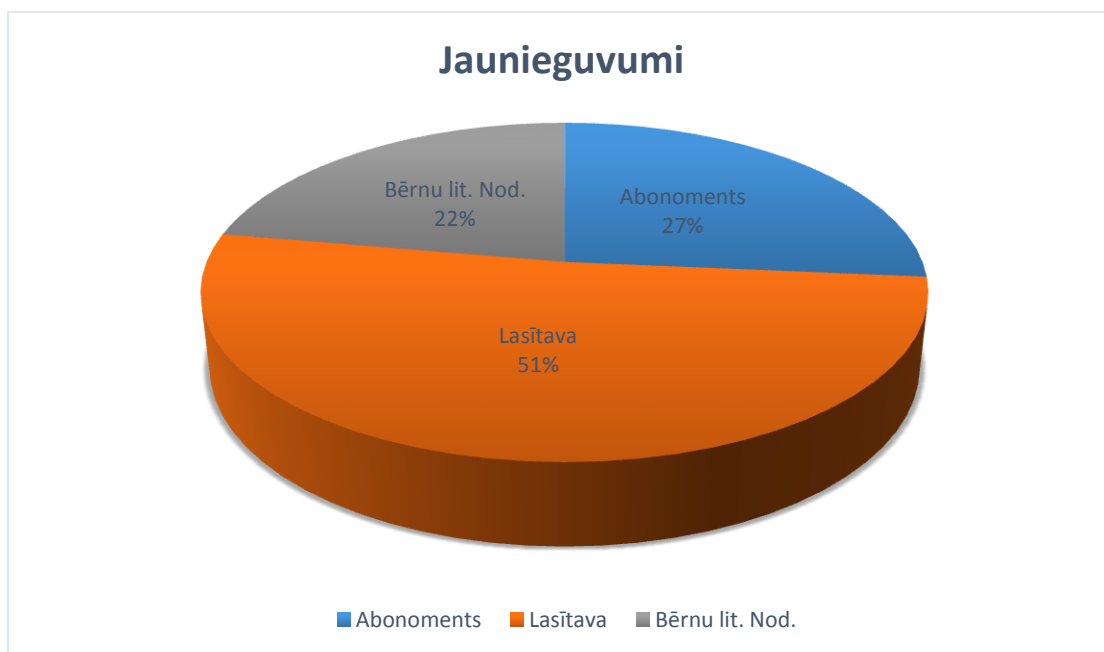
Decembrī Madonas novada pašvaldības Kultūras nodaļa iedalīja 24 eksemplārus bezatlīdzībā visām Madonas novada publiskajām bibliotēkām Sarmītes Radoles grāmatu "Pļavas nomniece" par summu 144.00 EUR. No tā MNB guva 2 eksemplārus par summu 12.00 EUR.

2015. gadā kopējais pašvaldības finansējums Madonas novada bibliotēkai sastādīja 11363.14 EUR, kas ir par 466.08 EUR vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Komplektēšanas avoti	Summa (€)
Pirktie	11351.14
Dāvinājumi	1935.32
Projekti	1008.61
Latvijas Pasts (seriālzidevumi)	2559.41
Nozaudēto vietā	104.10

Iespieddarbus un citus dokumentus par pašvaldības budžeta līdzekļiem iegādājāmajos Madonas grāmatu veikalos „Zvaigzne ABC”, „Globuss”, „Sola”. Tāpat arī no ilggadējiem sadarbības partneriem – izplatītājfirmas “AK, IK Virja” un grāmatu bāzes “Latvijas grāmata”. Īpaši var izcelt sekmīgo sadarbību ar “Latvijas Grāmatu”. Pasūtījumus veicām attālināti “LG” mājaslapā.

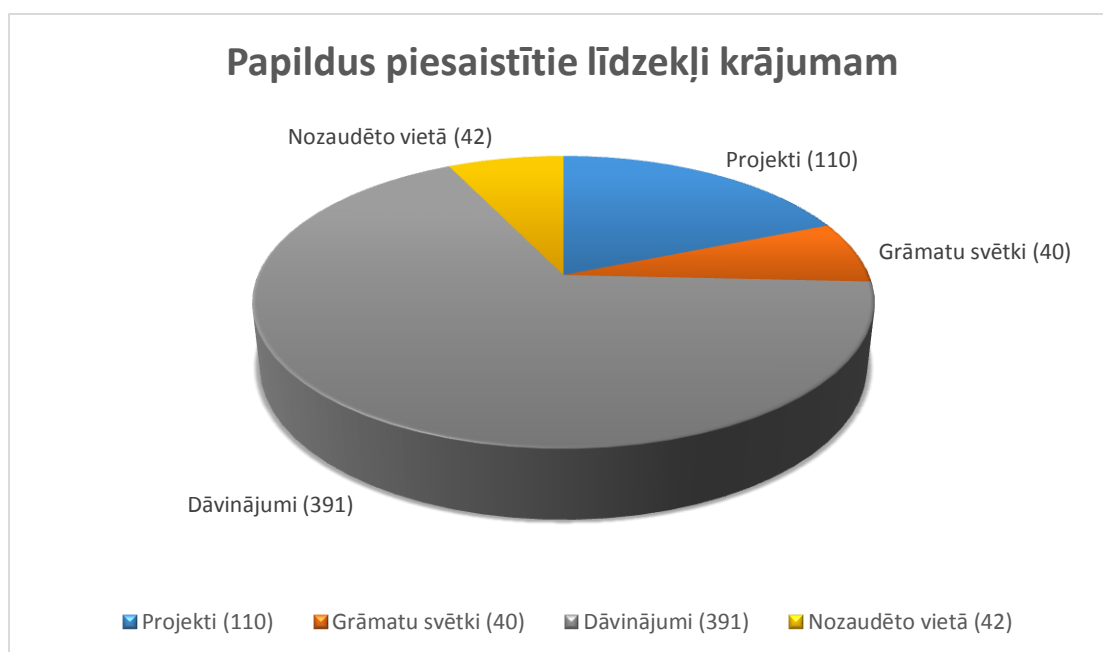
Jaunieguvumi struktūrvienībās

Komplektēšanas avoti	Abonements (eks.)	Lasītava (eks.)	AML	Bērnu lit. nod. (eks.)	Kopā (eks.)
Pašvaldības finansējums	613	214	-	437	1264
Dāvinājumi	162	154	-	115	431
VKKF mērķprogrammas	72	12	-	26	110
Nozaudēto vietā	42	-	-	-	42
Seriālizdevumi	-	1324	-	159	1483
Kopā	876	1704	-	737	3317

Tāpat kā iepriekš, iespieddarbu un citu dokumentu krājuma veidošanai tika piesaistīts papildus finansējums.

Papildus piesaistītie līdzekļi krājumam

	2014	
	Skaitis	Summa
Projekti	110	€ 1008.61
Grāmatu svētki	40	€ 223.25
Dāvinājumi	391	€ 1712.07
Nozaudēto vietā	42	€ 104.10
Kopā	570	€ 3016.03

Četrpadsmitajos novadu Grāmatu svētkos 8. maijā piedalījās 12 reģiona pašvaldību publiskās bibliotēkas. Madonas novada bibliotēka saņēma dāvanu kartes, kuru kopējā summa bija € 223,25. Grāmatu svētku atbalstītāji: Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš, Jelgavas tipogrāfija, Latvijas Bērnu fonds, SIA Drukātava, SIA VESTA-LK, politiskā partija „Vienotība”, biedrība “Kultūras un atbalsta centrs – ICEJ Latvija”, AS “Latvijas Gāze”, Valdis Zatlers, Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā, VKKF, Madonas novada pašvaldība. Kopējais ieguvums MNB šajā akcijā: 59 grāmatas.

Svētkos tika saņemti dāvinājumi no LR Prezidenta kancelejas, eksprezidenta Valda Zatlera u.c.

Izdevniecību un apgādu, kuri pasākuma grāmatu komercizstādē piedāvāja savu iespiedprodukciju, bija tikpat daudz kā iepriekšējā 2014. gadā. Šoreiz pasākums tika rīkots Madonas novada bibliotēkas telpās, kas bija ļoti ērti grāmatu iegādē.

Piedalījās: „Zvaigzne ABC”, „Lauku Avīze”, „Jumava”, „Nordik”, „Avots”, „Divpadsmīt”. Pirmo reizi piedalījās grāmatu vairumtirdzniecības bāze “Latvijas Grāmata”. Iespēja uzreiz realizēt dāvanu kartes bija izdevniecībā „Divpadsmīt” un “Nordik”. Pārējās dāvanu kartes tika realizētas gada laikā Rīgā, izdevniecībās – “Avots”, SIA „Jumava”, AS „Lauku Avīze”; Madonā „Zvaigzne ABC” grāmatu veikalā.

No „Lauku bibliotēku atbalsta biedrības” saņēmām dāvinājumu Madonas novada bibliotēkai - 19 grāmatas par summu 102.57 EUR.

Gada laikā MNB saņēmusi dāvinājumus - grāmatas, seriālizdevumus, audiovizuālos un informatīvos materiālus no „LNB AD Bibliotēku attīstības centra”, „Lauku bibliotēku atbalsta biedrības”, Nacionālā kino centra, Luterisma mantojuma fonda, Latvijas Valsts eksprezidenta Valda Zatlera, Zviedrijā dzīvojušās kultūras darbinieces Māras Strautmanes, Artura Vaišļas, Francijas Institūta Latvijā, Beļģijas Karalistes vēstniecības Latvijā, Madonas biznesa inkubatora “Magnus” un no bibliotēkas lietotājiem.

Madonas novada bibliotēka piedalījās divos Valsts Kultūrkapitāla fonda izsludinātajā projektos. Pirmais “Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedēšanas veicināšanā”. Šajā projektā ieguvām 27 vienības par summu 301.30 EUR. Otrajā projektā „Augstvērtīga latviešu oriģinālliteratūra bibliotēkās” saņēmām 68 izdevumus par summu 611.10 EUR. Projekta īstenošana ļāva izveidot 1 grāmatu kolekciju, kura paliks Madonas novada bibliotēkas krājumā un to varēs izmantot jebkura reģiona bibliotēka.

No LBB un LNB tika saņemtas 15 grāmatas saskaņā ar „Lasīšanas veicināšanas programmu „Bērnu un jauniešu žūrija” Latvijas pašvaldības publiskajās bibliotēkās par kopējo summu 96.21 EUR

Madonas novada bibliotēkas iespeidradbu un citu dokumentu krājuma raksturojošie rādītāji triju gadu laika dinamikā

Krājuma apjoms	2013. gads			2014. gads			2015. gads			
	Ienācis	Izslēgts	Kopā	Ienācis	Izslēgts	Kopā	Ienācis	Izslēgts	Kopā	
Grāmatas	2067	1190	55029	1739	1488	55280	1605	4101	52784	-
Seriālizd.	1539	1124	8963	1556	1469	9050	1483	501	10032	+
Audioviz.	81	4	562	46	31	577	222	21	778	+
Elektr.do k.			85	4	2	87		1	86	-
Attēlizd.			1			1			1	
Kartogr.d ok	1		3			3	7	1	9	+
Kopā:	3688	2318	64643	3345	2990	64998	3317	4625	63690	-

2015. gadā kopējais krājuma skaitliskais apjoms ir samazinājies par 1308 vienībām. Grāmatu saņemts par 134 eks. mazāk. Savukārt ir palielinājies audiovizuālo materiālu skaits par 201 vienību, kartogrāfiskie dokumenti par 7 vienībām. Seriālizdevumi par 14 eks. Latviešu valodā saņemti 3140 eks., krievu valodā 134 un pārējās valodās 43 eks. Jauniegūto informācijas vienību skaits uz katru no 2737 Madonas novada bibliotēkas lietotāju samazinājies – 1,2.

MNB dokumentu krājuma attiecība pret lietotāju kopskaitu nedaudz pieaudzis – 23,2 (2014. gadā – 23,0).

Krājuma rekonplektēšana

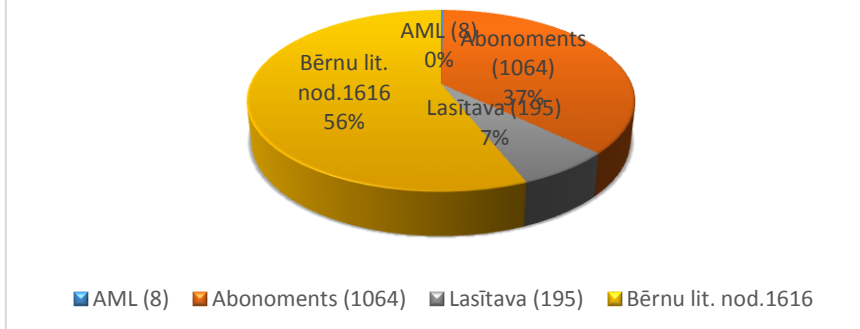
Madonas novada bibliotēkā no 2. marta līdz 16. martam tika veikta automatizētā inventarizācija BIS Alisē. Tās laika tika uzskaitīts krājums par 54,281 grāmatu eksemplāri un citi iespieddarbu un dokumentu eksemplāri. Pēc inventarizācijas bibliotēkas krājumā atradās 54,005 grāmatu eksemplāri un citu iespieddarbu un dokumentu eksemplāri. Trūka 276 grāmatu eksemplāru un citu iespieddarbu, kā arī dokumentu eksemplāru par kopējo summu 1359.20 EUR. Kopējais krājuma stāvoklis pēc inventarizācijas beigšanas bija 62302 eksemplāru, par summu 215,667.71 EUR. Pēc inventarizācijas tika sakārtotas un novērstas laika gaitā radušās nesakritības uzskaitē. Tāpēc gada izslēgtajos skaitļos ir palielinājies grāmatu skaits: 4101 un seriālizdevumi: 501.

Secinājumi pēc Inventarizācijas veikšanas - tika pārskatīti un izvērtēti krājuma iespieddarbi. Nomainītas nolietotās grāmatas pret dubletēm. Uzsvars likts uz kvalitāti nevis kvantitāti.

Nodrošinot bibliotēkas lietotājiem pieejamā iespieddarbu un citu dokumentu krājuma kvalitāti, tika izslēgtas 2883 fiziskās vienības dokumentu: 2860 (50%) grāmatu, 21 (1%) audiovizuālie materiāli, 1 (0%) kartogrāfiskais materiāls, 1 (0%) elektroniskais dokuments.

AML	8
Abonements	1064
Lasītava	195
Bērnu literatūras nodaļa	1616
Kopā	2883

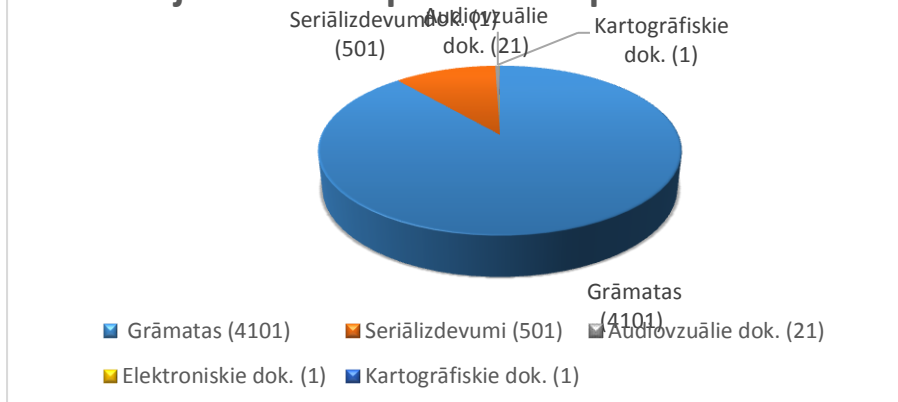
Krājuma rekonplektēšana (2883 eks.)

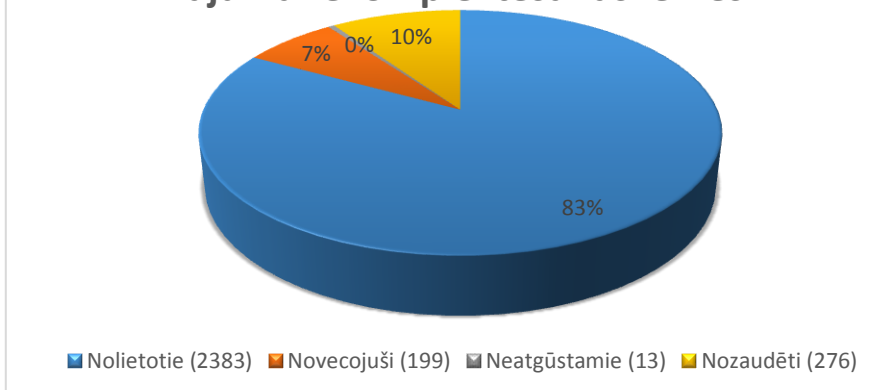
No tiem - 88 % nolietotu, 10 % novecojušu pēc satura, 1 % eksemplāri nozaudēti , 1% neatgūstamo bibliotēkas lietotāju vainas dēļ. Salīdzinot ar 2014. gadu, norakstīts par 672 eks. vairāk.

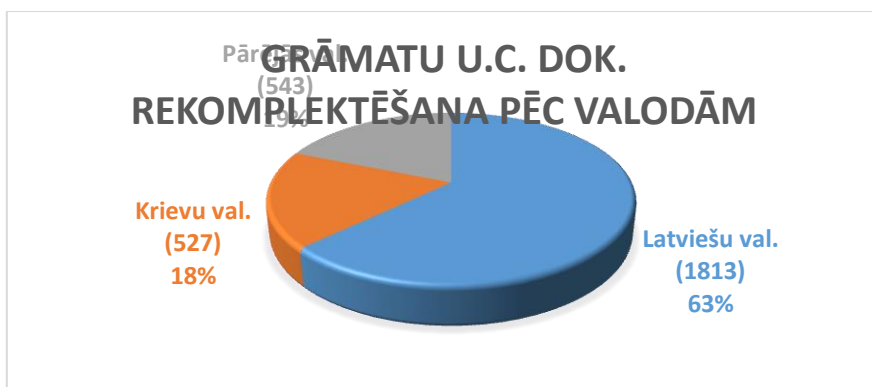
Grāmatas un citi dokumenti latviešu valodā – 1813 eks. (89%), krievu valodā 527 (9%), pārējās valodās 543 (2 %) iespieddarbu.

Krājuma rekonplektēšana pēc veidiem

Krājuma rekonplektēšanas iemesli

Lai popularizētu krājumu, katru mēnesi informācija par bibliotēkas jaunieguvumiem tiek ievietota Madonas novada bibliotēkas tīmekļa vietnē. Gada beigās sākām pievienot bibliogrāfiskajam ierakstam vāka attēlu un anotāciju.

Madonas novada bibliotēkas iespaidarbu un citu dokumentu krājums tiek sistemātiski un mērķtiecīgi atjaunots. Joprojām ir interese par audiovizuālajiem materiāliem (mūzikas skaņu ieraksti, klausāmgrāmatas, DVD filmas). Nozaru literatūra – politika, pedagogija, psiholoģija, ekonomika, ergonomika, juridiskā literatūra, būvniecība, fizika un ķīmija, menedžments un mārketingi, lietvedība, grāmatvedība, sociālais darbs, darba drošība, medicīna (slimību diagnozes). Ģeogrāfija, ceļveži par valstīm. Svešvalodu ātrā apguve pašmācības ceļā. Joprojām lasītājus saista grāmatas par dizainu, interjeru, mēbeļu stiliem. Latviskās dzīvesziņas, senās Latvju rakstu zīmes. Rokdarbi – adīšana, tamborēšana, zīda apgleznošana. Joprojām jāpievērš uzmanība literatūras komplektēšanai tehniskajās zinātnēs, trūkst literatūras auto uzbūvē un ekspluatācijā, metināšanas, ceļu tehnikas un būvniecības jautājumos. Nepieciešama uzziņu literatūra dabas zinātņu nozarē bērniem, uzziņu izdevumi pusaudžiem, klausāmgrāmatas jaunākā skolas vecuma bērniem, literāro darbu ekranizējumi, kas palīdz apgūt skolu mācību programmas, kā arī ievērojami pieaudzis pieprasījums pēc bērnu grāmatām par tādām tēmām kā veselība, drošība, pieklājība.

3.PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

Bibliotēka apmeklētājiem atvērta 6 dienas nedēļā- no pirmdienas līdz piektdienai no 10.00-18.00, sestdien- 9.00-15.00, kopā- 46 stundas.

Bibliotēkas izkārtojums 2015. gadā nav mainīts, no funkcionālā viedokļa orientēts apmeklētāju ērtībām. Darbs organizēts atbilstoši klientu pieprasījumam. Bibliotēka piedāvā abonementu, 3 lasītavas un Bērnu literatūras nodaļu. Katrai no struktūrvienībām ir izstrādāts savs Nolikums, kurš nosaka brīvu darbības formu izvēli un noteiktu patstāvību.

1.stāvs- abonements, Jaunākās periodikas lasītava (šī struktūrvienība pilda informācijas punkta funkcijas- sniedz uzziņas, konsultē un palīdz orientēties),

2.stāvs- Eiropas Savienības informācijas lasītava, uzziņu lasītava, novadpētniecības krājums, konferenču zāle,

3.stāvs- Bērnu literatūras nodaļa.

Bibliotēkā pieejamas 130 lasītāju vietas.

Bibliotēkas pirmais stāvs ir pilnībā pieejams cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet lasītavu piedāvājums šiem cilvēkiem tiek sniegts un pienests pirmajā stāvā.

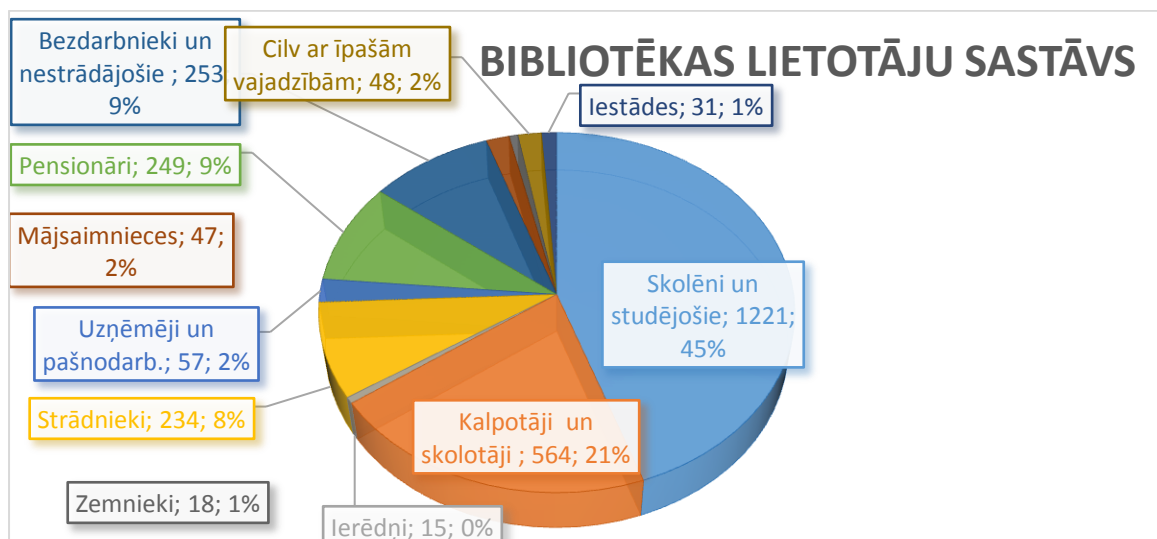
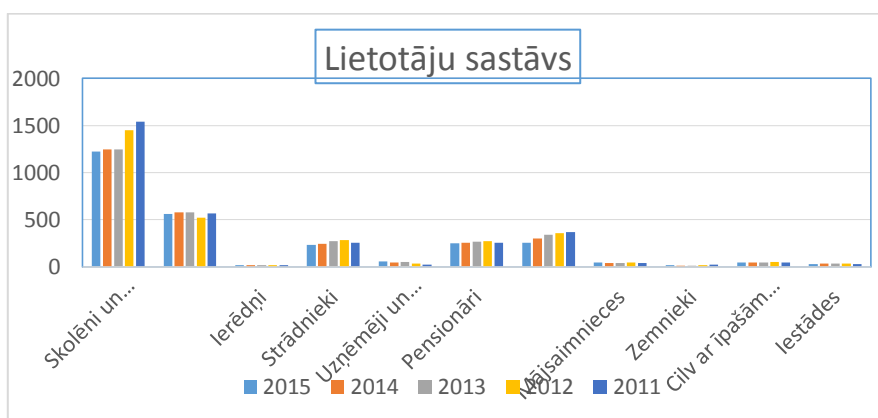
Bibliotēka ir kļuvusi par atpazīstamu e- pakalpojumu izmantošanas vietu: komunālo maksājumu vietu, par transporta biļešu rezervācijas, pasūtīšanas un printēšanas vietu, par vietu, kur var uzturēties, mācīties, saņemt nepieciešamo informāciju un bez maksas piedalīties bibliotēkas rīkotajās aktivitātēs un pasākumos. Paplašinājies bibliotēkas piedāvājuma saturiskais diapazons un sarežģītība.

Pārskata periodā bibliotēkas snieguma rādītāju dinamika norāda, ka bibliotēkas lietotāju skaitam ir tendence samazināties, iedzīvotāju skaita samazināšanās dēļ, iedzīvotāju sastāva izmaiņu dēļ. Pieaug attālināta bibliotēkas pakalpojumu izmantošana.

	2010	2011.	2012.	2013	2014	2015
Iedzīv.sk.	8691	8580	8506	8264	8110	7971
Reģistrēti lietotāji	3200	3173	3080	2902	2818	2737
t.sk. līdz 18 gadiem	970	1061	813	921	882	1012
Apmeklējums	68818	69604	70186	73425	102687	108334
t.sk. līdz 18 gadiem	18894	17944	14246	16243	14662	12161
Izsniegums	150821	124432	117881	118919	110586	107573
t.sk. līdz 18 gadiem	31753	34336	33068	23351	40656	34539

Lai racionāli izmantotu bibliotēkai piešķirtos finanšu resursus, veidotu aktīvu krājumu un atbilstīgus pakalpojumus veikta klientu sastāva kategoriju analīze.

	2011	2012	2013	2014	2015
Skolēni un studējošie	1541	1451	1248	1245	1221
Kalpotāji un skolotāji	567	522	577	578	564
Ierēdņi	15	16	17	16	15
Strādnieki	254	281	270	242	234
Uzņēmēji un pašnodarb.	26	35	51	46	57
Pensionāri	258	272	269	258	249
Bezdarbnieki un nestrādājošie	369	356	342	300	253
Mājsaimnieces	42	45	40	41	47
Zemnieki	24	16	10	14	18
Cilv ar īpašām vajadzībām	46	49	46	45	48
Iestādes	31	37	32	33	31
Kopā	3173	3080	2902	2818	2737

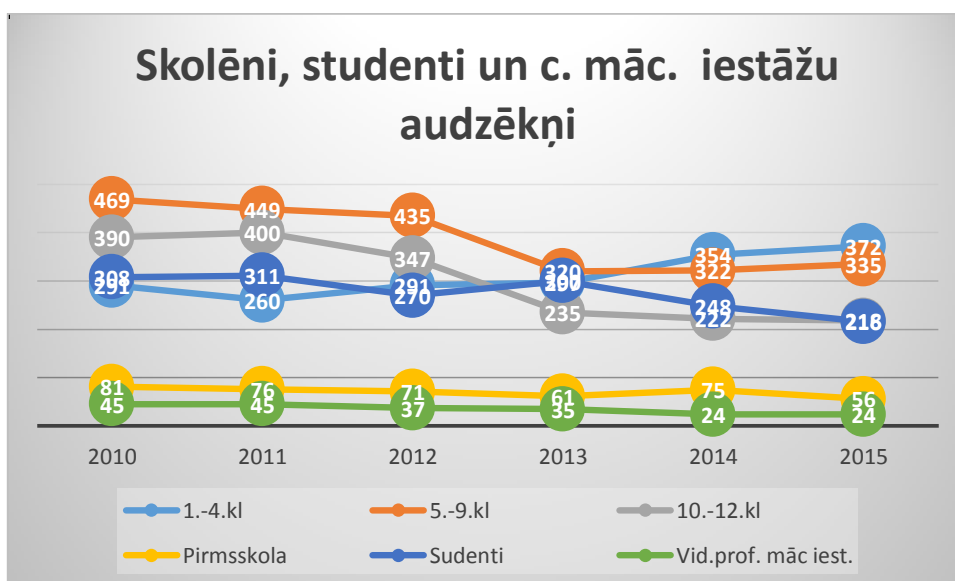

2015. gadā lietotāju sastāvs būtiski nav mainījies. Vairāk bibliotēkas pakalpojumus ir izmantojuši kalpotāji, tajā skaitā, skolotāji - 21%, bezdarbnieki un nestrādājošie- 9%, pensionāri- 9%, strādnieki- 8%.

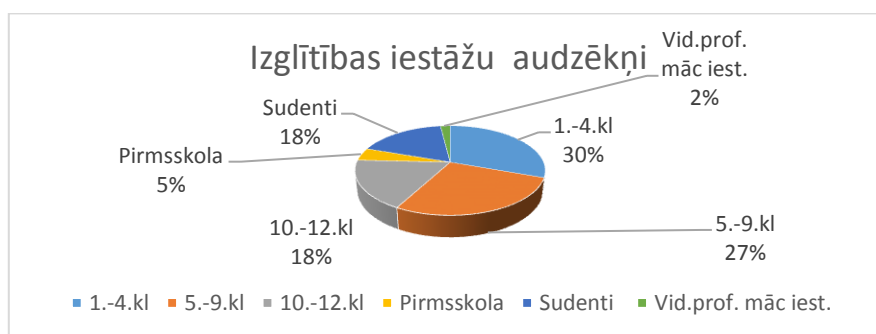
Visvairāk bibliotēku apmeklējuši ir skolēni, studenti un mācību iestāžu audzēkņi- 45%.

Skolēni, studenti un c. māc. iestāžu audzēkņi

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.-4.kl	291	260	291	297	354	372
5.-9.kl	469	449	435	320	322	335
10.-12.kl	390	400	347	235	222	218
Pirmsskola	81	76	71	61	75	56
Sudenti	308	311	270	300	248	216
Vid.prof. māc iest.	45	45	37	35	24	24
Kopā	1584	1541	1451	1248	1245	1221

2015. gadā bibliotēkas pakalpojumus izmantojuši:

Starp lasītājiem no pirmsskolas vecuma līdz studiju laikam visaktīvākie ir 1.-4. klašu skolēni (30%); 27% ir 5.-9. klašu skolēni; studenti- 18% un 10.-12. klašu skolēni- 18%.

3.1. ABONEMENTA PIEDĀVĀJUMS

Abonements lietotājiem piedāvā plašu pakalpojumu klāstu, nodrošinot saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, grāmatu krājumu izglītībai un redzesloka paplašināšanai, kultūras un izglītojošus pasākumus. Aizvadītajā gadā Madonas novada bibliotēkā notika krājuma inventarizācija un bibliotēkas akreditācija. Minētie notikumi tad arī noteica galvenos uzdevumus, veicamos darbus.

Krājuma raksturojums un izmantošana. Abonementa krājums nodrošina lasītāju pieprasījumus dažādām vajadzībām - mācībām, saturīgai brīvā laika pavadīšanai, dažādu nozaru literatūru, uzziņu literatūru, daiļliteratūru. Studenti mācībām vajadzīgo atrod AML (Augstskolu mācību literatūra) krājumā. Lai tas būtu vieglāk ieraugāms, grāmatas ir marķētas tumši sarkanā krāsā. Tās ir grāmatas ekonomikā, pedagogijā, psiholoģijā, uzņēmumu vadībā, juridiskajā literatūrā, grāmatvedībā, sociālajā darbā u. c. Lasīti ir dažādu nozaru, tematu izdevumi. Īpaši atzīmējamās grāmatas par populārām, Latvijā zināmām personībām skatuves mākslā. Visu gadu lasītāko grāmatu vidū bija Līgas Blauas Harijs Spanovskis. Nekas jau nebeidzas..., gada laikā šo grāmatu izlasījuši 43 lasītāji. Tāpat Daigas Mazvērsītes Elga Igenberga. Dzīves riču-raču, arī gada nogalē iznākusī Līgas Blauas Zemgalietis Uldis Dumpis. Lasītas ir arī praktiska satura grāmatas, kā ēst gatavošana, dārzkopība, mājturība, amatniecība, medicīna, psiholoģija, ceļošana, interese par pasaules valstīm u. c. Lasītāju pieprasījumiem atbilstošs ir daiļliteratūras krājums. Latviešu oriģinālliteratūra veido apmēram vienu trešdaļu no daiļliteratūras krājuma. Pārējā daļa ir tulkotā daiļliteratūra. Lasītāji ir informēti par pieprasītāko, lasītāko grāmatu rezervēšanas iespējām. Tas arī aktīvi tiek izmantots. Krājumā ir visu Latvijas apgādu un izdevniecību izdotās grāmatas.

Iespieddarbu krājuma dinamika. Tabula Nr. 1

Krājums	2013. gads	2014. gads	2015. gads
Ienākušie eksemplāri	1064	1046	876
Summa	5921.04 Ls	8345.72 EUR	7171.85 EUR
Izslēgtie eksemplāri	824	1064	1072
Summa	960.37 Ls	2246.70 EUR	2814.57 EUR
Eksemplāri kopā	33913	33895	33629
Summa	54835.24Ls jeb 78023,52 Euro	84122.54 EUR	135560.82 EUR

Tabulā redzama krājuma dinamika, salīdzināti trīs gadi. Tas ir optimāls daudzums, lai nodrošinātu lasītājiem kvalitatīvu, daudzpusīgu, lietotāju pieprasījumiem atbilstošu abonementa krājumu. Darbs pie krājuma attīstības, tā satura un kvalitātes izvērtēšanas notiek regulāri. Krājuma komplektēšanu veicam ņemot vērā lasītāju pieprasījumus, sadarbībā ar Komplektēšanas un katalogizācijas nodaļu un citām struktūrvienībām bibliotēkā. Jaunu grāmatu un citu iespieddarbu

iegādi pamatā nodrošina Madonas novada pašvaldība, saņemti 613 eksemplāri, par summu 5769.40 EUR.

Madonas novada bibliotēka piedalās Valsts Kultūrkapitāla fonda izsludinātajā projektā konkursā "Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkām". Gūstot atbalstu projektam, abonements krājuma papildināšanai saņēmis 72 eksemplārus, par summu 734.39 EUR. Vērtīgas, lasītāju pieprasītas grāmatas, tai skaitā arī Madonas novadnieces, Latvijas vēstures institūta pētnieces, bibliotēkas lasītājas Anetes Karlsones jaunā grāmata. Minēšu dažas: Auziņš Arnolds. Arī rakstnieks ir cilvēks, Viks. *Santamonika, Arhangeliskas apgabals*, Karlsones Anete. *Rakstainās jostas: kopīgais kultūrslānis*, Ziedošais ķiršu dārzs. Tukuma Imants, Bērziņš Alfrēds. *Nepublicētās atmiņas*, Bauere Inguna. *Mācītājs un viņa dēls*, Eniņš Guntis. *Nezināmā Latvija*.

Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkām

Krājums tiek papildināts piedaloties Grāmatu svētkos, saņemot dāvanu kartes. Tiek pieņemti grāmatu dāvinājumi arī no privātpersonām. Tos izvērtējam, labākos, vērtīgākos izdevumus uzņemam krājumā, citus izmantojam krājuma nolietoto grāmatu nomaiņai. Neliela daļa ir sūtījumi no tautiešiem ārvalstīs. Kopā dāvinājumos saņemti 162 eksemplāri, par summu 595.96 EUR. Tās dāvinājumu grāmatas, kuras netiek ņemtas uzskaitē, tiek piedāvātas citām reģiona bibliotēkām. Kolēģi šīs grāmatas izmanto sava krājuma papildināšanai vai nolietoto grāmatu nomaiņai. Grāmatas liekam plauktā *Grāmatu maiņas punkts*, kas ir populārs apmeklētāju vidū.

Domājot par tīru vidi, iedzīvotāju ērtībai, pieņemam arī makulatūru, ko daudzi izmanto, uzskatot, ka grāmatas un žurnālus labāk nodot makulatūrā, nevis izmest atkritumu tvertnēs.

Gada nogalē vērtējam lasītākās grāmatas, kuras izdotas 2012., 2013. un 2014. gadā. Piedalāmies konkursā Lielā lasītāju balva.

Aizvadītajā gadā tika veikta visa Madonas novada bibliotēkas krājuma inventarizāciju. Iepriekšējā gadā notika sagatavošanas darbs, salīdzinājām ierakstus BIS Alise un inventāra grāmatas. Inventarizācija tika veikta elektroniski, izmantojot BIS Alise piedāvātās iespējas. Secinājumi pēc inventarizācijas: 1)Elektroniska krājuma inventarizācija palīdzēja to veikt ātri un precīzi; 2)Pie brīvpieejas krājuma salīdzinoši maz bija neatgūstamo eksemplāru; 3)Veicot inventarizāciju, izņēmām fiziski nolietotās grāmatas; 4)Varējām novērtēt krājuma stāvokli; 5) Inventarizācijas rezultātā no krājuma izslēdzām nozaudētos eksemplārus; 6)Inventarizāciju veicām kopā ar citu struktūrvienību kolēģēm.

Par abonementa krājuma jaunieguvumiem informācija atrodama bibliotēkas mājas lapā www.madona.lv/biblioteka/. Regulāri izvietojam pārskatāmu informāciju par lasītākajām grāmatām galda displejā. Par to lasītājiem ir liela interese, bieži no šī saraksta tad arī izvēlās grāmatas. Gada nogalē bibliotēkas foajē tika uzstādīts elektroniskais displejs, kurā ir redzama informācija par bibliotēkas piedāvājumiem, pasākumiem, jaunumiem. Sagatavoti un nolasīti jauno grāmatu apskati Bērnu un jauniešu centrā senioru auditorijai. Abonementa grāmatas izliktas izstādēs uzziņu lasītavā un konferenču zālē.

Pēc akreditācijas komisijas ieteikuma, krājums jāpapildina, jāiegādājas jaunas grāmatas dažās nozarēs, kā tehnika un lauksaimniecība. 2016. gadā plānojam izvērtēt patreizējo krājumu, tā pieprasījumus, lasītājiem atteiktos pieprasījumus, maz pieprasītās grāmatas norakstīsim.

Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība. Abonementā piedāvājam kvalitatīvu, daudzpusīgu pakalpojumu klāstu gan lokālajiem, gan attālinātajiem bibliotēkas lietotājiem.

Brīvpieejas krājums - nozaru literatūra (tai skaitā Augstskolu mācību literatūra), latviešu daiļliteratūra, tulkotā daiļliteratūra, CD. Palīgtelpās pagrabstāvā atrodas palīgkrājums, kurā izvietoti dubleti, mazāk pieprasītie eksemplāri, kuri nepieciešamības gadījumā tiek atnesti un izsniegti lasītājiem. Arī pieprasīto no depozitārija krājuma izsniedzam lasīšanai. Lietotājiem pieejams elektroniskais kopkatalogs. Apmeklētājiem piedāvājam iespēju autorizēties, lai pēc tam lasītājs attālināti varētu grāmatas rezervēt, pagarināt grāmatu lietošanas termiņu. Grāmatu un citu materiālu izsniegšana, saņemšana, rezervēšana, nodošanas termiņa pagarināšana, attālinātu lietotāju apkalpošana. Konsultējam lasītājus grāmatu izvēles procesā. Uzziņu sniegšana lokāli un attālināti. Jauno grāmatu apskati.

Grāmatu kopu sagatavošana un izsniegšana reģiona bibliotēkām. Iespieddarbu pasūtīšana un saņemšana, izmantojot Starpbibliotēku abonementu. Darbs ar parādniekiem. Veidojam un izvietojam grāmatu izstādes – jaunieguvumi, tematiskās, novadniekiem, aktualitātes. Apkopojam informāciju par lasītākajām grāmatām un to ievietojam informācijas displejā uz galda un foajē. Izgatavojam bibliotēkas vienoto lasītāja karti. Izsniedzam grāmatas Madonas pensionāta iemītniekiem. Lasītājus, kuri vecuma nespēka, invaliditātes dēļ vai kāda cita iemesla dēļ nevar apmeklēt bibliotēku, apkalpojam dzīves vietā.

Abonements iekārtots tā, lai apmeklētāji te justos ērti. Normatīviem atbilstoša pieeja pie grāmatu plauktiem, iespēja iekļūt ar ratiņu krēslu un bērnu ratiņiem. Piedāvājam četras lasītāju vietas pie galda, kur var izskatīt vajadzīgo, īslaicīgi strādāt uz vietas. Divas vietas pie apkalpošanas letes. Viena vieta lasītājiem ar redzes traucējumiem, var izmantot tekstu palielināmo lupu. Čeku printeris. Brilles. Kopēšana.

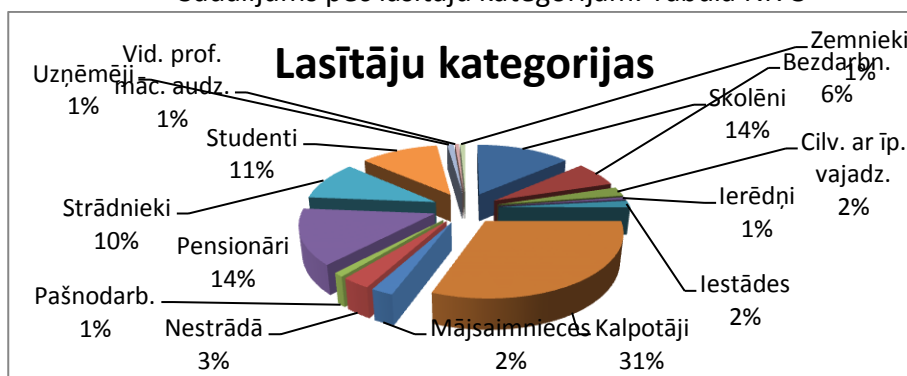
Statistikas dati. Tabula Nr. 2

	2013. gads	2014. gads	2015. gads	Salīdz. ar iep. gadu + vai -
Lasītāji (Pēc BIS Alise)	1711	1629	1592	-37
Apmeklējums	13206	12867	12084	-783
Vidējais apmeklējums	7,7	9,1	7,7	-1,4
Izsniegums	33945	33711	32462	-1249
Uzziņas	2482	2381	2262	-119

Pārskata periodā, salīdzinot statistikas rādītāju dinamiku, nākas secināt, ka rādītāji ir kritušies. Joprojām samazinās iedzīvotāju skaits pilsētā, novadā un reģionā kopumā. Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem uz 2015. gada 1. jūliju Madonā iedzīvotāju skaits bija 8035. Nav precīzu datu, cik daudz cilvēku ir izbraukuši uz ārzemēm, bet lielākā daļa ir deklarēti pilsētā vai novadā. Ne reti, jaunieši, kuri pabeiguši vidusskolu, izvēlās studijas Latvijā neturpināt, bet aizbrauc strādāt uz ārvalstīm. Daļējs iemesls ir pavasarī notikusī inventarizācija, kad bibliotēka lasītājiem bija slēgta trīs nedēļas. Uzziņu skaita samazinājums liecina, ka lasītāji kļuvuši ziņošāki, paši labi orientējās, kur un kā atrast nepieciešamo informāciju. Internets daudzās mājsaimniecībās kļuvis par ikdienu, vajadzīgo atrod, neatnākot uz bibliotēku.

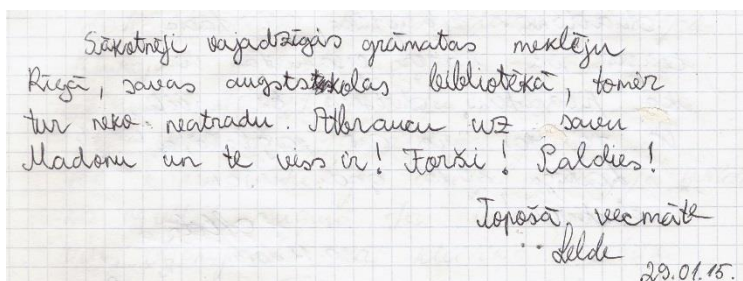
Joprojām no visiem bibliotēkā BIS ALISE reģistrētajiem lietotājiem, abonementā ir lielākais skaits 1592, kas ir 58 %, kas apliecina, ka grāmata joprojām ir tradicionāla vērtība. Vidēji viens lasītājs ir izlasījis 20 grāmatas. Čaklākais lasītājs aizvadītajā gadā izlasījis 266 grāmatas. Krājuma apgrozība - vienu reizi.

Sadalījums pēc lasītāju kategorijām. Tabula Nr. 3

Lasītāju kategoriju analīze liecina, ka lielākais ir kalpotāju skaits - 489, seko studenti, vidējo profesionāli tehnisko skolu audzēkņi un skolēni - 409, pensionāri - 226, strādnieki – 161, pārējās kategorijas ir skaitliski mazākas. Kategorijās kalpotājs, strādnieks, uzņēmējs, mājsaimniece ir tādi, kuri mācās augstākajās vai vidēji profesionālajās mācību iestādēs. Šāds skaitliskais, procentuālais sadalījums ir nostabilizējies jau vairākus gadus. Jāsecina, ka tas arī ir mainīgs lielums, īpaši kas attiecas uz sadaļām bezdarbnieki, nestrādā, studenti.

Tendence jauniešu vidū lasīt maz, diemžēl saglabājās arī aizvadītajā gadā. Skolēni lasa mācību stundās ieteikto, realizējot kādus projektus, arī grāmatas saturīgai brīvā laika pavadīšanai gan daiļliteratūru, gan nozaru literatūru. Jauniešus interesē tādas tēmas, kā mācīties spēlēt kādu mūzikas instrumentu, paplašināt redzesloku dabas zinātnēs, atrast atbildes uz jautājumiem filozofijā u.c. Tā kā studenti joprojām vairāk izvēlās humanitārās studiju programmas, tad arī lasītais pārsvarā ir pedagoģija, psiholoģija, vēsture, juridiskā literatūra, literatūrzinātne. Lielu daļu studentu pieprasījumu nodrošina Augstskolu mācību literatūras krājums.

No ieraksta Atsauksmju un ierosinājumu grāmatā

Pieprasītas ir jaunās grāmatas, ne reti ir tā, ka, piemēram, vakar bija grāmatas atvēršanas svētki, šodien lasītājs vēlē šo grāmatu jau izlasīt. Tas protams priecē, ka lasītājs ir zinošs, interesējās par grāmatām, notiekošo valstī. Cenšamies pēc iespējas ātrāk tad arī nodrošināt jauno grāmatu nokļūšanu pie lasītāja.

Uzziņu un informācijas darbs ir nodrošināt neierobežotu piekļuvi kvalitatīvai informācijai, ņemot vērā lietotāju vajadzības un intereses. Orientēties plašajā informācijas klāstā palīdz bibliotekārs. Informācija tiek meklēta gan grāmatās, gan interneta resursos. Biežāk izmantotās datu bāzes ir BIS "Alise", LNB kopkatalogs, datu bāzes "Letonika", "Lursoft", "Google" un citas. Lai arī skolēni, studenti, citi lietotāji labi orientējās elektroniskajā vidē, BIS "Alise" reģiona kopkatalogu izmanto salīdzinoši maz. Biežāk apmeklētājs vēršas pie bibliotekāra, lai noskaidrotu par vajadzīgo grāmatu vai tematu. Kā reģiona galvenajai bibliotēkai, nācies sniegt uzziņas un konsultācijas pašvaldību publiskajām un skolu bibliotēkām. Aizvadītajā gadā sniegtas 2262 uzziņas un konsultācijas.

Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojums, tāpat kā citi bibliotēkas pakalpojumi ir pieejami visiem bibliotēkas lietotājiem. Šogad SBA izmantoja 63 lasītāji, saņemot 109 vienības no 20 bibliotēkām. Tikai sadarbojoties iespējams racionāli izmantot bibliotēku esošos resursus, paplašinot lasītāju iespējas atrast

meklēto. Aizvadītajā gadā sadarbībā iesaistījām arī Lubānas vidusskolas un Madonas Valsts ģimnāzijas bibliotēkas, kā arī turpinājām veiksmīgu sadarbību ar 12 Madonas novada pašvaldību bibliotēkām, Ērgļu, Lubānas, Cesvaines novadu, Latvijas Nacionālā (LN), Latvijas Universitātes (LU) bibliotēkām. Liels iepriecinājums ir par visu bibliotēku krājumiem, bet īpaši, kad meklētā grāmata ir atrodama tikai vienas bibliotēkas krājumā. Tā lielisks atradums mūsu lasītājiem bija H. Enzeliņš "Skati Valmieras pilsētas, draudzes un novada vēsturē", Mičagana: Gauja, 1979, ko saņēmām no Mēdzūlas bibliotēkas, J.Uzuleņš "Kažokādu apstrāde" Rīga: Līdums, 1995, (Kalsnavas bibliotēka), J.Grigorjevs "Latviešu valodas patskaņu sistēmas akustisks un auditīvs raksturojums", Rīga: LU Latviešu valodas institūts, 2008, (Lubānas bibliotēka), "Skolēna attīstība pedagoģiskajā procesā sākumskolā" Rīga: Mācību apgāds TN, 2008 (Lubānas vidusskolas bibliotēka), A. Putniņš "Kad svecēs kā lāstekas kūst" Rīga: Jaunā Daugava, 2002 (Mētrienas bibliotēka). Pateicoties kolēģu veiksmīgai komunikācijai, mūsu lietotājiem izsniedzām arī tās grāmatas, kas bija pieejamas tikai skolu bibliotēkās krājumos. Grāmatu P.Kopmane "Demokrātijas pieredze skolā" Rīga: RaKa, 1999 saņēmām no Madonas Valsts ģimnāzijas bibliotēkas, A.Kandaviece "Florbols skolā" Rīga: Mācību grāmata, 1998 saņēmām no Lubānas vidusskolas bibliotēkas. Lasītāju pieprasījumi ir dažādi gan nozaru literatūra- medicīna, psiholoģija, uzņēmējdarbība, to pasūtījām no Ērgļu, Aronas, Cesvaines, Murmastienes, Biksēres, Sarkanu bibliotēkām, savukārt no Vestienas, Kraukļu, Praulienas bibliotēkām saņēmām daiļliteratūru. Liels iepriecinājums fantastikas žanra cienītājiem bija grāmatas krievu valodā, ko atveda kolēģi no Dzelzavas un Lazdonas bibliotēkām. No NB un LU pasūtījām 14 iespieddarbus, tos izmantoja 8 lasītāji, salīdzinājumā ar 2005.gadu, tā ir tikai 10 daļa no pieprasījumiem. Tas vēlreiz liecina par mūsu bibliotēkas krājuma kvalitāti. Madonas bibliotēkas krājuma daudzveidību popularizēja 20 pašvaldību un 8 pārnovadu bibliotēkas, izsniedzot saviem lietotājiem no abonementa 795, no augstskolu mācību literatūras krājuma 44, no uzziņu lasītavas 115, bērnu literatūras nodaļa 270, kopskaitā 1224 vienības. SBA izsnieguma vienību sadalījums: Arona-52, Kusa-20, Viesiena-18, Barkava-9, Stalīdzānu-246, Bērzaune-2, Dzelzaval-27, Kalsnava-62, Lazdona-11, Liezēre-25, Mēdzūla-12, Ļaudona-171, Sāviena-1, Mārciena-6, Mētriena-4, Degumnieki-4, Prauliena-65, Sarkanu-2, Biksēre-37, Vestiena 101, Cesvaine-8, Kraukļu—2, Ērgļu-157, Jumurda-6, Lubānas-144, Varakļānu-23, Murmastienes-9.

Izstāde kā grāmatu popularizēšanas veids joprojām ir aktuāli. Izkārtota 31 izstāde. Valstī plaši tika atzīmēts Raiņa un Aspazijas gads. Atzīmējot dižo rakstnieku jubilejas, abonementā martā izlikta Aspazijas daiļradei veltīta izstāde "Sadegt un spīdēt". Septembrī Raiņa 150 dzimšanas dienai veltīta izstāde "Tauta mūžam būs un viņā paliks Mans gars un audzējs spēks un mana mīla". Vēl vienam latviešu tautas dižgaram Krišjānim Baronam 180 gadu jubileja. Izstādē "Dzīves papildījums – tautasdziesma" mūsu krājuma bagātības divdesmitajos gados izdotās "Latvju tautas dainas". Pie šīs izstādes gribu piebilst, ka mūsu tautas uzkrātā pieredze, tas, ka bibliotēka ir saglabājusi šādus izdevumus, noder šodien praktisku jautājumu risināšanā. Lasītāja atrada noderīgu informāciju latviešu melnās pirts būvniecībā.

Pavasaris Madonā tradicionāli atnāk ar Grāmatu svētkiem. Grāmatu svētki piedāvā plašu un daudzpusīgu kultūras un izglītojošu programmu. Ļoti plaši apmeklēta, interesanta bija tikšanās ar eksprezidentu, vienas no aizvadītā gada lasītākajām grāmatām "Kas es esmu" autoru Valdi Zatleru. Izzinoša, ar praktiskiem padomiem bagāta tikšanās par tematu "Izturīgākie košumkrūmi Vidzemes dārzos" ar Nacionālā botāniskā dārza direktoru Andreju Svilānu. Ne mazāk aizraujoša saruna izvērtās par dzīvi, krāsām, uzdrīkstēšanos ar mākslinieci, grāmatas "Prieks no A līdz Z" autori Elitu Patmalnieci. Atzīmējot novadnieka Jāņa Sārta 110 jubileju, Madonas bērnu un jauniešu centrā notika viņa piemiņai veltīts pasākums un grāmatu izstāde.

Lielu popularitāti apmeklētāju vidū iemantojušas Madonas novada bibliotēkas aktivitātes par tradīciju kļuvušajos Muzeju nakts pasākumos. Raiņa un Aspazijas 150. jubilejas gadā aicinājām visus interesentus iesaistīties dažādās aktivitātēs. Pieturā *Pūt, vējiņi* varēja izmēģināt spēkus papīra kuģīšu tālumā pūšanā. Darbnīcā *Sarkanās puķes* gan lieli, gan mazi gatavoja kreppapīra puķes. Stūrītī *Klusā grāmata* vajadzēja salikt vārdus pareizā secībā (abu dzejnieku pazīstamus dzejoļus). Mēmajā šovā atminēt darbu nosaukumus ("Gals un sākums", "Jāzeps un viņa brāļi", "Ziedu klēpis", "Izplestie spārni" u.c.)

Labā sadarbība izveidojusies ar Madonas pansionātu un Madonas bērnu un jauniešu centru.

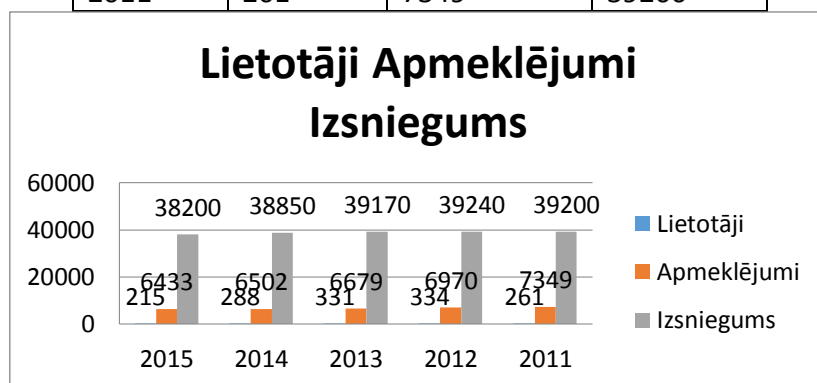
3.2. JAUNĀKĀS PERIODIKAS LASĪTAVAS PIEDĀVĀJUMS

Jaunākās periodikas lasītavā ir iespēja sniegt lietotājiem operatīvus un kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus, nodrošinot brīvu pieeju jaunākajiem periodiskajiem izdevumiem, datu bāzēm, informācijas tehnoloģijām.

Lasītava atrodas ēkas pirmajā stāvā, ir 8 lasītāju un 2 datorlietotāju daba vietas. Nodrošināta iespēja bez maksas izmantot datoru. Lasītāju rīcībā ir pieejams specializētas datortehnikas komplekts cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Lasītavu apmeklē cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem, lasītavā var iekļūt ar ratiņkrēslu un pārvietoties pa to, viss nepieciešamais šo klientu ērtībām ir nodrošināts.

Galvenie rādītāji jaunākās periodikas lasītavā

Gads	Lietotāji	Apmeklējumi	Izsniegums
2015	215	6433	38200
2014	288	6502	38850
2013	331	6679	39170
2012	334	6970	39240
2011	261	7349	39200

Jaunākās periodikas lasītavas klienti prot izmantot savas prasmes informācijas meklēšanā. Bibliotekārs ir tikai kā starpnieks informācijas meklēšanā.

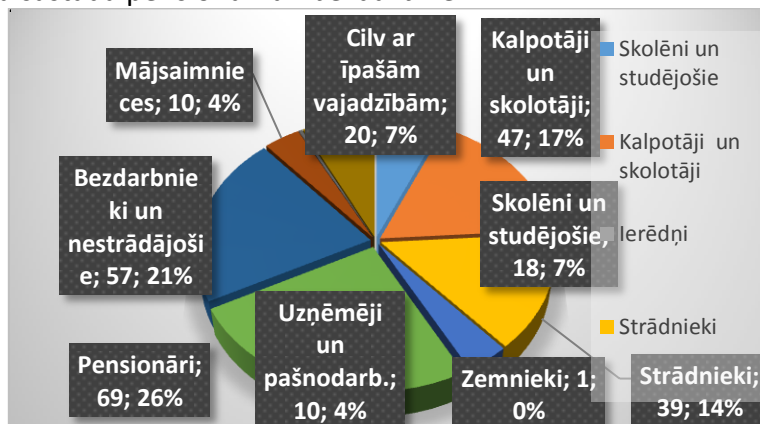
Bibliotēkā 2015.g. pieejami 93 nosaukumu periodiskie izdevumi. Lasītavā atrodas jaunākais iznākušais žurnāla numurs un pēdējā mēneša laikraksti. Jaunākos laikrakstus un žurnālus izsniedz tikai lasīšanai uz vietas.

Periodiskie izdevumi tiek pasūtīti vadoties pēc lasītāju interesēm un ieteikumiem.

Tāpat kā iepriekšējos gados apmeklētāji visbiežāk lasa laikrakstus „Stars” un „Latvijas Avīze”. Populārākie žurnāli ir “Privātā Dzīve”, “Ieva”, „Ievas stāsti”, „Praktiskais Latvietis”, „Dārza Pasaule”.

Bezvadu internets ir viens no pakalpojumiem, ko bez maksas piedāvā bibliotēka. Klienti labprāt ar saviem datoriem strādā Jaunākās periodikas lasītavā.

Izmantojot vienoto lasītāju karti, vairums lasītāju apmeklē visas bibliotēkā pieejamās struktūrvienības un izmanto to sniegtos pakalpojumus. Lietotāju skaits samazinās, jo samazinās iedzīvotāju skaits gan pilsētā, gan reģionā. Lasītāju skaits samazinās arī tāpēc, ka mobilie telefoni ļauj lietotājiem pieslēgties bezvadu internetam jebkurā vietā, neieejot bibliotēkas telpās. Lielu daļu jaunākās periodikas lasītāju skaita sastāda pensionāri un bezdarbnieki.

Tiek sniegtas individuālas konsultācijas pamatprasmju apgūšanai darbam ar datoru un internetu. Gados vecāki bibliotēkas apmeklētāji lūdz palīdzību internetbankas lietošanā, rēķinu apmaksā, biļešu iegādē, dažādu pieteikumu, sludinājumu rakstīšanā, datu saglabāšanā un izdrukāšanā.

2015.g. sniegta 441 uzziņa. Uzziņu un informācijas darbā tiek izmantoti gan tradicionālie, gan elektroniskie informācijas avoti. Uzziņu sniegšanā tiek izmantoti bibliotēkā uz vietas pieejamie resursi, Latvijas Nacionālās bibliotēkas **veidotās datu bāzes**, tāpat izmantojam Lursoft datu bāzi "Laikrakstu bibliotēka" (<http://www.news.lv>), <http://www.letonika.lv>, [Nozare.lv](http://www.nozare.lv).

Tiek izmantoti arī citi interneta meklētāji, jo bibliotēkas lietotāji apguvuši prasmes patstāvīgā informācijas meklēšanā.

Regulāri tiek papildināta sistēmas ALISE Novadpētniecības datubāzes informācija, kurā 2015.g. beigās bija pieejami 27839 ieraksti. Tiek veidoti laikraksta „Stars” publikāciju analītiskie apraksti. 2015.g. izveidoti 1604 ieraksti, no kuriem 1563 nosūtīti Nacionālās bibliotēkas Bibliogrāfijas institūtam. Tiek veidoti analītiskie apraksti grāmatām, kurās atrodama informācija par Madonas reģionu. Regulāri tiek apzināti un kopēti publicētie materiāli no žurnāliem, avīzēm un grāmatām par ievērojamiem cilvēkiem, notikumiem, uzņēmumiem, kultūras un vēstures pieminekļiem u.c., kuri tiek apkopoti tematiskajās novadpētniecības materiālu mapēs. Novadpētniecības uzziņu darbā tiek izmantota Latvijas Nacionālās bibliotēkas katalogi un datubāzes, kā arī Digitālā bibliotēka - www.periodika.lv un www.zudusilatvija.lv.

Ieraksti Novadpētniecības datu bāzē

Gads	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Izveidoti apraksti	1383	1436	1550	1563	1532	1604
Nosūtīti LNB	1305	1435	1534	1506	1522	1563

Katru gadu tiek sagatavots "Novadnieku kalendārs"

3.3. EIROPAS SAVIENĪBAS INFORMĀCIJAS UN UZZIŅU LASĪTAVAS PIEDĀVĀJUMS

2015. gads Eiropas Savienības un Uzziņu lasītavā (turpmāk ESIUL) bijis aktīvs - uzsākti dažādi jauni projekti, kā arī turpināts darbs pie bibliotēkas ikdienišķajām aktivitātēm.

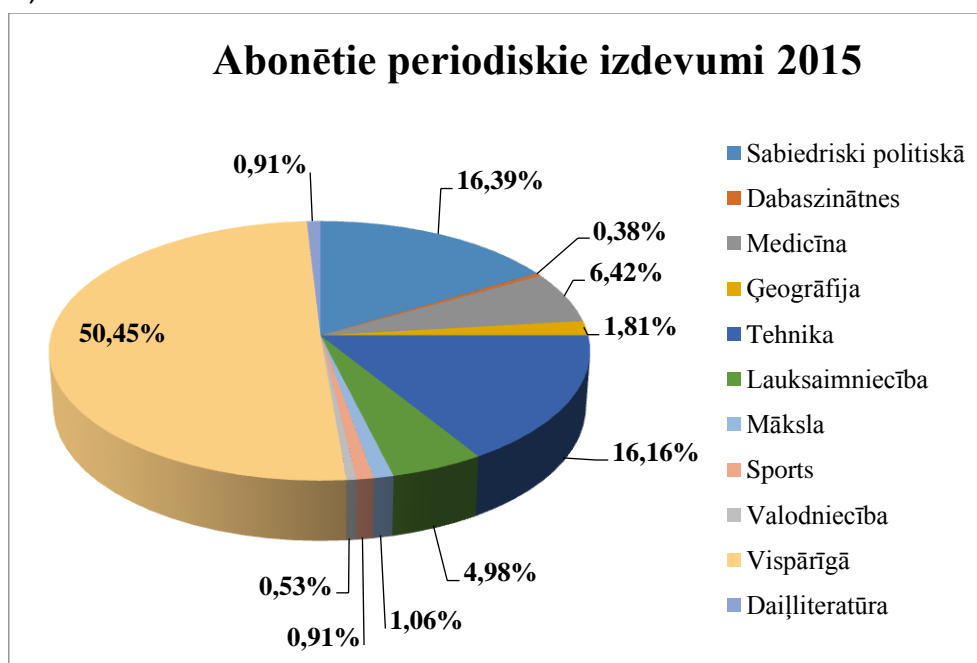
ESIUL krājums

ESIUL krājuma attīstībā liela nozīme bibliotēkas lasītājiem, jo krājums tiek papildināts, ņemot vērā arī viņu pieprasījumus un vajadzības. Taču krājuma papildināšanai ir liela nozīme sadarbībai ar Komplektēšanas un katalogizācijas nodaļu.

Tālāk tekstā tiks apskatīts un analizēts ESIUL krājuma stāvoklis, tā kustība un arī tiks salīdzināti dati ar 2015. gada un iepriekšējo gadu rādījumiem.

Periodiskie izdevumi

2015.gadā tika abonēti 73 periodisko izdevumu nosaukumi, un 67 no tiem ir pieejami Uzziņu lasītavā. Tie ir daudzveidīgi un aptver dažādu interešu loku. Lai aplūkotu detalizētu informāciju par 2015. gada periodisko izdevumu iedalījumu pēc satura, skatīt 1.1. attēlu.

1.1.att. 2015. gadā abonētie periodiskie izdevumi un iedalījums pēc to satura

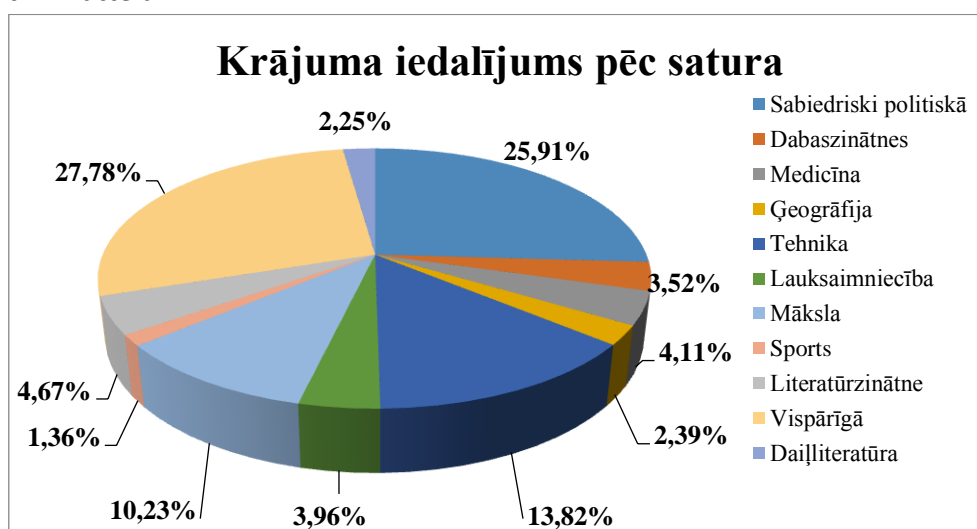
ESIUL ir pieejami arī izdevumi krievu (6) un angļu (2) valodās, kā arī divi elektroniskie izdevumi - "Vecākiem" un "Pirmskolas izglītība". Periodiskie izdevumi tiek arī dāvināti - šajā gadā no Kultūras Ministrijas saņemti 11 nosaukumi, no lasītājiem 5, savukārt no pašvaldības - 2.

No *Alise* izgūtajiem datiem 2015. gadā populārākie periodiskie izdevumi bija:

1. *Citāda Pasaule,*
2. *Privātā Dzīve,*
3. *Māja,*
4. *Vakara Ziņas,*
5. *Zintnieks,*
6. *Kas Jauns,*
7. *Ieva,*
8. *Ievas veselība,*
9. *Praktiskais Latvietis,*
10. *IR,*
11. *Patiesā dzīve*
12. *Veselība.*

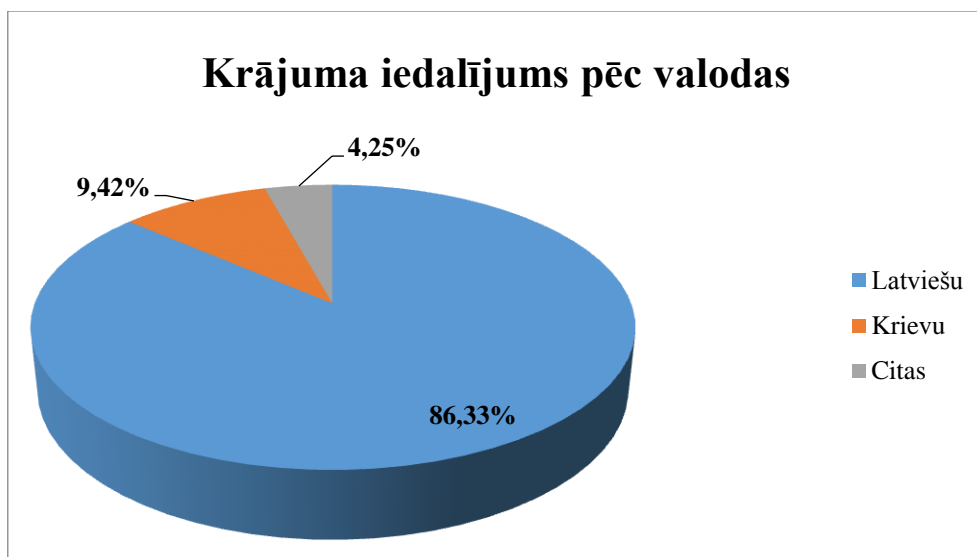
Viens no vissvarīgākajiem 2015. gada darbiem saistībā ar bibliotēkas krājumu bija inventarizācijas veikšana. Pēc inventarizācijas uz 2015. gada 31. decembri ESIUL krājumā ir 18015 vienības – 8529 grāmatas, 8967 seriālizdevumi, 436 audiovizuālie izdevumi, 74 elektroniskie izdevumi un 1 attēlizdevums. Pēc inventarizācijas iegūtajiem datiem tika secināts, ka bibliotēkas krājumā nav būtisku zaudējumu.

Mazliet vairāk kā vienu ceturto daļu (27,78%) no krājuma aizņem informācijas avoti par ģeogrāfiju. Otru ceturtdaļu (25,91%) aizņem māksla, savukārt tehnika aizņem 13,89 % no visa ESIUL krājuma. Detalizētu informāciju par citām nozarēm skatīt 1.2. attēlā.

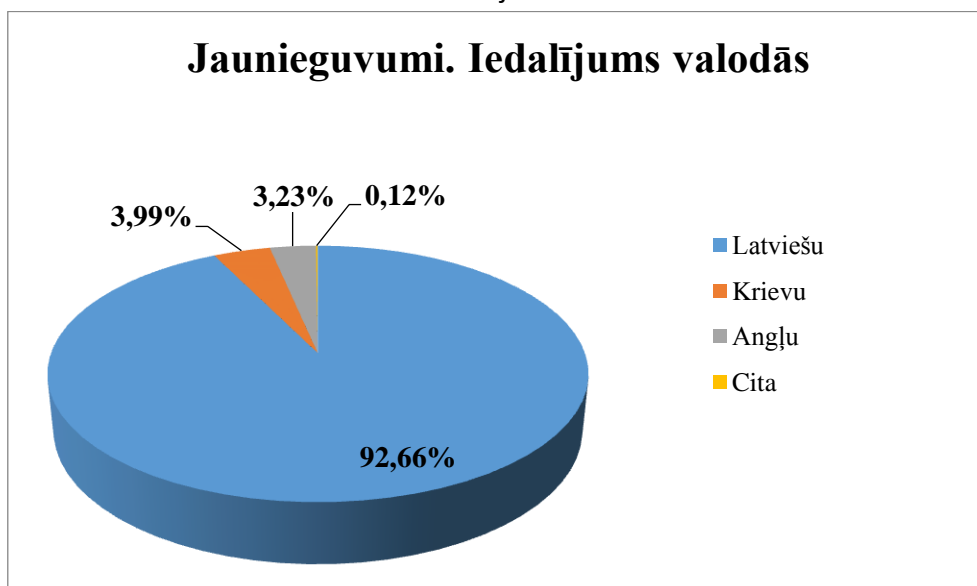
1.2. att. Krājuma iedalījums pēc satura 2015. gadā

Pēc inventarizācijas datiem, uz 2015. gada nogali krājuma lielāko daļu (86,33%) no aizņem informācijas avoti, kas ir latviešu valodā, gandrīz vienu desmito daļu aizņem informācija krievu valodā, bet atlikušā krājuma daļa ir citās valodās, tostarp angļu valodā. Detalizētu informāciju skatīt 1.3. attēlā.

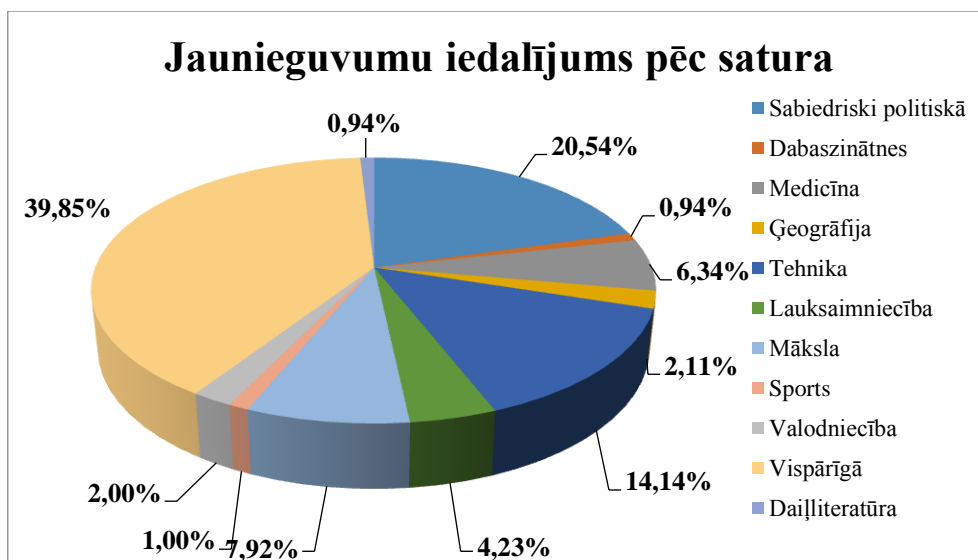
1.3.att. Krājuma iedalījums pēc valodas 2015. gadā

2015. gadā no krājuma tika norakstītas nolietotās (61), novecojušās pēc satura (99) un nozaudētās (35) vienības, bet klāt nākušas – 380. No tām 276 grāmatas, 97 audiovizuālie materiāli un 7 kartogrāfiskie materiāli. Jaunieguvumi lielākoties ir latviešu valodā, taču ir arī angļu, krievu valodās, tikai divas vienības jeb 0,12% ir citās valodās. Detalizētu informāciju skatīt 1.3. attēlā.

1.3.att. Jaunieguvumu iedalījums valodās

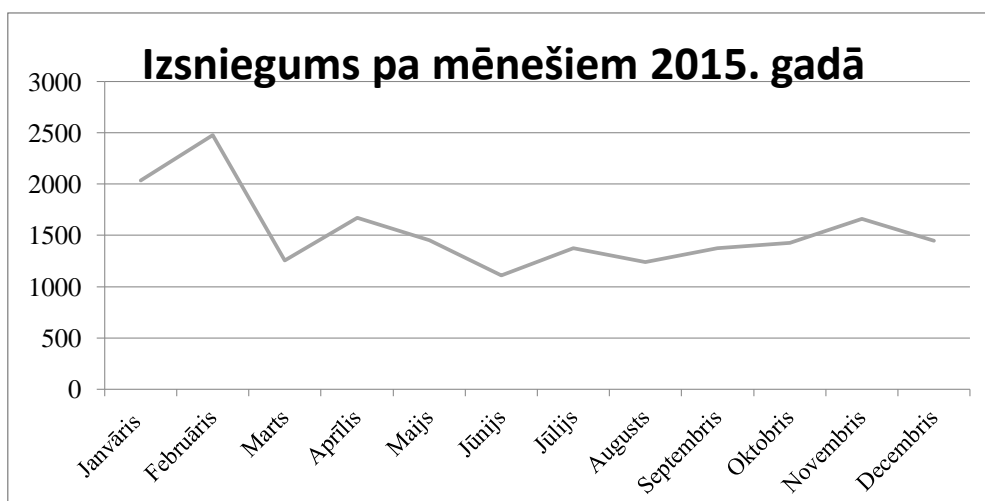
2016. gadā visvairāk krājums tika papildināts ar dokumentiem par ģeogrāfiju (39,85%), nākamā lielākā sadaļa, kas visvairāk tika papildināta ir sabiedriski politiskā (20,54%), bet trešā sadaļa ir tehnika (14,14%) no kopējā jaunieguvumu skaita. Detalizētu informāciju par krājuma jaunieguvumiem un to iedalījumu pēc satura skatīt 1.4. attēlā.

1.4.att. Jaunieguvumu iedalījums pēc satura

Salīdzinot datus par krājuma iedalījumu pēc satura, visvairāk ir informācijas avoti par ģeogrāfiju, sabiedriski politiskie un tehniku. Arī ESIUL krājumā 2015. gadā dominē šīs trīs sadaļas tādā pašā secībā. Ļoti līdzīga situācija ir arī krājuma iedalījumā pa valodām – no visa krājuma ¼ daļa no visa krājuma ir informācijas avoti latviešu valodā, bet ¼ daļu aizņem grāmatas citās valodās. Arī jaunieguvumi 2015. gadā sastāda līdzīgu proporciju, kā krājuma kopējā stāvoklī.

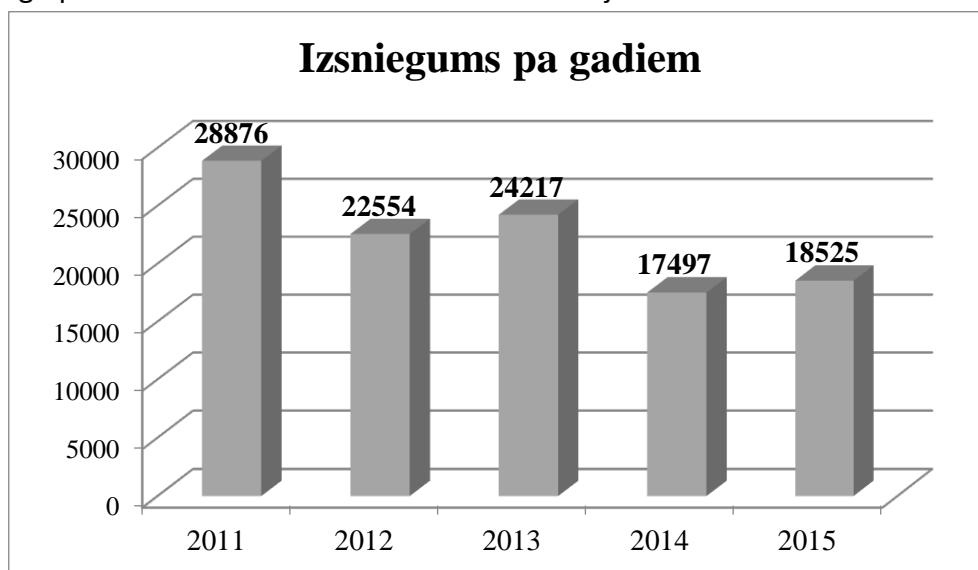
2016. gadā visvairāk eksemplāri no lasītavas krājuma tika izsniegti janvāra un februāra mēnešī, savukārt vismazāk – martā, jūnijā un augustā, bet, sākot no septembra mēneša, izsniegumu skaits mazliet palielinās. To var skaidrot ar to, ka lasītājiem vasaras laikā lasītājiem ir atvaļinājumi vai arī ir vairāk aizņemti ar vasaras darbiem utml. Detalizētu informāciju par izsniegumu 2015. gada mēnešos skatīt 1.5. attēlā.

1.5. att. Izsniegums pa mēnešiem 2015. gadā no *Alises* izgūtajiem datiem

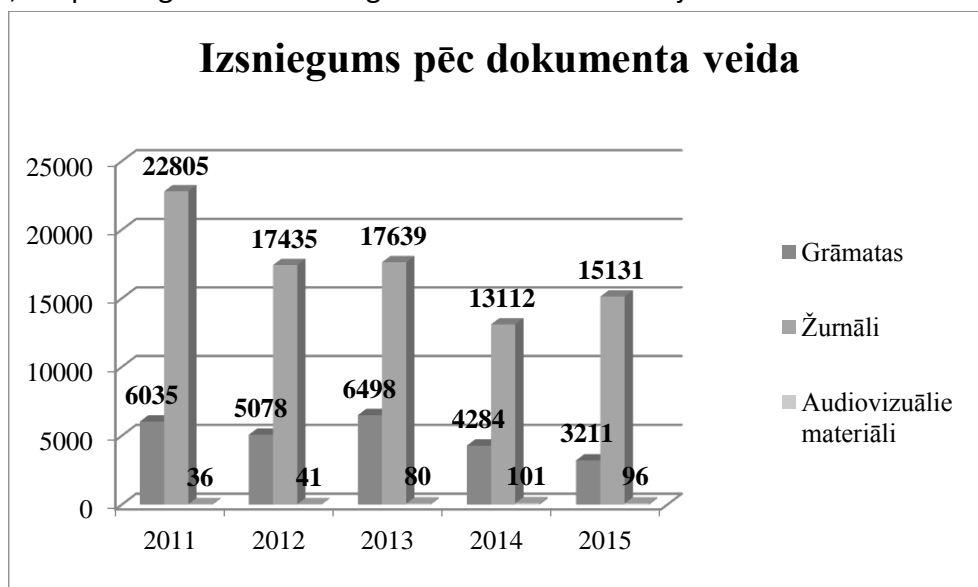
Pēc dienas lapu datiem, kurā tiek katru dienu rūpīgi uzskaitīts izsniegumu skaits, 1.6. attēlā var novērot kā ir mainījusies krājuma apgrozība pa gadiem, sākot no 2011. gada. Diagrammās var redzēt, ka katru gadu kopējais izsnieguma skaits

sarūk, taču ir novērojams viļņveidīgs process – ja vienā gadā izsniegums ir zemāks, tad nākamajā gadā ir novērojama augšupeja. Salīdzinot ar 2014. gadu, 2015. gadā ir pieaudzis izsniegumu skaits par 1208 un ir novērojams, ka lasītājiem vairāk tiek izsniegti periodiskie izdevumi. Detalizētu informāciju skatīt 1.6. attēlā.

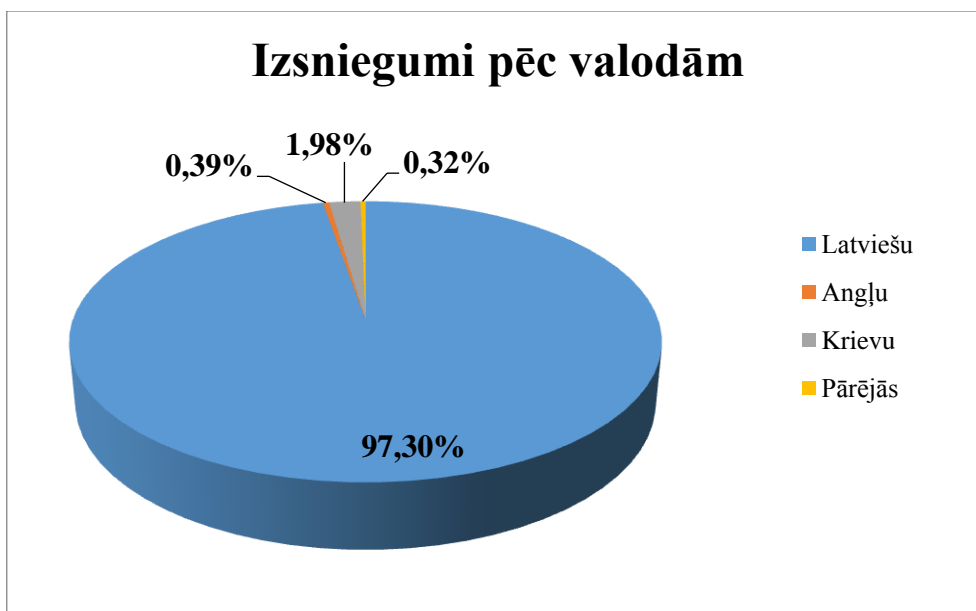
1.6.att. Izsniegums pa gadiem

1.7. attēlā redzams, ka 2015. gadā pieaudzis izsniegumu skaits periodiskajiem izdevumiem, taču sarucis grāmatu izsniegšanas skaits. Sākot no 2013. gada audiovizuālo dokumentu izsniegumu skaits ir dubultojies, bet salīdzinot ar pagājušo gadu, tas palicis gandrīz nemainīgs. Detalizētai informācijai skatīt 1.7. attēlu.

1.7.att. Izsniegums pēc dokumenta veida

1.8. attēlā ir parādīts, kā tiek izmantots krājums latviešu, krievu, angļu un citās valodās. Svešvalodās krājums praktiski netiek izmantots, jo 97.3% izsnegtais krājums ir latviešu valodā, bet tikai 2,7% no krājuma tiek iemantots citās valodās.

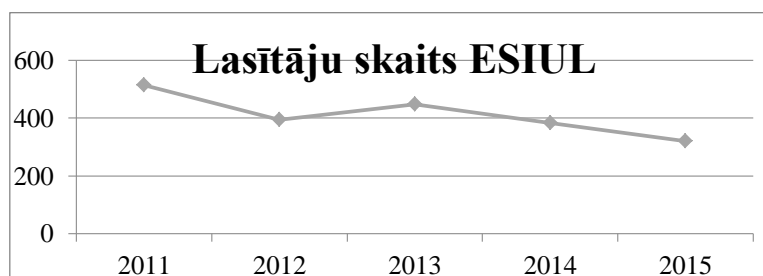

1.8. att. Izsniegumi pēc valodām

Iespējams, tas ir tā iemesla dēļ, ka liela daļa grāmatas, kas ir ESIUL krājumā svešvalodās, pēc satura ir novecojušas un aktuālāko informāciju var atrast grāmatās, kas ir latviešu valodās vai arī tīmekļa resursos. Uzlabot situāciju izsniegumam citās valodās varētu labot ar to, ka tiktu iegādātas jaunas grāmatas svešvalodās, bet tad jārēķinās ar to, ka šo grāmatu cena būs krietni vien augstāka, kā grāmatām latviešu valodā. Ņemot vērā datus, kas redzami 1.8. attēlā, rodas jautājums vai tiešām ir nepieciešams iegādāties dārgas grāmatas, ja to izmantošana nav tik aktuāla, kā grāmatām latviešu valodā.

Galveno rādītāju analīze

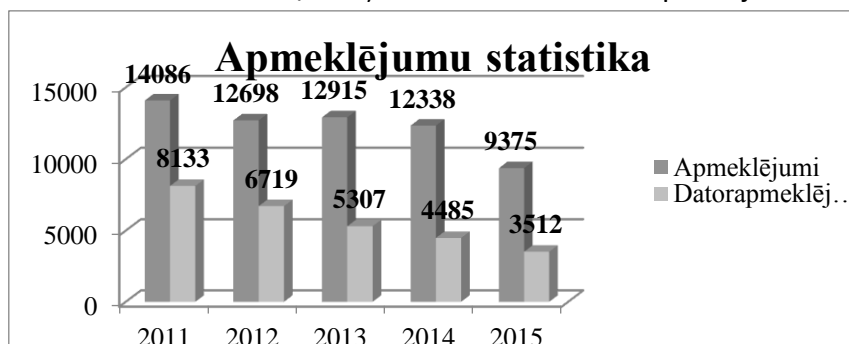
2015. gadā Madonas novada bibliotēkas ESIUL bija reģistrējies 321 lasītājs, kas ir par 62 lasītājiem mazāk kā 2014. gadā. Diemžēl, ar katru gadu lasītāju skaits samazinās. (Skatīt 1.9. attēlu.) Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem, laika posmā no 2011. gada līdz 2015. gadam, Madonas pilsētā ir samazinājies pastāvīgo iedzīvotāju skaits par **505** iedzīvotājiem, savukārt Madonas novadā par **1408** iedzīvotājiem. Līdz ar to var skaidrot, kāpēc katru gadu samazinās arī bibliotēkas lasītāju skaits.

1.9.att.Lasītāju skaits Eiropas Savienības informācijas un Uzziņu lasītavā

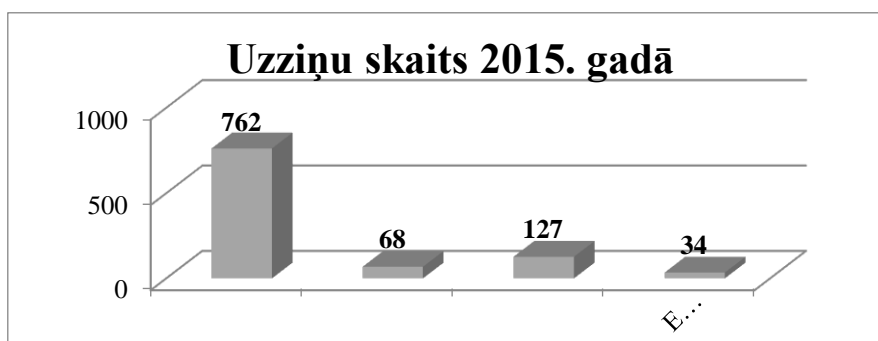
Līdz ko samazinās lasītāju skaits, var novērot to, ka sarūk apmeklējumu skaits. Salīdzinot ar 2014. gadu, teju par 3 tūkstošiem ir samazinājies apmeklētāju, un par

973 sarucis datorapmeklētāju skaits. Šī apmeklētāju kategorija ir ļoti nozīmīga ESIUL, jo tie sastāda mazliet vairāk kā 1/3 daļu no visiem lasītavas apmeklējumiem.

1.10. att. Eiropas Savienības informācijas un Uzziņu lasītavas apmeklējumu statistika

Tāpat kā lasītāju skaits un apmeklējums samazinās, arī uzziņu sniegšanā rādītāji ir sarukuši. 2015. gadā ir par 199 uzziņām mazāk kā 2014. gadā. Attālinātās uzziņas ir samazinājušās tikai nedaudz – to ir par 8 mazāk kā iepriekšējā gadā, bet pozitīvi ir tas, ka cilvēki vairāk izmanto elektroniskās uzziņas un to skaits 2015. gadā ir palielinājies par 3. Iespējams, ka nākamajā gadā jādodomā, kā piesaistīt lasītājus, izmantojot tīmekļa piedāvātās iespējas, piemēram, programmatūru *Skype*, lai varētu sniegt uzziņas attālināti. Arī Eiropas Savienības uzziņām ir samazinājies skaits un to ir par 18 mazāk kā 2014. gadā. Galvenokārt cilvēki meklējuši informāciju par vispārīgu ES informāciju, 4 apmeklētājus interesējusi ES politika, bet diviem cilvēkiem bija nepieciešama informācija par Latviju Eiropas Savienībā. Datus par sniegtajām uzziņām skatīt 1.11. attēlā.

1.11. att. Sniegto uzziņu skaits Eiropas Savienības informācijas un Uzziņu lasītavā 2015. gadā

Iekšzemes Starpbibliotēku abonementa pakalpojuma

2015. gadā no ESIUL krājuma SBA kārtā tika izsniegtas 38 grāmatas un 37 žurnāli. Visbiežākā sadarbība bijusi ar Lubānas pilsētas bibliotēku – šo pakalpojumu izmantojusi 9 reizes un tikušas pasūtītas 12 grāmatas un 10 žurnāli. Praulienas pagasta bibliotēka SBA pakalpojumus izmantojusi 3 reizes, Cesvaine un Ļaudona 2 reizes. SBA pakalpojumus izmantojušas arī Stalīdzānu, Barkavas, Aronas, Ērgļu, Vestienas, Kraukļu, Biksēres un Liezēres bibliotēkas.

Savukārt ESIUL 2014. gadā SBA kārtā pasūtījusi 8 grāmatas un 2 rakstus. Arī ESIUL visbiežāk sadarbojusies ar Lubānas pilsētas bibliotēku, izmantojot šo

pakalpojumu 5 reizes, pasūtot 5 grāmatas. Sadarbība bijusi arī ar Praulienas, Bērzaunes un Gulbenes bibliotēkām.

1.1. tab. Iekšzemes Starpbibliotēku abonementa pakalpojuma izmantošana

	SBA uz	SBA no
Grāmatas	38	8
Žurnāli	37	-
Raksti	-	2

Pakalpojumu attīstība

2015. gadā būtiskas izmaiņas ESIUL sniegtajos pakalpojumos nav veiktas. Taču, pateicoties Madonas pašvaldības un Eiropas Savienības līdzfinansētajam projektam “Publisko interneta pieejas punktu attīstība Madonas novadā”, lasītavā ir pieejama multifunkcionālā iekārta, ar kuras palīdzību iespējams sniegt ļoti kvalitatīvus melnbaltus un krāsainus A3 un citu formātu drukāšanas, skenēšanas un kopēšanas pakalpojumus.

Arvien biežāk uz bibliotēku nāk apmeklētāji, kuriem nepieciešamas konsultācijas par dažādu kompāniju vai banku sniegtajiem pakalpojumiem. Līdz ar to bibliotēkas darbiniekiem ir jāiedziļinās un jāizpēta sniegto pakalpojumu iespējas, par to nesaņemot nekādus būtiskus ieguvumus. Lai gan bibliotēkām tas ir sava veida ieguvums - palielinās apmeklējums, taču, vajadzētu ievadīt sarunas ar šīm kompānijām vai bankām, lai turpinātos veiksmīga sadarbība un justu šiem sniegtajiem pakalpojumiem kādu pievienoto vērtību.

Pakalpojumu pieejamība

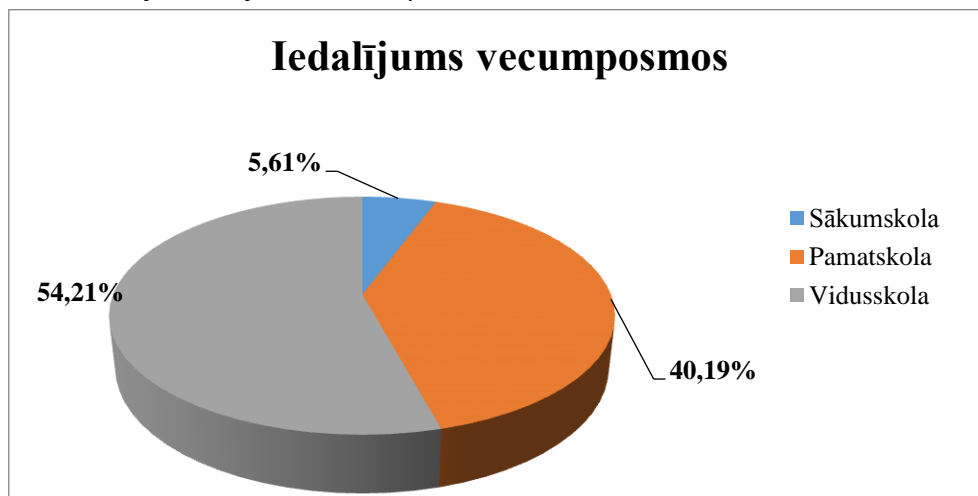
2015. gadā ir virzītas sarunas par to, lai bibliotēkas otro un trešo stāvu, t.sk. lasītavu varētu apmeklēt cilvēki ar īpašām vajadzībām, jo pagaidām šāda iespēja netiek nodrošināta. Lai šai apmeklētāju grupai nodrošinātu visus bibliotēkas sniegtos pakalpojumus, bibliotēkas darbinieki dara visu iespējamo, lai tie tiktu nodrošināti.

Lasītavas piedāvātos pakalpojumus izmanto arī sociāli mazaizsargātie un riska grupas apmeklētāji. Galvenokārt tie ir apmeklētāji, kuriem nepieciešama datora un interneta izmantošana. Var novērot, ka ziemas mēnešos bibliotēku apmeklē sociāli mazaizsargātie, lai uzturētos siltās telpās, jo viņu dzīves vietās šiem mēnešiem nav piemēroti apstākļi. Tāpat visi bibliotēkas pamatpakalpojumi un pasākumi ir bez ieejas maksas, kas nodrošina visām sociālajām grupām vienādas iespējas.

ESIUL ir atvērta sešas dienas nedēļā – darba dienās no 10:00 līdz 18:00, kas nodrošina to, ka darba dienās lasītāji bibliotēku var apmeklēt vienu stundu pēc darba dienas beigām. Savukārt sestdienās no ESIUL ir atvērta no 9:00 līdz 15:00, kas arī ir pietiekami, lai brīvdienās varētu izmantot bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus, un nekas neliecina, ka apmeklētājiem par bibliotēkas darba laiku būtu pretenzijas.

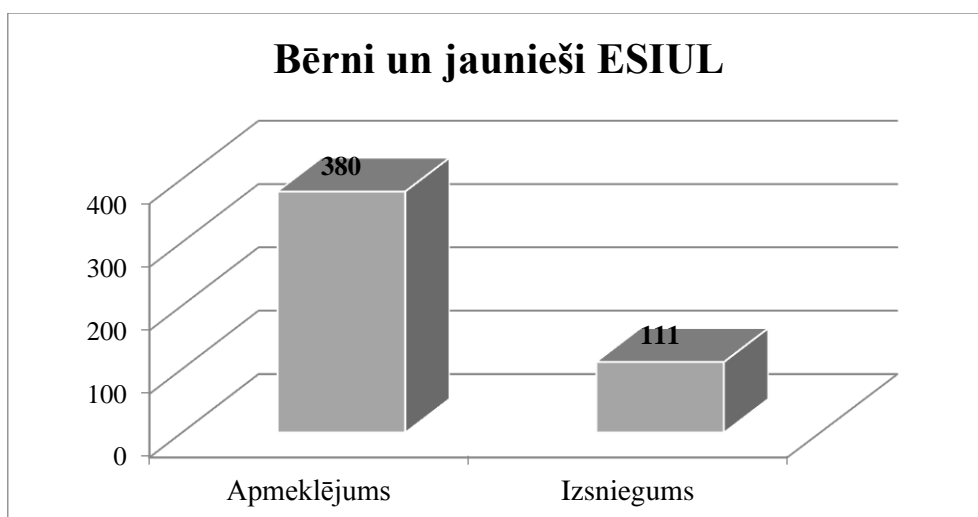
Darbs ar bērniem un jauniešiem

2015. gadā ESUIL tika reģistrēti 107 bērni un jaunieši. Vairāk kā puse no bērnu un jauniešu kategorijas lasītājiem ir vidusskolas vecuma jaunieši, otra lielākā daļa ir pamatskolas skolēni, bet vismazāk ir sākumskolas audzēkņi. Detalizētu informāciju par ESUIL lasītāju iedalījumu vecumposmos skatīt 1.12. attēlā.

1.12. att. Reģistrētie bērni un jaunieši Eiropas Savienības informācijas un Uzziņu lasītavā 2015. gadā

Kopējie rādītāji 2015. gadā par bērnu un jauniešu apmeklējumu ir samērā zemi, jo tikai 4,05% no kopējā apmeklētāju skaita ir skolnieki no 1. līdz 12. klasei. Savukārt no kopējā izsnieguma skaita rādītāji ir vēl zemāki, jo 2015. gadā no ESUIL kopējā izsnieguma skaita skolniekiem ir izsniegti tikai 0,59%. Detalizētu informāciju skatīt 1.13.attēlā.

1.13. att. Bērnu un jauniešu apmeklējums un izsniegums ESUIL 2015. gadā

Katru gadu ESUIL piedāvā sadarbību ar Madonas un Madonas novada vispārīgglītojošām skolām. Arī 2015. gadā tā veiksmīgi turpinājās un kopā aizvadītas 16 bibliotekārās stundas, kurās tiek pastāstīts par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, sasaistot to ar atraktīvām, aizraujošām un izglītojošām spēlēm, lai attīstītu bērnu un jauniešu informācijas prasmes un iemaņas.

Mūsu piedāvājumā ir arī ekskursijas, un šogad to izmantoja Dzelzavas pamatskolas 8.klase, kā arī pie mums viesojās Gulbenes novada Daukstu pagasta Staru bibliotēkas bērnu žūrijas eksperti un Barkavas profesionālās vidusskolas un Horvātijas skolēnu grupa.

2015. gadā bija 3 tikšanās ar Madonas pilsētas vispārizglītojošo skolu audzēkņiem. Divas no tām bija VKKF atbalstītā projekta ietvaros "Es turu roku uz pulsa: žurnālisti – grāmatu autori". Madonas 1. vidusskolā bija tikšanās ar karsto punktu žurnālistu Ati Klimoviču, savukārt šī paša projekta ietvaros Madonas 2.vidusskolā bija tikšanās ar Kristīni Želvi. Bet Starptautiskās valodu dienas ietvaros Madonas 2. vidusskolā bija tikšanās ar dzejnieci, tulkotāju un redaktori Dainu Grūbi. ESIUL izstrādāti, saņēmuši finansējumu un realizēti projekti:

„Es turu roku uz pulsa!”

VKKF projektu konkursa pirmajā šī gada kārtā piedalījāmies ar projektu: „Es turu roku uz pulsa!: iepazīsimies tuvplānā – žurnālisti – grāmatu autori.” Tā bija iecere pasākumu ciklam Madonas novada bibliotēkā: 6 tikšanās ar populāriem Latvijas mediju un preses žurnālistiem – grāmatu autoriem. Šajā projektā gūvām daļēju atbalstu un pie mums un Madonas jauniešiem skolās aprīlī viesojās divi autori –Atis Klimovičs un Kristīne Želve. Atis Klimovičs ir pasaules karsto punktu reportieris un strādājis Gruzijā, Čečenijā, Kosovā, Maķedonijā, Irākā, Afganistānā un Ukrainā. Viņš ir arī Dienas speciālkorespondents; žurnāla „Rīgas Laiks” interviju autors; laikrakstu „Nacionālā Neatkarība”, „Neatkarīgā Cīņa”, žurnālu „Tēvijas Sargs” un „Vīri”, portālu delfi.lv un lsm.lv publikāciju autors.

1.15. att. Tikšanās ar Ati Klimoviču

Kristīne Želve ir LTV raidījuma „100 g kultūras» vadītāja, grāmatas „Meitene, kas nogriezta man matus” autore. Ar viņu tikāmies Madonas novada bibliotēkā, kā arī ar Madonas skolu jauniešiem interesentiem tikās Madonas pilsētas 2. vidusskolā.

1.16. att. Tikšanās ar Kristīni Želvi

Tiekamies piektajā piecos

Vidzemes plānošanas reģiona izsludinātajā un administrētajā „Latvijas Valsts mežu atbalstītās Vidzemes kultūras programmas 2015” projektu konkursā, kurā tika saņemts rekordliels projektu pieteikumu skaits (153 pieteikumi), mēs bijām vieni no 46 laimīgajiem, kas guva atbalstu projektam Sarunu vakari bibliotēkā „Mēs tiekamies piektajā piecos!” Tika noorganizēti trīs sarunu vakari mūsu reģiona iedzīvotājiem - 5.augustā, 5.oktobrī, 5.novembrī pulksten 17:00. Uz katru no trim sarunu vakariem aicinājām divus viesus. Sarunu vakarus vadīja Madonas novada bibliotēkas Uzziņu lasītavas galvenā bibliotekāre Sarmīte Radiņa, jo arī šogad viņa atzīmēju tādu pat dzimšanas dienu. Katras tikšanās laikā mēģinājām kultūrvēsturi izdzīvot caur cilvēkiem.

Noorganizēti trīs Sarunu vakari bibliotēkā „Tiekamies piektajā piecos” – tikšanās ar Jaunā Rīgas teātra aktieri **Gundaru Āboliņu**, dziedātāju **Ainaru Mielavu**, rakstnieci un skolotāju **Ingunu Baueri**, fotogrāfu **Valtu Kleinu**, Latvijas Nacionālā teātra aktieri **Ivaru Pugu**, Latvijas Radio un TV žurnālistu **Kārli Streipu**. Vairāk par šīm aktivitātēm var lasīt atskaitei sadaļā *Veiksmes stāsts*.

1.17. att. Projekta „Mēs tiekamies piektajā piecos!” viesi. No kreisās: Gundars Āboliņš un Ainars Mielavs, Valts Kleins un Inguna Bauere, Kārlis Streips un Ivars Puga.

Pirmajā sarunvakarā pie mums viesos bija Jaunā Rīgas teātra aktieris **Gundars Āboliņš** un dziedātājs **Ainars Mielavs**. Otrajā sarunvakarā - rakstniece, skolotāja **Inguna Bauere** un fotogrāfs **Valts Kleins**. Savukārt noslēdzošajā vakarā pie mums ciemos Latvijas Nacionālā teātra aktieris **Ivars Puga** un radio un TV žurnālists **Kārlis Streips**.

Pateicoties realizētajam projektam, mums bija iespēja pavadīt laiku kopā ar interesantiem, radošiem, atpazīstamiem cilvēkiem, kuri pārstāv dažādas kultūras jomas. Viņi visi ir 2015. gada jubilāri – 55 gadnieki, vienaudži, kuriem ir katram savs, bet arī kopīgs – šis paaudzes stāsts. Visi sarunu vakari bija ļoti apmeklēti. Dzirdējām ļoti labas atsauksmes, par ko liecināja arī lasītavas apmeklētāju jautājumi, piemēram, „Kad būs nākamais sarunu vakars” vai „Kādi viesi būs nākamajā sarunu vakarā?”.

Izstādes

Lai popularizētu informācijas resursus no lasītavas krājuma, šajā gadā ir bijusi 52 izstādes. No tām 32 tematiskās un 9 jaunieguvumu izstādes, lai popularizētu lai popularizētu lasītavas krājumu un tā jaunākos materiālus. 2015. gadā izveidotas 11 izstādes veltītas novadniekiem, lai lasītavas apmeklētājos rosinātu interesi par novadpētniecības krājumu.

Tikšanās

2015. gadā aizvadītas daudz un dažādas tikšanās. Pie mums viesojušies gan latvieši, gan viesi no citām zemēm. Esam tikušies ar, politiķiem, mūziķiem, aktieriem, māksliniekiem, novadpētniekiem, žurnālistiem un daudziem citiem interesantiem cilvēkiem - personībām, kas pazīstami ne tikai Latvijā, bet arī ārzemēs:

- Beļģijas Karalistes ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku **Franku Arnautsu** un viņa kundzi **Lindu Arnautsu – Hubenu**, sadarbībā ar Beļģijas vēstniecību Latvijā, Madonas novada pašvaldību un SIA „Madonas patērētāju biedrība” ražotni „Madonas maiznieks”;

- VKKF atbalstītā projekta „Es turu roku uz pulsa: žurnālisti – grāmatu autori” – **Ati Klimoviču** un **Kristīni Želvi**;

- Grāmatas autoru, eksprezidentu **Valdi Zatleru**;

- Mākslinieci **Elitu Patmalnieci**;

- „Latvijas Valsts mežu atbalstītās Vidzemes kultūras programmas 2015” Atbalstītajā projektā “Mēs tiekamies piektajā piecos” bija trīs tikšanās vakari: pirmajā vakarā tikāmies ar JRT aktieri **Gundaru Āboliņu** un dziedātāju, mūziķi **Ainaru Mielavu**. Otrajā sarunvakarā tikāmies ar rakstnieci **Ingunu Baueri** un fotogrāfu **Valtu Kleinu**. Savukārt noslēdzošajā sarunvakarā pie mums viesojās aktieris **Ivars Puga** un žurnālists **Kārlis Streips**;

- novadnieci, dzejnieci, tulkotāju un redaktori **Dainu Grūbi**, kas organizēta Eiropas Valodu dienas ieskaņās;

- franču fotogrāfu **Stefanu Sudjēru**

- novadnieku **Gunti Eniņu** grāmatas “Nezināmā Latvija” autoru.

1.18. att. Tikšanās. No Kreisās: Stefans Sudjērs, Beļģijas vēstnieks Franks Arnautsu, Guntis Eniņš.

Europe Direct informācijas centra Gulbenē Madonas filiāles darbība 2015. gadā

Europe Direct informācijas centra rīkoti pasākumi

2015. gadā EDIC Gulbenē Madonas filiālē bijis veiksmīgs gads. Kopumā tika noorganizēti 9 pasākumi un 11 izstādes, lai vērstu sabiedrības uzmanību ES piedāvātajām iespējām, ko tā sniedz ES dalībvalstu iedzīvotājiem, kā arī aktuālākajiem notikumiem šajā gadā. Viens no ievērojamākajiem ES notikumiem bija

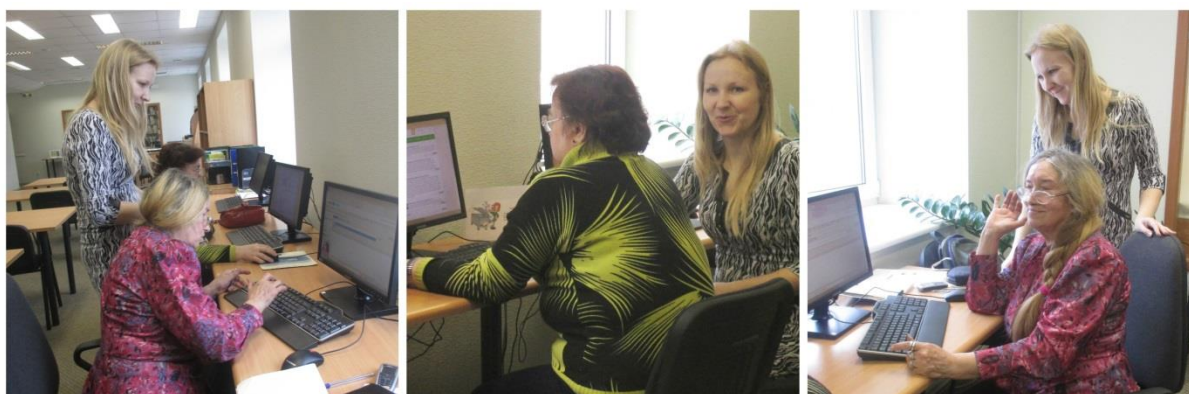
Latvijas prezidentūras gads, ko arī veiksmīgi aizvadījām. Pie mums viesojās arī viesojas Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja Inna Šteinbuka.

1.19. att. Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītājas Innas Šteinbukas vizīte.

Organizētie pasākumi:

- Eiropas E-prasmju nedēļa „Eiropa pilsoņiem” – Tika organizētas izglītojošas prezentācijas un praktiskas nodarbības bezdarbniekiem un senioriem, kā arī citiem interesentiem e-prasmju apguvē un informācijas meklēšanā par komunikāciju ar pašvaldības, valsts, ES institūcijām, kā arī par citām apmeklētājus interesējošām e-prasmēm.

1.20. att. E-prasmju nedēļa “Eiropa pilsoņiem”

- Lekcija „Eiropas konkurētspēja un nodarbinātība: finanšu piesaistes iespējas projektiem un aktivitātēm; NVO un pašvaldību kultūras institūciju sadarbība”. Tika organizēta izglītojoša lekcija strādājošajiem „Eiropas konkurētspēja un nodarbinātība: finanšu piesaistes iespējas projektiem un aktivitātēm; NVO un pašvaldību kultūras institūciju sadarbība”, lai nodrošinātu informācijas apriti un komunikāciju par Eiropas konkurētspējas un nodarbinātības jautājumiem. Lekciju vadīja Vidzemes kultūras un mākslas biedrības "Haritas" projektu vadītāja, valdes locekle Madara Aldiņa, projektu koordinatore Agnese Grunte, valdes priekšsēdētāja Solveiga Boicova.

- Apmācību programma „Novitātes jauno IKT pielietojumā”.

Tika organizētas apmācības strādājošajiem, lai uzzinātu par novitātēm jauno IKT pielietojumā un apgūtu jaunas iemaņas. Apmācību laikā tika apgūtas Google plašās iespējas – Gmail, Google Disks, aptauju konstruēšana, datu apkopošana, dokumenti, izklājlapas, prezentācijas; SlideShare iespējas; prezentāciju tiešsaistes programma Prezi; 3D printera MASS PORTAL iespējas. Apmācības vadīja Madonas pilsētas 1. vidusskolas direktora vietniece izglītības jomā 10. – 12. klasēs; matemātikas, informātikas un skaitļošanas tehnikas skolotāja Inese Strode.

- Eiropas diena Madonā.

8.maijā Madonā tika atzīmēta Eiropas diena, kas paredzēta plašai sabiedrībai. Eiropas dienas ietvaros noorganizēta diskusija par aktuālāko šī brīža politisko aktualitāti Latvijā – Latvijā prezidentūru ES padomē, iesaistot iedzīvotājus politisko problēmu apspriešanā, dodot iespēju izteikt savu viedokli, tādējādi veicinot vietējās sabiedrības dalību politiskajos procesos, veidojot atgriezenisko saiti starp iedzīvotājiem un politiķiem. Noorganizētas informatīvas lekcijas –tikšanās ar

sabiedrībā labi atpazīstamiem cilvēkiem, diskutējot par 2015.gada prioritātēm ES, veicinot plašas sabiedrības informētību par aktuālākajiem procesiem ES.

- ES telts Madonas pilsētas svētkos.

6. jūnijā Madonas pilsētas svētkos Madonas novada bibliotēka piedalījās ar ES informatīvo telti „Eiropa pilsoņiem”. Tajā tika izveidots Eiropas radošais stūrītis - piedāvājot informatīvas, izglītojošas un izklaidējošas aktivitātes, popularizējot Europe Direct centra darbību un izplatītu informāciju par ES apmeklētājiem.

1.21.. att. Eiropas Savienības telts Madonas pilsētas svētkos

- Lekcija, veltīta Eiropas Valodas dienai

9. septembrī Madonas novada bibliotēkā un Madonas 2. vidusskolā viesojās dzejniece, tulkotāja un redaktore Daina Grūbe. 26. septembrī visā Eiropas Savienībā svin Eiropas Valodu dienu. Par godu šiem svētkiem dzejniece, tulkotāja un redaktore Daina Grūbe lasīja lekciju Madonas 2. vidusskolā, lai jauniešos radītu interesi par tulkotāja darbu un valodu daudzveidību.

- Lekcija, spēle Eiropas Valodu dienām

Laikā no 21.09 līdz 01.10 Tika vadītas lekcijas skolniekiem veltītas Eiropas Valodu dienām. Lekcijām un spēlei pieteicās četras klases. Pusstunda tika veltīta EDIC Gulbenē Madonas filiāles iepazīšanai, tad sekoja prezentācija par Eiropas Valodas dienām, bet atlikušajā pusstundā tika spēlēta spēle/tests par Eiropas un Pasaules valodām.

• Lekcija strādājošajiem, lai rosinātu uz viedokļu apmaiņu par ilgtspējīgu Latvijas un Eiropas Savienības izaugsmi Indras Kārklīņas lekcija strādājošajiem “Ilgspējīgas izaugsmes iespējas Madonas novadā: jaunais plānošanas periods”

1.22. I.Kārklīņas lekcija “Ilgspējīgas izaugsmes iespējas Madonas novadā”

- Ziemeļvalstu nedēļa

No 9. līdz 13. novembrim Madonas novada bibliotēkā tika organizētas interaktīvas nodarbības bērniem par Ziemeļvalstu kultūru, literatūru, Ziemeļvalstu kultūrvēsturisko mantojumu. Šīs aktivitātes notiek Eiropas komisijas atbalstītā projekta “Eiropas Komisijas “Europe Direct” informācijas centrs Gulbenē” ietvaros. Šajā laikā bērnu literatūras nodaļā notika lasījumi, stāstu stāstīšana, literatūras izstādes un konkursi par draudzību.

1.23. Ziemeļvalstu nedēļas noslēguma pasākums

Izstādes

- “Latvija – Eiropas Savienības prezidējošā valsts 2015. gada 1. pusē”;
- “Eiropas gads attīstībai”;
- “Pavasaris atmodina Eiropu”;
- “Aprīlis – veselības mēnesis”;
- “Robēra Šūmaņa deklarācijai – 65, Eiropas dienai – 30”;
- “Eiropa pilsoņiem”;
- “Luksemburga – Eiropas Savienības prezidējošā valsts 2015. gada 2. pusē”;
- “Lai slava valodai!”;
- “Eiropas konkurētspēja un nodarbinātība”;
- “Es mīlu Tevi, Latvija!”;
- “Ziemas saulgriežu laiks”.

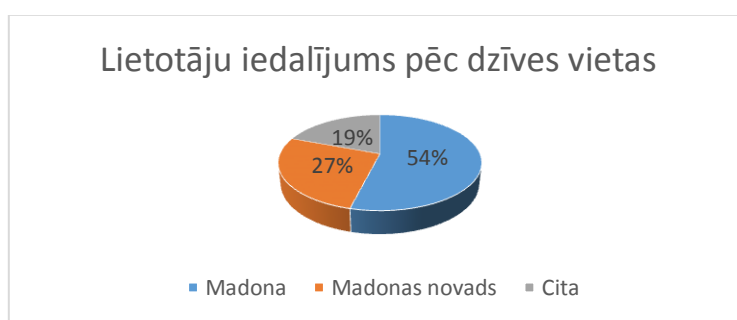

1.24.att. Eiropas Savienības informācijas lasītavas veidotās izstādes

4. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa apkalpo Madonas pilsētas, Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novada vispārīgā izglītības skolu audzēkņus, PII bērnus un pedagogus, bērnu vecākus un vecvecākus.

2015. gadā nedaudz samazinājies Madonas pilsētā deklarēto lietotāju skaits (par 6%), bet palielinājies Madonas novada lietotāju (par 3%) un citos novados dzīvojošo klientu skaits (par 3%).

2015. gads ir nozīmīgs ar 2 svarīgiem notikumiem katras bibliotēkas darbībā – tā ir krājuma inventarizācija (martā) un akreditācija (oktobrī). Gatavošanās akreditācijai lika palūkoties uz pierasto un ikdienišķo vidi no cita skatu punkta. No aktīvā bērnu literatūras nodaļas fonda uz krātuvi tika pārvietotas maz pieprasītas grāmatas. Apmeklētāju ērtībai jauniešu atpūtas zona papildināta ar košiem sēžammaisiem, atjaunotas mīkstās mēbeles

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa koordinē lasīšanas veicināšanas mērķprogrammu „Bērnu žūrija” un Ziemeļu Ministru Padomes „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas” projektu , UNESCO Latvijas Nacionālās Komisijas iniciatīvas Madonas reģionā, informē pašvaldību un skolu bibliotēku darbiniekus par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem.

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa ir pulcēšanās un socializēšanās vieta bērniem un jauniešiem, tā ir pieredzes apmaiņas platforma, kur tradicionālās kultūras vērtības (grāmatas) mijiedarbojas ar mūsdienu tehnoloģijām, nodrošinot kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu. Svarīgi, lai ikviens apmeklētājs bibliotēkā atrastu sev vajadzīgo gan mācībām, gan izklaidei. Lai apmierinātu savu klientu pieprasījumu, aktīvi izmantojam ne tikai Madonas novada bibliotēkas, bet arī reģiona bibliotēku krājumu (2015. gadā no citām bibliotēkām saņemtas 8 grāmatas). No bērnu literatūras nodaļas krājuma citām reģiona bibliotēkām izsniegtas 270 grāmatas.

Pēc Madonas reģiona bibliotēku un skolu pieprasījuma veidojam ceļojošās grāmatu kopas par visdažādākajiem tematiem, kas tiek papildinātas ar filmām, spēlēm, krāsojamām grāmatām un rotaļlietām. Jau daudzus gadus vispopulārākā ir grāmatu kopa “Par dinosauriem”, kas papildināta ar dinosaurus figūriņām, puzlēm, video filmām un krāsojamām grāmatām. Grāmatu kolekcijai “Par Vinniju Pūku” ceļojumos pievienojas lielā rotaļlieta Vinnijs Pūks. 2015. gadā liels pieprasījums bijis grāmatu kopai “Dažādās grāmatas”, kas iepazīstina ar daudzveidīgo grāmatu pasauli pirmsskolas vecuma bērņus un jaunāko klašu skolēņus, ļauj salīdzināt pašu mazāko un vislielāko grāmatu.

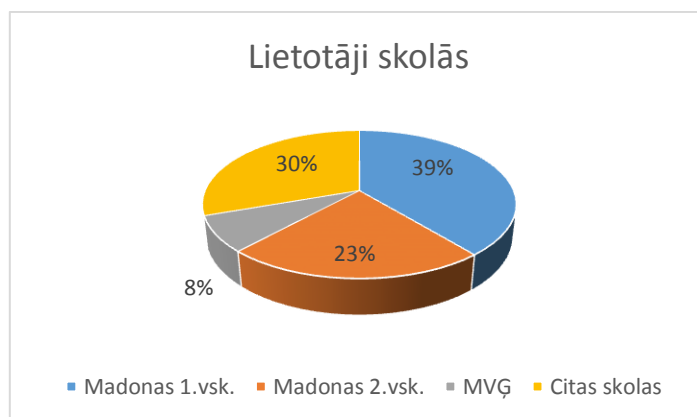
Bērņus un jauniešu literatūras nodaļas apmeklētājiem pieejamas 4 datorvietas, bezvadu internets. Piedāvājam filmu un klausāmgrāmatu kolekciju, abonējām 10 periodiskos izdevumus, portālu [www.pasakas.net.](http://www.pasakas.net), iespēju meklēt informāciju bibliotēkas abonētājās datu bāzēs: lursoft.lv, letonika.lv, nozare.lv un britannica.com.

Pašiem mazākajiem apmeklētājiem piedāvājam plašu, attīstību rosināšu un pasauli izzināšu bilžu grāmatu klāstu, rotaļlietas, lego un grīdas puzles, vecumam atbilstošas galda spēles, bet pusaudžiem un jauniešiem daudzveidīgas galda un prāta spēles.

Bērņus literatūras nodaļā pieejami kopēšanas, printēšanas, iesiešanas (termo, spirālveida) un laminēšanas maksas pakalpojumi.

Darba rādītāji.

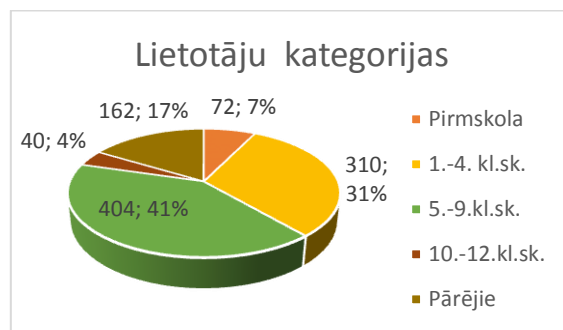
Aizvadītajā gadā Madonas novadā un Madonas pilsētā turpināja samazināties iedzīvotāju skaits, tai skaitā arī bērņus, bet neraugoties uz to, 2015.gadā nedaudz palielinājies bērņus literatūras nodaļas lietotāju skaits (+18). Madonas novada bibliotēkas bērņus literatūras nodaļā klienti ir 43% no Madonas pilsētas vispārīzglītojošo skolu skolēņiem (pēc statistikas datiem pilsētas 3 skolās mācās 1309 audzēkņi). Visvairāk reģistrēto lietotāju ir no Madonas pilsētas 1.vsk.

Pirmo reizi pēdējo 8 gadu laikā vislielākais lietotāju skaits bērņus literatūras nodaļā ir 5.-9. klašu vecuma grupā- 41% no visiem reģistrētajiem lietotājiem. Tas skaidrojams ar mērķtiecīgu un regulāru lasīšanas veicināšanas darbu- sadarbība ar PII, kopš 2013. gada sadarbības projekts “Lasām kopā” ar Madonas pilsētas 2.vsk.

sākumskolas skolēniem, ar mērķi pieradināt bērnus pie regulāriem bibliotēkas apmeklējumiem un lasīšanas.

2015. gadā 7% no bērnu literatūras nodaļas reģistrētajiem lietotājiem bija pilngadīgie lasītāji. Vairākums no viņiem ir vecāki, kuri grāmatas un filmas ņem saviem pirmskolas vecuma bērniem, jo uzskata, ka tikai uzsākot skolas gaitas, bērns jāreģistrē par pilntiesīgu bibliotēkas lietotāju.

Laikā, kad tiek izdodas krāšņas, vizuāli daudzveidīgas grāmatas, bibliotēkā izsniegto iespieddarbu skaits samazinās. Kaut gan pusaudžu- reģistrēto lietotāju skaits ir vislielākais, izsniegums šajā vecuma kategorijā ir vismazākais. Pavisam neliela daļa 5.-9. klašu skolēnu uz bibliotēku nāk ar mērķi atrast grāmatu lasīšanai brīvajā laikā. Pārsvarā jaunieši nāk ar konkrētu pieprasījumu- nepieciešamā literatūra mācībām vai pašlaik topā esošā grāmata (liela nozīme grāmatu reklāmai medijos). Tas gan nenozīmē, ka pusaudži bibliotēku apmeklē reti, tieši otrādi- pēc mācībām viņi pulcējas bibliotēkā, lai spēlētu galda spēles, izmantotu savas mobilās ierīces un komunicētos.

Bibliotēka kļuvusi par vietu, kas iemantojusi uzticību vietējā sabiedrībā- daudzi vecāki, par pašsaprotamu uzskata, ka nepieciešamības gadījumā (ārsta apmeklējums) pirmskolas vecuma bērnus uz neilgu laiku var atstāt bērnu literatūras nodaļā ,ka jaunāko klašu skolēni laiku starp mācībām un interešu pulciņiem pavada tieši te.

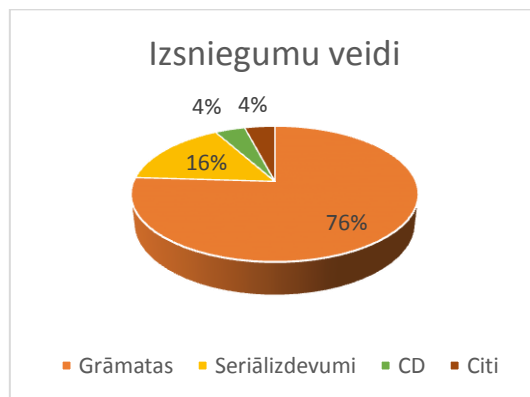
Pavisam atšķirīgi ir pirmskolas vecuma bērnu un jaunāko klašu skolēnu, lasīšanas paradumi- viņi labprāt ņemtu tik grāmatas, cik varētu aiznest līdz mājām.

2015. gadā katrs reģistrētais lietotājs vidēji ir izmantojis 18,5 bērnu literatūras nodaļas krājuma vienības (grāmatas, CD, spēles) un bibliotēku apmeklējis 10 reizes. Tas ir nedaudz mazāk nekā iepriekšējā gadā, bet jāņem vērā, ka notika bibliotēkas krājuma inventarizācija un bibliotēka apmeklētājiem bija slēgta no 1.-16. martam.

	2015.	2014.
Lietotāju skaits	988	970
Apmeklējums	9635	11134
Izsniegums	18369	20420
Interneta lietošana	1739	1954

Bērnu literatūras nodaļu par savu uzskata arī daudzi pilngadīgi apmeklētāji ar īpašām vajadzībām. Šie klienti bibliotēku apmeklē rīta stundās, kad skolās notiek mācības, jo viņiem ir svarīgi dalīties domās par izlasīto vai vienkārši nesteidzīgi parunāties ar bibliotekāri.

Seniori bērnu literatūras nodaļā meklē grāmatas ar lieliem burtiem. Viņi labprāt lasa seriālizdevumus pusaudžiem un iepazīstas ar jauniešu literatūru. Visvairāk lasītie žurnāli bērnu literatūras nodaļā ir: "Ilustrētā junioriem", "Aste", "Sīrups" un "Ieva".

2015.gadā turpināja samazināties bibliotēkas stacionāro datoru noslodze, jo jaunieši savās mobilajās ierīcēs lieto bibliotēkā pieejamo WiFi, izmantojot to gan izklaidei, gan informācijas ieguvei

Krājuma veidošana.

2015. gadā tika veikta Madonas novada bibliotēkas krājuma, arī bērnu literatūras nodaļas, inventarizācija. Atlasītas un norakstītas nolietotās un iztrūkstošas grāmatas.

Bērnu literatūras nodaļas krājuma komplektēšanas prioritātes palikušas nemainīgas

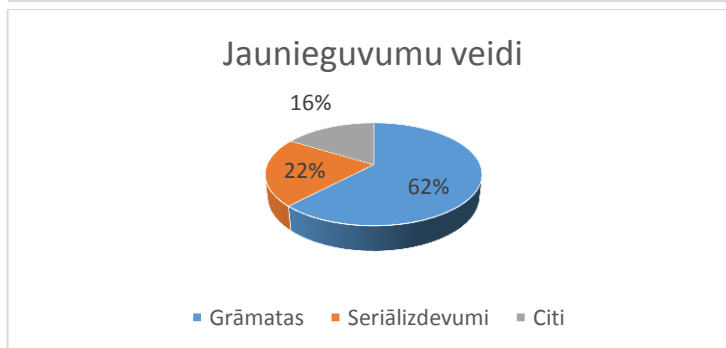
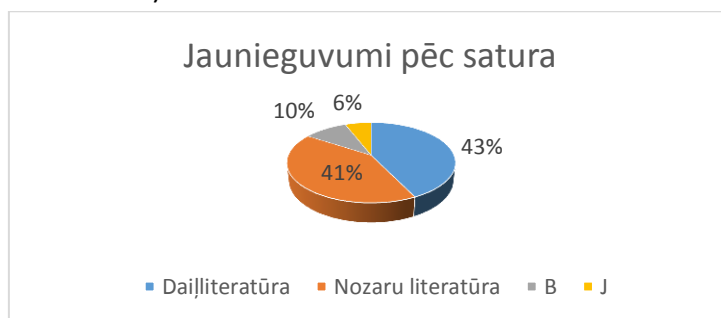
- oriģinālliteratūra bērniem un pusaudžiem
- nozaru literatūra bērniem un jauniešiem
- filmotēkas papildināšana ar kvalitatīvām animācijas filmām un bērnu literatūras ekranizējumiem.

Aizvadītajā gadā bērnu literatūras nodaļas krājums tika papildināts ar praktiski visām Latvijā latviešu valodā izdotajām grāmatām bērniem un jauniešiem. Patīkami, ka oriģinālliteratūrā ienāk gados jauni autori, kuri labāk izprot jauniešu intereses un emocionālās vajadzības.

	2015	2014
Ienācis	737	618
Grāmatas	458	429
Seriālizdevumi	159	184
CD	120	5
Izslēgts	1617	251

Krājums gada beigās	12046	13115
Krājuma apgrozījums	1,5	1,6

Arvien jūtams trūkums tieši nozaru literatūrā, pārsvarā tiek izdotas tulkotās grāmatas, bet ikdienā bērniem nepieciešama nozaru literatūra tieši par Latviju (piem. par mūsu dzīvniekiem un dabu ziemā, par skolēnu personīgo higiēnu, par jaunumiem uzvedības normās, psiholoģijas grāmatas, rakstītas tieši pusaudžiem par viņiem aktuālām tēmām u.c.)

Uzziņu darbs, informācijas prasmju attīstīšana

Bibliotekāro nodarbību pamatzuddevums- ne tikai iemācīt katram pašam sameklēt informāciju, bet arī to analizēt un pielietot.

2015. gadā bērnu literatūras nodaļā sniegtas 1015 individuālas uzziņas, notikušas 12 informācijpratības stundas Madonas, Mētrienas, Dzelzavas un Mārcienas 1.-8. klašu skolēniem, Madonas pilsētas PII vecāko grupiņu audzēkņiem un Praulienas pagasta bērnu dārza bērniem.

Lai sameklētu vajadzīgo informāciju, skolēniem vispirms jāiemācās labi lasīt, domāt un izvērtēt pieejamos resursus un tam nepietiek tikai ar IT prasmēm. Tāpēc 2015. gada darba prioritāte- ieinteresēt bērnus attīstīt lasītprasmi un rakstītprasmi. Bērnu literatūras nodaļas apmeklētāji labprāt iesaistās ekspresskonkursos, kur jāprot ne tikai ātri izlasīt uzdevums, bet jāizvērtē savas zināšanas un prasmes atrast vajadzīgo informāciju bibliotēkā pieejamos resursos. Ar šiem konkursiem skolēni nemanāmi un neuzspiesti apgūst nepieciešamās iemaņas informācijas meklēšanai.

Skolēni informācijpratības nodarbībās iepazīstas ar elektronisko katalogu, tā attālinātu lietošanu, informācijas meklēšanu dažādās datu bāzēs, īpašu uzmanību pievēršot tām, kas palīdz mācību procesā (piem.letonika.lv).

Ļoti svarīgs, turpmākajai draudzībai ar grāmatu un bibliotēku, ir pirmais bibliotēkas apmeklējums. Lai padarītu to neaizmirstamu, PII audzēkņus ar bibliotēku, grāmatu lietošanas noteikumiem iepazīstina vienmēr smaidīgā lelle Šarlote, kas patīk ne tikai bērniem, bet spēj atrast kopīgu valodu ar ikvienu apmeklētāju.

Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja Inna Šteinbuka.

PII vecāko grupiņu audzēkņi un pirmo klašu skolēni labprāt apmeklē nodarbību “Dažādās grāmatas”.

Aktivitātes.

Mūsdienās bērniem ir bezgala daudz iespēju kā pavadīt brīvo laiku. Diemžēl lasīšana nav iecienītāko izklaižu pirmajās vietās. Lasīšana papildina vārdu krājumu, veicina intelektuālo un emocionālo attīstību, attīsta fantāziju. Starptautiskos pētījumos ir pierādīts, ka skolēnu sekmes mācībās ir cieši saistītas ar lasītprasmi. Lai uzlabotu lasītprasmi, svarīgi ir iesaistīt skolēnus ārpus skolas lasīšanas aktivitātēs un motivēt lasīt savam priekam. Pētījumi liecina, ka lasīšana savam priekam pozitīvi ietekmē ikvienu un sekmē personības izaugsmi. Tāpēc ikvienas bibliotēkas pamatuzdevums ir lasīšanu veicinošu aktivitāšu organizēšana.

2015.gadā

- literatūru un lasīšanu popularizējoši pasākumi;
- pasākumi ģimenēm;
- projektu realizācija un iesaistīšanās republikāniskās aktivitātēs.

Aktivitātes veids	Skaitis	Dalībnieku skaits
Literatūras izstādes	23	
Bibliotekārās stundas	12	224
Pasākumi	44	1416
Kopā	79	1640

2015.gads- Raiņa un Aspazijas gads, kad īpaša uzmanība tika pievērsta viņu daiļrades aktualizēšanai. Uzsvērot Raiņa un Aspazijas bērnu dzejas nozīmību, bērnu literatūras nodaļā notika:

- dzejas stundas mazajiem;
- Raiņa dzejas daiļlasīšanas konkurss 1.-2. klašu skolēniem (īpaši jāizceļ 2.klases skolniece no Turcijas, kura bez aizķeršanās norunāja "Lellīti Lolīti" tikai pēc mēneša mācībām latviešu skolā);
- piedalījāmies plašā apvāršņa konkursā;
- septembrī notika tikšanās ar dzejnieci, novadnieci Dainu Grūbi.

Madonas novada bibliotēka ir ģimenes bibliotēka, kur ikviens apmeklētājs var atrast sev piemērotu literatūru un piedalīties rīkotajos pasākumos. Patīkami, ka arvien vairāk ģimeņu plāno ne tikai kopīgus bibliotēkas apmeklējumus, bet piedalās arī pasākumos. 2015. gadā bērnu literatūras nodaļā tika noorganizēts pasākumu cikls ģimenēm "Eiropa Madonā" ar mērķi iepazīt un tuvināt citu tautu literatūru, mūziku, folkloru, tradīcijas, bērnu spēles un rotaļas. Svarīgi, ka par konkrētu valsti stāstīja tieši šīs tautas pārstāvis, kurš dzīvo Madonā. Janvārī par vācu jauniešu ikdienu stāstīja brīvprātīgā darba veicēja no Vācijas Halla Haidemann, Johanna un Paula Floter. Februārī iepazīt Franciju, bet oktobra pasākumu par Zviedriju papildināja ceļojošā izstāde "Līva un Ingmars" (par kinoaktrisi Līvu Ulmani un kinorežisoru Ingmaru Bergmani), ko koordinē Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā sadarbībā ar Rīgas Starptautisko kino festivālu, Norvēģijas Filmu institūtu un Norvēģijas Karalistes vēstniecību Latvijā. Interesentiem piedāvājām iespēju noskatīties filmu par kinoaktrisi Līvu Ulmani un kinorežisoru Ingmaru Bergmani.

Pirms Lieldienām un Ziemassvētkiem, ikvienu interesentu aicinājām piedalīties radošajās darbnīcās.

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas, kā lasīšanas veicināšanas mērķprogrammas „Bērnu žūrija” Madonas reģiona koordinators, 2015. gada darbības svarīgākais mērķis- veicināt "Bērnu žūrijas" "vīrusa" izplatīšanos, lai ikviens bērns, neatkarīgi no dzīves vietas, varētu kļūt par lasīšanas ekspertu. Liels palīgs projekta popularizēšanā bija "Bērnu žūrijas" talismans- Zaļais grāmatu vīriņš, kurš piedalījās Novadu grāmatu svētkos, muzeju nakts aktivitātēs bibliotēkā un pilsētas svētkos un sniedza interviju Valmieras radio.

2015.gadā 25 bibliotēkas Madonas reģionā piedalās “Bērnu žūrijā”. Tas ir pats lielākais skaits kopš projekta sākuma 2002.gadā. Patiess gandarījums, ka arvien vairāk skolu bibliotēku (2015.gadā jau 9) iesaistās projektā, izmantojot iespēju papildināt savu krājumu ar jaunu, augstvērtīgu bērnu un jauniešu literatūru, dodot iespēju skolēniem iesaistīties valstiskas nozīmes aktivitātēs. Kaut gan projektā iesaistīto bibliotēku skaits palielinās, lasīšanas ekspertu skaits reģionā nepalielinās. Nav svarīgi, kādu bibliotēku, aizpildot grāmatu vērtēšanas anketu, norāda lasītājs, bibliotekāra misija- iesaistīt “Bērnu žūrijas” kustībā un veicināt lasīšanu ir izpildīta.

2015. gadā Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā bija 92 lasīšanas eksperti, no tiem 5 vecāki.

Aizvadītajā gadā, sekmīgi turpinājām aktivitātes (noorganizētas 6) UNESCO Latvijas Nacionālās Komisijas projektā “Stāstu bibliotēkas”. Nevienam nav noslēpums, ka mūsdienu jaunieši arvien vairāk izmanto virtuālo saziņu, bet tiešajos kontaktos jūtas bīkli un nedroši. “Stāstu bibliotēkas” aktivitātes vērstas uz nepastarpinātu savstarpējo komunikāciju, valodas attīstību caur stāstu un rotaļu.

Par savu galveno uzdevumu, iesaistoties "Stāstu bibliotēku" tīklā, uzskatām savu apmeklētāju iedrošināšanu stāstīt, nekautrēties, saprast, ka ikviens stāsts ir uzklaušanās vērts un nozīmīgs.

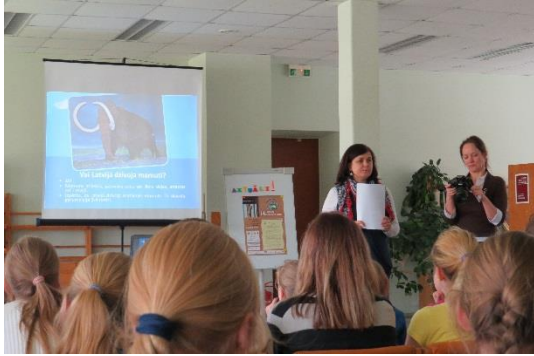
Organizējot aktivitātes projektā "Stāstu bibliotēkās", domājam par visu vecumu apmeklētājiem. Par tradīciju kļuvušas tikšanās ar senioriem klubiņā "Pie kamīna". Šī gada pavasara tikšanās-"Eiropa pasaulē- Eiropas pilsonis Gruzijā- stāsts par seno valsti".

Pilni ar dzirkstošu prieku un smiekliem ir dažādi konkursi jaunākā skolas vecuma bērniem. Īpaši jautrs bija aprīļa konkurss- jautru un smieklīgu atgadījumu stāstīšana "Ūdens liešana".

2015. gadā tika realizēts VKKF atbalstīts projekts "Iztēlei vajadzīgi trīs- autors, mākslinieks un lasītājs". Šī projekta atbalstītās tikšanās ar autoriem Lindu Šmiti, Ilutu Plotņikovu, Eviju Gulbi un Ingunu Cepīti notika ne tikai Madonas novadā, bet arī Cēsaines un Ērgļu novados.

Madonas novada bibliotēkas klienti nevar iedomāties pavasari bez tradicionālajiem Novadu grāmatu svētkiem, kad saviem apmeklētājiem piedāvājam daudzpusīgu programmu. To, ka žurnāls "Ilustrētā junioriem" ir vislasītākais periodiskais izdevums bērnu lietratūras nodaļā, varējām pārliecināties tiekoties ar žurnāla radošo komandu. Klātesošie skolēni atbildēja pareizi uz visiem uzdotajiem jautājumiem, kas vēlreiz apliecināja to, ka mūsdienu skolēniem vajadzīgi mūsdienīgi un izglītojoši izdevumi.

Muzeju nakts ir tradicionāls Eiropas mēroga pasākums maijā, kas aizsācies 1999.gadā Francijā ar mērķi iepazīstināt ar muzejiem arī tos iedzīvotājus, kas ikdienā muzejus neapmeklē, Kopš 2011.gada muzeju nakts aktivitātēs iesaistās arī visas Madonas novada bibliotēkas nodaļas, piedāvājot apmeklētājiem pavadīt bibliotēkā neierastu un atraktīvu vakaru gan spēlējot galda spēles par Latviju, gan piedaloties dažādās stafetēs, gan mierīgi vērojot bērnu darbošanos.

2015. gada augustā pirmo reizi Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā viesojās "Bērnu universitāte" ar izbraukuma nodarbību „Naudas studijas” Pasniedzēji, kas ir arī izglītības programmas „Iespējamā misija” skolotāji, Agnese Slišāne un Kristaps Auzāns bērniem saprotamā valodā skaidroja, kas ir ģimenes budžets, kas ir ienākumi un izdevumi. Dažādu spēļu un rotaļu veidā mazie studenti guva priekšstatu un zināšanas par naudas tērēšanu un tās lietderību.

Tāpat kā katru gadu, ar dažādām aktivitātēm piedalījāties Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā.

2015.gadā turpinājām sadarbību ar Madonas pilsētas 2.vsk.1.-4. klasēm, ar mērķi pieradināt skolēnus pie regulāriem bibliotēkas apmeklējumiem, piedāvājot tematiskus grāmatu apskatus, mācību vielu papildinošas nodarbības, praktiskas nodarbības sadzīves iemaņu apgūšanai (pieklājība sabiedriskās vietās, galda kultūra u.c.) un iespēju piedalīties bibliotēkas organizētajos pasākumos. Nozīmīga loma sākumskolas skolēnu lasīšanas veicināšanā un sadarbības modelī, skola- bibliotēka, ir klases audzinātājām, jo tieši viņas ieplāno bibliotēkas apmeklējumus audzināšanas stundu laikā.

Skolēnu lasīšanas veicināšana ir nepārtraukts process, kas prasa no bibliotekāra milzu pacietību un vēlmi strādāt ar bērniem, literatūras pārzināšanu, nemitīgu izdomu un atraktivitāti, spēju uz klausīt un sirdī būt jaunam.

Lai plānotu aktivitātes nākamajam gadam,, nepieciešams uzzināt apmeklētāju intereses un vēlmes, tāpēc katru gadu bērnu literatūras nodaļā tiek veiktas apmeklētāju aptaujas. 2015. gada nogalē visus bibliotēkas apmeklētājus aicinājām piedalīties aptaujā "Mīļākā bērniņas rotaļlieta". Pirmo reizi piedāvājām iespēju aptaujas anketu aizpildīt elektroniski mājas lapā. Šo iespēju izmantoja tikai 6 respondenti.

Pamatojoties uz iegūto informāciju, tiks plānoti 2016. gada ģimeņu vakari

Sadarbības partneri.

Mūsdienīgas bibliotēkas darbs nav iedomājams bez sadarbības partneriem, jo tikai sadarbojoties varam nodrošināt kvalitatīvu klientu apkalpošanu, bērnu un jauniešu kultūrpolitiku, kas sekmē radošu, atbildīgu un patriotisku personību veidošanos.

Mūsu sadarbības partneri

- LNB BLC un citu novadu bibliotēku bērnu literatūras nodaļas
- UNESCO Latvijas Nacionālā Komiteja- projekts „Stāstu bibliotēkas
- Ziemeļu ministru Padome- projekts „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa”
- Madonas pilsētas un reģiona izglītības iestādes
- Madonas pilsētas un reģiona skolu un pašvaldību bibliotēkas

2015. gadā paplašinājās sadarbība ar Aronas pagasta Kusas pamatskolu. Mācību gada laikā piecas reizes 5.un 6. klašu skolēni apmeklēja Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļu, lai iepazītos ar jaunāko literatūru pusaudžiem,

piedalītos tematiskos pasākumos. MNB bērnu literatūras nodaļas darbinieki palīdzēja Kusas pamatskolas komandai sagatavoties "Plašā apvāršņa"(veltīts Rainim un Aspazijai) konkursa Vidzemes reģiona finālam.

Par labu tradīcija kļuvusi ikgadējā novada PII audzēkņu radošo darbu izstāde Madonas novada bibliotēkā. 2015. gada darbi par aktuālu tēmu- drošību.

Daudzu gadu garumā izveidojusies abpusēji radoša sadarbība ar Madonas BJC. Darbojoties dažādos pulciņos, skolēniem ir svarīgi parādīt apgūto un bērnu literatūras nodaļas organizētie ģimeņu vakari ir tam kā radīti, jo kur gan citur ir tik labvēlīga publika?

Sākoties vasaras brīvlaikam, BJC dienas nometnes dalībnieki vismaz vienu dienu pavada bibliotēkā. 2015. gada nodarbību tēma-“ Izzināt pasauli ar dzirdi”.

Problēmas:

- skolēni lasa arvien mazāk
- bērnu visatļautība un elementāru pieklājības normu neievērošana.

Laikā, kad sabiedrībā jūtama spriedze un noslāņošanās, bibliotēka ir “pozitīvisma saliņa”, kur visi ir vienlīdzīgi savās tiesībās un pienākumos. To varam secināt no apmeklētāju vēlējumumiem gadu mijā -

5. INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJU NODROŠINĀJUMS

Madonas bibliotēkai ir tīmekļa vietne <http://www.madona.lv/biblioteka/lv/>, kurā jebkurš interesents var atrast informāciju par bibliotēkas aktualitātēm un tās piedāvātajiem pakalpojumiem. Bibliotēkas tīmekļa vietnē tiek ievietota aktuālākā informācija par gaidāmajiem pasākumiem, kā arī var atrast bildes galerijā par notikušajiem pasākumiem.

Madonas novada bibliotēkai ir izveidots profils Latvijas Bibliotēku portālā (LBP), www.draugiem.lv, www.twitter.com un no 2015. gada otrās puses ir konts arī pasaules lielākajā sociālajā tīklā www.facebook.com. Lai redzētu statistiku par sociālajiem tīkliem, skatīt tabulu.

tabula. Statistika par sociālajiem tīkliem

	Bibliotēku portāls	Draugiem.lv	Twitter.com	Facebook.com
Sekotāji	20	186	374	71
Skaits, cik reizes redzēti profila ieraksti	8102	14009	40764	2754

Pēc statistikas datiem vislielāko auditorijas skaitu sasniedz ar *Twitter* starpniecību. Kā redzams, šim profilam ir visvairāk sekotāju. *Draugiem.lv* ir otrs skatītākais profils. Ņemot vērā Latvijas Bibliotēku portāla nepilnības, dati liecina, ka cilvēki tajā meklē informāciju. Pagaidām viszemākie rādītāji ir *facebook* izveidotajam profilam, bet jāņem vērā, ka šajā sociālajā tīklā darbojamies tikai no 2015. gada jūlija vidus. Domājams, ka nākotnē šī profila statistikas rādītāji kāps, jo *facebook* popularitāte Latvijas tīmekļa lietotāju vidū arvien vairāk palielinās.

Apmeklētājiem tiek piedāvāta iespēja izmantot četras Latvijā veidotās tiešsaistes datubāzes - *Lursoft laikrakstu bibliotēka*, *Letonika*, *Nozare.lv* un *LETA arhīvs*, un vienu ārzemēs veidoto datubāzi – *Encyclopædia Britannica Library Edition*, kas piedāvā datubāzi bērniem, studentiem un pieaugušajiem. Kopumā, vērtējot, piedāvāto datubāzu informācijas daudzveidību, kas tiek nodrošināta mūsu lasītājiem, ir salīdzinoši plaša. *Britannica* satur aptver ļoti plašu tematiku, taču informācija tajā ir vispārīga un tur var gūt vispārīgu, ne padziļinātu informāciju par interesējošo tematu.

Apmeklētājiem ir iespējams izmantot bibliotēkas veidotās datubāzes - *Elektronisko kopkatalogu*, ko veido no 2003. gada, un *Novadpētniecības datu bāzi*, kas tiek veidota no 2002. gada.

Reģiona elektroniskā kopkataloga veidošana un uzturēšana – nepārtraukts process. Rekatalogizācija pabeigta pilnībā visās reģiona 5 pašvaldību 34 publiskajās bibliotēkās. Ar BIS Alise strādā visas pašvaldības publiskās bibliotēkas. Darbs ar Skolu ALISI – notiek 25 skolu bibliotēkās, visas Madonas novada skolu bibliotēkas strādā ar informācijas sistēmu. Automatizētā izsniegšana – visās publiskajās bibliotēkās.

Madonas reģiona piecu novadu: Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, kurā tiek iekļauta informācija par 34 reģiona pašvaldību publisko un 25 skolu bibliotēku dokumentu krājumiem – uz 2016. gada 1. janvāri:

Ierakstu skaits datubāzē	67421
Monogrāfisko izdevumu eksemplāri	425831

E-kopkataloga bibliogrāfisko ierakstu skaits audzis par 2191 vienībām, eksemplāru skaits – par 2845 vienībām.

2015. gadā IT pakalpojumu uzņēmumam SIA „Tieto Latvia” JIRA pieteikumu reģistram tika iesniegti 50 incidenti (cirkulācijā, katalogizācijā, komplektēšanā - dubultie plaukta indeksi, inventarizācija, WebPac, tehnisku jautājumu risināšana). Publiskās bibliotēkas aizvien vairāk sāk izmantot Inventarizācijas moduli. Gada laikā konsultējām 10 bibliotēkas: Jumurdas, Liepkalnes, Sausnējas, Aronas, Viesienas, Cesvaines, Kraukļu, Stirnienes, Dzelzavas I, Degumnieku bibliotēkas. Turpinās uzlabojumi BIS ALISE versijā 4.5.1508. Skolu bibliotekāriem biežāk uzdotie jautājumi par Cirkulācijas moduli un Mācību moduli.

Skaita ziņā IT - datortehnika apmeklētājiem ir pietiekoša. Apmeklētājiem pieejamas 17 stacionāras datordarba vietas, mobilā datorklase un printēšanas, skenēšanas, kopēšanas iespējas, skaipa aprīkojums. Datori lietotājiem pieejami visās bibliotēkas struktūrvienībās. Interneta ātrums līdz 10M/s. Aktīvi tiek pielietotas bezvadu interneta WiFi izmantošanas iespējas bibliotēkā un tās apkārtnē.

Kopumā apmeklētājiem pieejamā datortehnika vērtējama kā novecojusi, jo līdz 2015. gadam jaunākie datori apmeklētājiem iegūti 2008. gadā 3td projekta ietvaros. 2014. gadā Madonas novada pašvaldībā tika izstrādāts projekta pieteikums „Publisko interneta pieejas punktu attīstība Madonas novadā”. Projekts realizēts Eiropas Reģionālās attīstības fonda 3.2.2.2. aktivitātes “Publisko interneta pieejas punktu attīstība ” ietvaros, Darbības programma 2007.-2013.gadam: Infrastruktūra un pakalpojumi, prioritātes 3.2.Teritoriju pieejamības un sasniedzamības veicināšana pasākums: 3.2.2. IKT infrastruktūra un pakalpojumi. Projekta darba grupā iekļauta arī Madonas novada bibliotēkas direktore I. Saulīte. Projekta realizācijas gaitā gada nogalē tika iepirkta multifunkcionālas iekārtas ar iespējām digitalizēt dokumentus arī A3 formātā, kas ir pilnīgi jauns publisks pakalpojums. Datortehnikas piegādes veiktas 2015. gada sākumā. Līdz ar to apmeklētājiem pieejami 4 jauni datori.

6. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

Novadpētniecības darbs Madonas bibliotēkā tiek veikts visās struktūrvienībās gan tradicionālā, gan elektroniskā formātā.

Kopš 2004. gada Madonas bibliotēka ir datu sniedzēja LNB Bibliogrāfijas institūtam Nacionālās analītikas datubāzei. Vietējā reģionālā laikraksta "Stars" publikāciju analītiskie apraksti tiek veidoti Madonas novada bibliotēkā. Tiek veidoti arī analītiskie apraksti grāmatām, kurās atrodama informācija par Madonas reģionu. Uz 2015. gada 31. decembri novadpētniecības datu bāzē bija pieejami 27839 ieraksti.

Bibliotēkā ir iespējams izmantot novadpētniecības kartotēkas ierakstus par laika posmu no 1956. gada līdz 2009. gada jūlijam. Novadpētniecības elektroniskā datu bāze pieejama no 2002. gada.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Izveidoti apraksti	1383	1436	1550	1563	1532	1604
Iesniegti LNB Bibliogr. institūtam	1305	1435	1534	1506	1522	1563

Saskaņā ar amata aprakstiem darbu ar Novadpētniecības datubāzi veic Jaunākās periodikas lasītavas vadītāja Lilita Veckalniņa, faktiski veicot bibliogrāfa pienākumus. Par tradicionālo novadpētniecības resursu pieejamību un popularizēšanu rūpējas lokālpatriote, dzejniece- Uzziņu lasītavas galvenā bibliotekāre Sarmīte Radiņa.

Apmeklētājiem pieejamas vairāk par 200 ar novadpētniecību saistītas tematiskas mapes, atsevišķas materiālu kopas, kuras ik gadu ir papildinātas, dalītas, veidotas no jauna. Ar novadpētniecību saistīto informācijas krājumu izdala marķējums- zaļas uzlīmes.

Tiek piedāvāts novadnieku kalendārs.

Ik gadu tiek aktualizēti ar novadu saistīti notikumi, organizējot tematiskas aktivitātes.

**SARMĪTE RADIŅA,
GALVENĀ BIBLIOTEKĀRE**

Strādājot novadpētniecības darbu, ir lietderīgi citēt izcilo novadpētnieku, novadnieku G.Eniņu, kurš 2015. gadā iznākušajā grāmatā „Nezināmā Latvija” raksta: „Šī grāmata ir ne tikai ceļvedis tūristiem, bet arī ceļvedis domāšanā un meklēšanā, ceļvedis Latvijas saprašanā, izprašanā, novērtēšanā, ceļvedis Latvijas mīlestībā. Gribētos, lai šo grāmatu varētu saukt arī par jaunu atklāsmju grāmatu. Es ceru, ka izdosies nosargāt mūsu latvisko ainavu, skaistāko Eiropā, un latviskās vērtības:

vietvārdus, dižkokus, lauku mājas un saimniecības, dabas pieminekļus, klinšu rakstus ar buramburtiem, alas, akmeņus, ezerus, upes, avotus, zemi, latvisko kultūru.”

Novadpētniecības darbam ir jābūt šādam ceļvedim domāšanā, meklēšanā-sava novada apzināšanā, izprašanā, novērtēšanā.

Ar novadpētniecību saistītas informācijas izzināšana, apkopošana, strukturēšana un saglabāšana, – viens no būtiskiem darba virzieniem Madonas novada bibliotēkā.

Tas ietver novadpētniecības krājuma un novadpētniecības datu bāzes veidošanu, sistemātiskumu un pēctecību novadpētniecības materiālu papildināšanā, uzturēšanā, saglabāšanā un to pieejamības nodrošināšanā; interesentu un bibliotēkas lietotāju informēšana par pieejamiem materiāliem – uzziņas, publikācijas, izstādes; tematiski pasākumi; bibliotekārās stundas; dalība projektos, kas popularizē Madonas reģionu un tā cilvēkus.

Novadpētniecības krājums ir bibliotēkas unikālākā daļa, jo tajā tiek apkopoti materiāli par cilvēkiem, nozarēm, vietām, notikumiem bijušā Madonas rajona robežās, aptverot Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novadus.

Materiāli pieejami tematiskajās mapēs, fotomateriāli – kompaktdiskos. Viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ netiek digitalizēts MNB novadpētniecības materiālu krājums, ir nepieciešamība nodrošināt autortiesību ievērošanu. Līdz šo jautājumu sakārtošanai, attālinātas piekļuves nodrošināšana novadpētniecības materiāliem, krājumu publicitāte globālajā tīmeklī būs visai ierobežota, un tieši bibliotekārs, kas strādā ar krājumu, būs tā veidotājs, pārzinātājs un sava reģiona novadpētniecības informācijas pārvaldnieks.

2015. gadā novadpētniecības DVD krājums papildinājies ar materiālu **„Simt gramu kultūras. Nacionālie dārgumi.”: Broņislava Martuževa. Leons Briedis.** (Latvijas Televīzijas videoieraksti - 2015.), ko tikšanās laikā MNB uzdāvināja režisore, žurnāliste Kristīne Želve. Vienmēr ir bijis aktuāli dokumentēt, apkopot, veidot un glabāt sava novada kultūrvēsturi, šajos procesos iesaistot vietējo sabiedrību. Nesenās vēstures, bibliotēkas vēstures liecību krājumu papildinājuši Vidzemes TV operatora K.Kumsāra filmēto video ierakstu DVD: **„Dzejas dienas Madonā 2015 – „Jausma, nojausma, vārds” – S.Radiņas** dzejas grāmatas „Pļavas nomniece” atvēršanas svētki (10.09.); **Sarunu vakari MNB „Mēs tiekamies piektajā piecos!”:** tikšanās ar JRT

aktieri G.Āboliņu un mūziķi A.Mielavu (05.08.); tikšanās ar novadnieci rakstnieci **I.Baueri** un fotogrāfu V.Kleinu (05.10.); tikšanās ar LNT aktieri I.Pugu un TV un radio žurnālistu K.Streipu (05.11.). Papildinājies latviešu filmu krājums ar mūsu novadnieku piedalīšanos: mākslas filma „**Purva bridējs**”: režisors **L.Leimanis**, komponists **M.Zariņš**, lomās: **O.Dreģe**, **K.Sebris**; mākslas filma „**Pie bagātās kundzes**”: scenārija autors un režisors **L.Leimanis**, komponists **M.Zariņš**, loma **K.Sebrim**; mākslas filma „**Limuzīns Jāņu nakts krāsā**”: vienā no galvenajām lomām **O.Dreģe**; DVD ar **A.Burova** leļļu filmām.

CD krājumā no jauna: „**Viena zeme, vieni ļaudis, nav vienāda valodiņa: latviešu valodas izlokšņu paraugi**” (**Lazdonas, Ērgļu, Vestienas, Sāvienas, Mētrienas, Sarkaņu, Lubānas, Varakļānu, Barkavas, Ļaudonas, Saikavas, Praulienas** izlokšnes); „**Es skaistu vietu zinu**”: Ziemassvētku dziesmu programma – iekļautas dziesmas **J.Apeiņa** izpildījumā; „**Jāņu nakts ballīte**”: lustīgas latviešu dziesmas dejošanai un līdzī dziedāšanai! – iekļauti **R.Blaumaņa** un **L.Brieža** dziesmu teksti; Raxtu Raxti. „**Es atradu tautasdziesmu**” – iekļautas dziesmas ar mūsu novadnieces **B.Martuževas** tekstiem.

Novadpētniecības krājumu papildinājuši CD, kuros apkopotas foto žurnālista **Olģerta Skujas** fotogrāfijas no MNB rīkotajiem u. c. kultūras pasākumiem Madonas reģionā. Esam saņēmuši autora parakstītu atļauju, ka no mūsu bibliotēkas krājuma skolēni un studenti tās var izmantot mācību nolūkiem. Piem.: tikšanās MNB ar A.Klimoviču un K.Želvi (08.04. un 21.04.); **A.Ķirškalnes** atceres pasākums Vecpiebalgā (15.08.); Dzejas dienu pasākums: „**Jausma, nojausma, vārds**” (10.09.); Dzejas dienu pasākums „**Mūsu siltumsētā**” (17.09.); „**Pelādēs**” A.Čakam veltīts pasākums (26.09.); Sarunu vakari (05.08., 05.10., 05.11.); tikšanās ar novadnieku **G.Eniņu** (11.11.); novadnieka, Atmosferas laika aktīvista, Tautas Frontes dalībnieka **Ž.Bezmera** foto izstādes „**Pieskares punkti aizgājušam laikam. Foto notikumi 1985 – 1990**” atklāšana ar autora un dēla, Valmieras teātra aktiera **M.Bezmera** piedalīšanos (05.02.) un kataloga „**Jānis Simsons: mūžības ceļinieks**” atvēršanas svētki Madonas Novadpētniecības un mākslas muzejā (16.04.).

2015. gadā MNB krājumā iegūtas gan autoru novadnieku grāmatas, gan grāmatas, kurās vēstīts par Madonas reģionu. **I.Bauere** „*Mācītājs un viņa dēls. Ne zelts, bet putekļi.*”; **L.Šmite** „*Pilna upe*”; **J.Ezeriņš** „*Stāsti un noveles*”; **S.Radiņa** „*Pļavas nomniece*”: dzeja (2010-2015); **E.Sniedze** „*Par saknēm, upēm un debesīm*”: stāsts – fotoalbums par Valmieras teātra deviņdesmito sezonu no pagraba līdz šņorbēniņiem;

J.Lorencs „Ceļojumu maģija”; **G.Eniņš** „Nezināmā Latvija”: ūdeņi, klintis, akmeņi, koki un alas – vairāk nekā 70 dabas brīnumu, t. sk. par vietām un objektiem mūsu pusē, piem.: par peldošām salām **Lauteres, Ilziņas ezerā Vestienas pagastā, Svētezeru Mārcienas pagastā, Viešūri Gaiziņa pakājē, Bakanu Dzelzavas pagastā;** par **Velna Skroderakmeni Praulienas pagastā, Badakmeni Jumurdas pagastā,** par novadnieka bērņības **Ūsiņakmeni Dzelzavas pagastā;** par **Gaiziņu;** par **Ērgļu** novada ozoliem un viesuļiem; **A.Karlsonē** „*Rakstainās jostas: kopīgais kultūrslānis*”; J.Rainis „*Ezers*”: dzejas izlase – sakārtojums un priekšvārds: **L.Briedis;** „*Teātris Blaumaņa zīmē*” – izdevējs R.Blaumaņa memoriālais muzejs „Braki”, biedrība „Rūdolfā Blaumaņa kulturvēsturiskais mantojums”, grāmatas teksts un sakārtojums Z.Saulīte, M.Breikša; „*Jānis Simsons: mūžības ceļinieks*” – Madonas bērnu mākslas skolas, pirmās šāda tipa skolas Latvijā (1975.) pamatlicējs un pirmais direktors, viens no Madonas Tautas frontes dibinātājiem, līderiem, laikraksta „Madonas Atmoda” redaktors, mākslinieks, dzejnieks (1947 -1989), kura darba mūžs pavadīts Madonas pusē, mākslas katalogā reproducētas gleznas un grafikas darbi no Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja, Tautas tēlotājmākslas studijas „Madona” un Jāņa Simsona ģimenes darbu kolekcijām; V.Volkova „*Latvijas dievnami*” – grāmatā apkopota informācija par vairāk nekā 70 baznīcām no visām konfesijām, ietverts plašs fotomateriāls, piem.: **Cesvaines** luterāņu baznīca, **Mārcienas Svētā Aleksija** pareizticīgo baznīca, **Varakļānu Svētā Krusta** luterāņu baznīca.

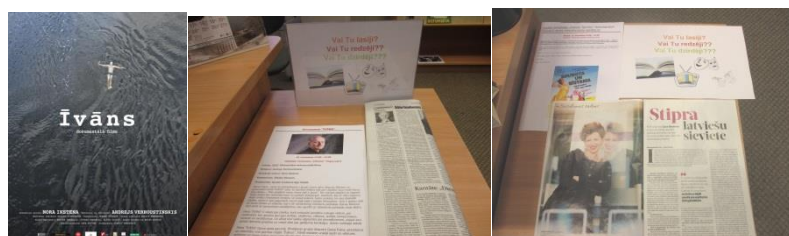

Krājums papildinājies ar muzeja veidoto materiālu: „*Fotogrāfija kā laika (vēstures) liecinājums*”: lasījumi Madonas novadpētniecības un mākslas muzejā Lubānas fotogrāfa **Alfreda Grāvera** (1877-1954) 135. dzimšanas dienā 2012. gada 23. oktobrī (101 lpp., fotogr.).

Ir apkopotas un papildinātas novadpētniecības mapes, veidojot jaunas sadaļas, aktualizējot informāciju. Īpašs prieks par ziņu, ka novadnieks **R.Vējonis** kļuva par Latvijas Valsts prezidentu, sistematizēts bagātīgo materiālu klāsts. Aktualizējās tēmas par novadniekiem šī gada jubilāriem: **D.Grūbi, L.Šmiti, I.Baueri, O.Skuju, J.Liepiņu, B.Bertholdi, Dz.Bogatirevu.** Ar daudz jaunām publikācijām papildinājies krājums par aktieriem novadniekiem, jo tieši mūsējie guva 2015. gada Spēlmaņu

nakts balvas: JRT aktrise **B.Broka** – nominācija – Gada aktrise, Dailes teātra aktieris **D.Grūbe** – nominācija – Gada aktieris un Skatītāju simpātiju balvas ieguvējs. Prieks, ka Mūža balva literatūrā šogad tika piešķirta dzejniekam, atdzejojotājam un izdevējam **L.Briedim**. Jubilejas tika svinētas **J.Norviļa Madonas mūzikas skolai - 70**, **J.Simsona Madonas mākslas skolai – 40**, papildinājies materiālu klāsts. Esam atvadījušies no dzejnieka **J.Sirmbārža**. Bijušajam mūzikas skolas direktoram **A.Kumsāram** atklāts piemiņas akmens; piemiņas vieta iekārtota ģenerālim **J.Ezeriņam** Praulienas pagastā; Latvijas animācijas pamatlicējam **A.Burovam** simtgade, iekārtota „Leļļu māja” – muzejs viņa vasaras mājā Vestienas pagastā; skatītāju vērtējumam nodota dokumentālā filma „**Īvāns**”, par kuras tapšanu un galveno varoni **D.Īvānu** papildinājušies materiāli, arī sižets filmā vēsta par to, ka Dainis piedzimis Madonas slimnīcā – ēkā, kurā tagad atrodas bibliotēka un novadpētniecības materiāli tiek apkopoti arī par viņu; aizvadīti XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku, kuros Madonas novada kolektīvi guva lieliskus panākumus – par to visu un vēl daudzām citām aktivitātēm krājas materiāli.

Regulāri atjaunota informatīvā *izstāde* gada garumā: „100 gramu kultūras Madonā”, kurā izvietota jaunākā informācija par kultūras notikumiem bibliotēkā, kultūras namā, kinoteātrī, muzejā, sporta hallē, estrādē. Kamēr tiek izsniegti periodiskie izdevumi un grāmatas, kopēts vai skenēts, apmeklētāji labprāt iepazīstas ar šo piedāvāto informāciju un ir priecīgi uzzināt tieši bibliotēkā, ko vēl un kad ir iespējams Madonā apmeklēt. Informācija tiek papildināta ar publikācijām par māksliniekiem, kas gaidāmi vieskoncertos Madonā, vai filmām, kas skatāmas Madonā.

2015. gadā iekārtots izstāžu cikls novada autoriem – šī gada jubilāriem, tapušas izstādes sadarbībā ar J.Simsona Madonas Mākslas skolu, Praulienas pagasta pārvaldi un pagasta bibliotēku, Lubānas novada tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centru, Tēlotājmākslas studiju „Madona”, novada māksliniekiem.

- Janvārī – izstāde Uzziņu lasītavā **izstāžu ciklā novada autoriem – 2015. gada jubilāriem – „Mūsu siltumsētā”**: „šai gadā vajadzētu/ dvēseles namam/ iestiklot/ izsīstās rūtīs” – Dainai Grūbei 4. janvārī – 55;

- Februārī – martā – izstāde konferenču zālē: „...cik neiznīcīgs baltums tavš un dzīlēm piederība” – sadarbībā ar Lubānas novada tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centru, **Broņislavas Martuževas 90 gadu jubilejai veltīta izstāde**, kas tapusi 2014. gadā Lubānā (16 planšetes + B. Martuževas grāmatas, CD, DVD un novadpētniecības materiāli no MNB krājuma);

- Martā – izstāde Uzziņu lasītavā **izstāžu ciklā novada autoriem – 2015. gada jubilāriem – „Mūsu siltumsētā”**: „savu balsi pār pagalmu,/ pār mežu,/ pār ziemu/ pāri pārnest” – Sarmītei Radiņai 15. martā – 55;

- Martā – izstāde Uzziņu lasītavā „LaLiGaBa: balva par mūža ieguldījumu – mūsu novadniekam – **Leonam Briedim!**”;

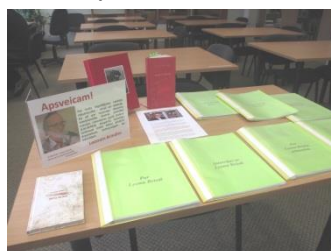
Apsveicam!

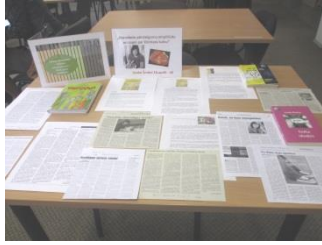
Par izcilu ieguldījumu Latvijas rakstniecībā - dzejā un atdzejā, kā arī par nozīmīgu devumu intelektuālās domas attīstībā Latvijas Literatūras gada balvas (LALIGABA) ekspertu komisija nolēmusi mūža balvu piešķirt dzejniekam, atdzejojotājam un izdevējam

15.09.2014. Dzejas dienas
Madonas novada bibliotēkā
O.Šķeja foto

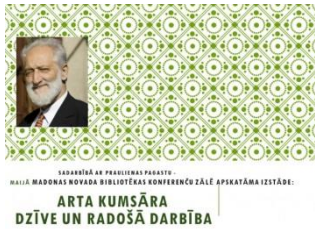
Leonam Briedim

- Aprīlī – izstāde Uzziņu lasītavā **izstāžu ciklā novada autoriem – 2015. gada jubilāriem – „Mūsu siltumsētā”**: „Bezrobežu pārsteiguma amplitūda un sapņi par Dzintara kalnu” – Lindai Šmitei 18. aprīlī – 45;

- Maijā – izstāde konferenču zālē: „**Arta Kumsāra dzīve un radošā darbība**” – sadarbībā ar Praulienas pagasta pārvaldi un pagasta bibliotēku;

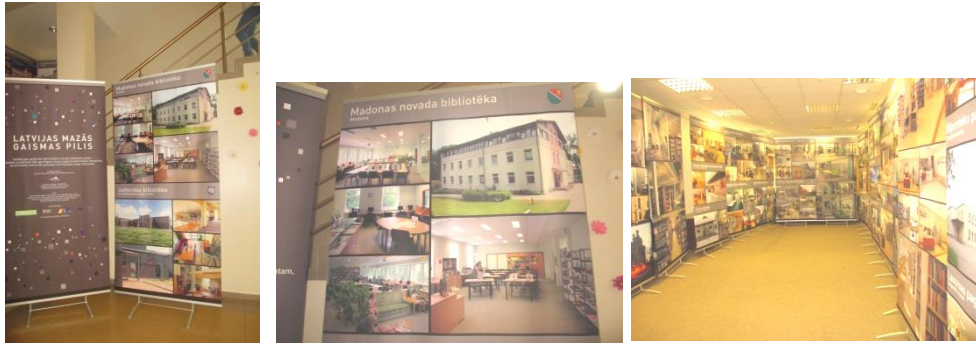
- Maijā – izstāde Uzziņu lasītavā: „**Raiņa un Aspazijas 150. jubilejas gads**” – izstādes sadaļa veltīta arī **J.Raiņa saistībai ar mūsu novadu, izlasāms E.Rudenājas raksts 1963. gada 12. septembra laikrakstā „Stars”** – par dzejnieka viesošanos **Madonā**; materiāli par **Olgu Klīgeri – Mēnessmeitiņu**;

- Jūnijā – izstāde Uzziņu lasītavā: **izstāžu ciklā novada autoriem – 2015. gada jubilāriem – „Mūsu siltumsētā”**: „No jauna./ Katra diena – / no jauna.-” – **Olģertam Skujam 30. jūnijā – 80**;

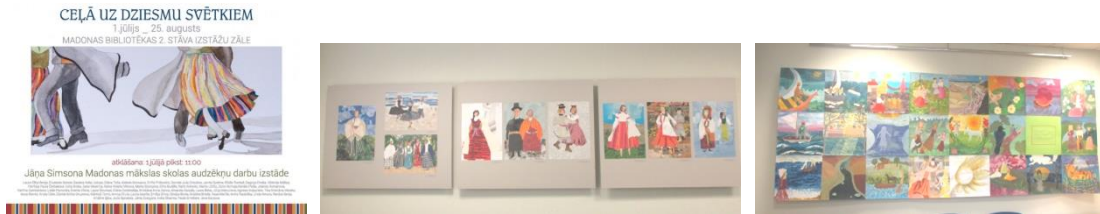
- Jūnijā – fotoizstāde MNB: „**Latvijas mazās gaismas piliis**”, t. sk. **Madonas novada un Jumurdas bibliotēkas** – sadarbībā ar LNB Atbalsta biedrību un arhitektu **J.Dripi**;

- Jūnijā – izstāde Uzziņu lasītavā: „**No novadnieka, dzejnieka Jāņa Sirmbārža atvadoties**”;

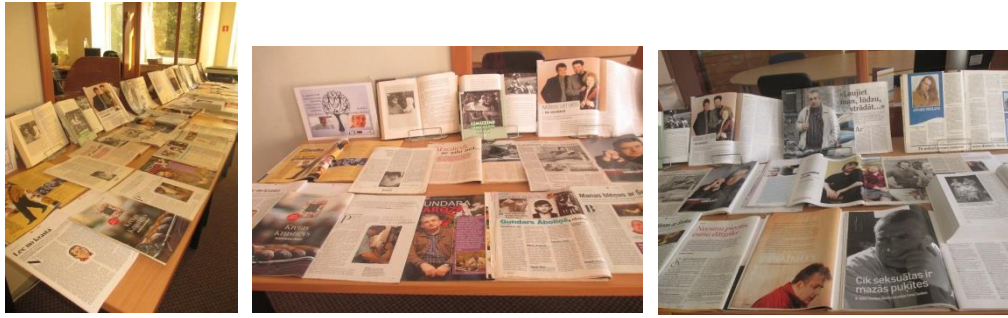
- Jūlijā – augustā – **J.Simsona Madonas mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde** konferenču zālē: „**Ceļā uz dziesmu svētkiem**”;

- Jūlijā – izstāde Uzziņu lasītavā **izstāžu ciklā novada autoriem – 2015.gada jubilāriem – „Mūsu siltumsētā”**: „**Domas skrien pa priekšu, es tikai pierakstu**” – **Ingunai Bauerei 23. jūlijā – 55**;

- Augustā – izstāde Uzziņu lasītavā: „**Mēs tiekamies piektajā piecos**” – JRT aktieris **G.Āboliņš** un mūziķis **A.Mielavs** – t. sk. materiāli par **G.Āboliņa** vectēva mājām Madonas pievārtē „**Ruļiem**”, kurās arī patreiz dzīvo aktiera brālis skaņu režisors **M.Āboliņš**;

- Augustā – izstāde Uzziņu lasītavā: **izstāžu ciklā novada autoriem – 2015. gada jubilāriem – „Mūsu siltumsētā”**: „Lai nebūtu jāapmaldās,/ sargāsim gaismas staru,/ grūti lauzties uz mērķi/ bez sirdsgudrības un gara.-” – Adinai Ķirškalnei 15. augustā būtu – 100;

- Septembrī – izstāde Uzziņu lasītavā: **izstāžu ciklā novada autoriem – 2015. gada jubilāriem – „Mūsu siltumsētā”**: „Es saku paldies gadiem nodzīvotiem/ un tiem, ko ceļā satikšu vēl rīt.” – Dzidrai Bogatirevai 28. septembrī – 70;

- Oktobrī – izstāde Uzziņu lasītavā: **izstāžu ciklā novada autoriem – 2015. gada jubilāriem – „Mūsu siltumsētā”**: „– es turos tai ūdenī dzīvajā” – Jānim Liepiņam 19.oktobrī – 85;

- Novembrī – izstāde Uzziņu lasītavā: **izstāžu ciklā novada autoriem – 2015. gada jubilāriem – „Mūsu siltumsētā”**: „ – Visi ceļi projām dodas,/ Visi ceļi atgriežas. – ” Brigitai Bertholdei 14. novembrī – 65;

- Novembrī – **Tēlotājmākslas studijas „Madona” izstāde** konferenču zālē:
„Gaismas un krāsas sačukstas latviski”;

- Novembrī – decembrī – izstāde Uzziņu lasītavā: **„Apsveicam! Mūsu novadnieki triumfē!”** – Teātra gada balvas „Spēlmaņu nakts 2015” apbalvošanas ceremonijā paziņoti laureāti;

- Decembrī – mākslinieces **Maijas Žubes personālizstāde** konferenču zālē.

Bibliotēkārājām stundām sagatavota informācija, prezentācijas par novadniekiem un novadītas bibliotēkārās stundas: veltītas **Bronislavai Martuževai** Madonas pilsētas 1. un 2. vidusskolas skolēniem, izmantojot MNB grāmatu, CD, DVD un novadpētniecības krājumu materiālus; spēles laikā „Atrodi bibliotēkā” Dzelzavas pamatskolas skolēniem nācās atrast atbildes un spēles pieturas, kas saistītas ar novadpētniecības krājumu.

Sniegtas visdažādākās **uzziņas**: tematiskās, faktogrāfiskās, precizējošās, gan tūlītējās, gan attālinātās – interesentiem, skolēniem, studentiem, projektu nedēļu un ZPD tēmu pieprasītājiem, skolotājiem, bibliotekāriem, muzejniekiem, tūristiem. Piem.: reģiona autori, kuriem būtu vieta atrasties Kultūras kanonā; Madonas slimnīcas vēsture; kapi, kapličas Madonas reģionā; ģenerālis J.Ezeriņš; mākslinieks

J.Simons; senie kalendāri u.c. Atbildes ir meklētas gan Uzziņu lasītavā izvietotajā novadpētniecības krājumā, gan prasījušas zināmu laiku un materiālu atlasī to sagatavošanai. Lai apmierinātu pieprasījumus, izmantots gan krājums, gan datu bāzes. Saņemtas pozitīvas atsauksmes, piem.: „*Mīļš paldies, prieks strādāt, kad ir tik izpalīdzīgi kolēģi*” – Jūsma, Vestienas bibliotēka; „*Lieliska izvēle. Paldies par A.Egliša dzejoļiem*” – skolotāja I.Nielsen Anglijā.

Sniegtas konsultācijas Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja darbiniekiem, izmantojot MNB pieeju LNB digitālās periodikas krājuma pilntekstiem, lai senajos izdevumos meklētu informāciju par reģionu, vietām un cilvēkiem.

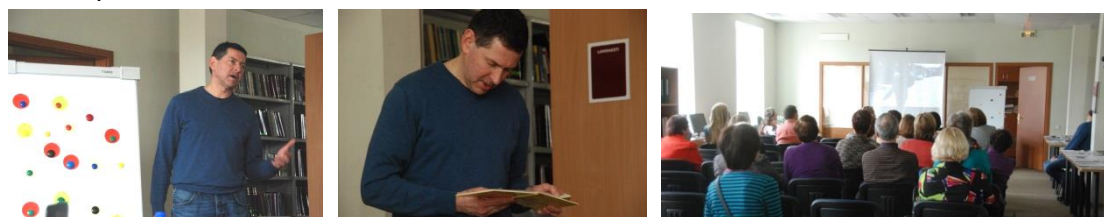
Izmantoti materiāli, lai iekārtotu izstādes, veidotu pasākumu scenārijus, prezentācijas.

Par novadpētniecības darbu tika sagatavota informācija Ideju tirgum Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (15.10.).

MNB pasākumi – tikšanās centās uzrunāt apmeklētājus gan ar tēmām, gan personībām, akcentējot MNB kā izglītojošu, informatīvu un izklaidējošu kultūras centru, kurā vienlīdz labi justies dažādu vecumu, mērķgrupu auditorijām un viesiem.

VKKF atbalstītā projekta „Es turu roku uz pulsa: žurnālisti – grāmatu autori” pirmā tikšanās ar *karsto punktu žurnālistu* Ati Klimoviču norisinājās Madonas pilsētas 1. vidusskolā un Madonas novada bibliotēkā. **Atis Klimovičs** stāstīja par savu profesiju, kā arī grāmatas „**Personiskā Latvija: divdesmitā gadsimta stāsti**” tapšanu un tajā aprakstītajām vietām, cilvēkiem mūsu reģionā (sarunas ar Dz.Stepāni, E.Ezerkalnu un R.Irbīti Bērzaunē, stāsti par notikumiem Cesvainē, Lubānā, Madonā, Vestienā, Mārcienas pagastā, padomju saimniecībās „Barkava” un „Gaiziņš”), par to, kā atsevišķi stāsti pārtop par mūsu dzīvesstāsta sastāvdaļām, satecēm mūsu katra dzīves pieredzē.

VKKF atbalstītā projekta „Es turu roku uz pulsa: žurnālisti – grāmatu autori” – otrā tikšanās ar režisori, žurnālisti žurnālu „*Kino Raksti*” un portālu *satori.lv*, *Ism.lv* publikāciju autori, LTV1 raidījuma „*100 g kultūras*” veidotāju un vadītāju, grāmatas „*Meitene, kas nogrieza man matus*” autori Kristīni Želvi Madonas pilsētas 2. vidusskolā un Madonas novada bibliotēkā, kur bija pulcējušies senioru kluba „Pie

kamīna” dalībnieki. Saistoši un interesanti bija klausīties par pieredzi filmu, grāmatu tapšanā, kultūras raidījumu veidošanā. Prieks saņemt labus vārdus no viešņas: „Paldies par pārdomāti sagatavoto pasākumu! Paldies par gājienu pa Lazdu laipu – atceroties manas bērnības iemīļoto grāmatu, paldies par sarunām un ieinteresētību! Nezaudējiet enerģiju un spēku turpināt! Jums izdodas!”

Dzejas dienu nedēļā (07.-11.09.) tika piedāvāta iespēja ikvienam interesentam konferenču zālē klausīties dzeju autoru lasījumā CD, DVD ierakstos no bibliotēkas krājuma, t. sk.: sarunas, intervijas ar autoriem novadniekiem: **A.Eglīti, L.Briedi, B.Martuževu.**

Septembrī noritēja tikšanās ar novadnieci, dzejnieci, tulkotāju un redaktori **Dainu Grūbi** (Eiropas Valodu dienas ieskaņās) Madonas pilsētas 2. vidusskolā un MNB – gan bibliotēku darbiniekiem, gan ikvienam interesentam.

Dzejas dienu pasākums: „Jausma, nojausma, vārds” (10.09.) šogad pulcēja klausītājus bibliotēkas iekšpagalmā uz **S.Radiņas** dzejas grāmatas „Pļavas nomniece” atvēršanas svētkiem, kuros bija iespēja baudīt literāri muzikālu programmu. Dzeju lasīja autore un **Z.Bekmanis**, muzicēja grupa „**Bruģis**”.

Dzejas dienu pasākumā „Mūsu siltumsētā” (17.09.) – sadarbībā ar Madonas Grāmatu draugu biedrību tika svinēti svētki dzejniekiem novadniekiem – šī gada jubilāriem: **Dainai Grūbei, Oļģertam Skujam, Dzidrai Bogatirevai, Sarmītei Radiņai.** MNB lasītava bija pārtapusi par mājīgu stūrīti – sētu kādā pagalmā, kas gan vizuāli, gan emocionāli veidoja mājas sajūtu: ziedi, sētas fragmenti, audumi, grozi, sveces, medus un maize. Tika sagatavotas prezentācijas par autoriem, izmantojot gan MNB, gan autoru personīgos foto krājumus. „Paldies par lielo ieguldīto darbu! Protams, ir

prieks, ka manējais tiek novērtēts un Madonā mani atceras. Kur gan citur vēl ir tādi Savējie?!" D.Grūbe. Par pasākumu domās un sajūtās dalījās I.Zīle: „Dzeja man ir dvēseles zobu birstīte, kas sapucē manas sajūtas un emocijas, domas, radot tajās skaidrību. Tā ļauj dvēselei pacelties augstāk par horizontu, kur ir mākoņi, svētums, mīlestība un mūžība. Sēta – man tā šķiet kā simbols mīlumam un īstenai cilvēcbai; latviskuma apziņai, ka esam iesakņojušies savā skaistā zemē, krāšņi saplaukuši ar saviem talantu ziediem. Katrs izziedam un nesam augļus šeit – Madonas pusē. Ja esam nākuši ciemos, tad pamatīgi un labi atpūšamies un nekur nesteidzamies, steigu nerosinām, lēnām ļaujamies dzejas veldzei un jubilāru iepazīšanai. Man palika silti Siltumsētā no sirsnības, kas pavīdēja atziņās un kopā būšanā.” Savs viedoklis arī M.Smudzim: „Dzejā ir jautājumi, dzejā ir atbildes, pa vidu arī sajūtas, noskaņas. Dzejā ir dziļums un noslēpums. Sēta man saistās ar mājām, ģimeni, tradīcijām. Visuāli – tie būs jumti, logi, durvis, sienas, pavards, pagalms, dabas tuvums. Protams: sēta un cilvēki, ģimene – bērni, vecāki, vecvecāki. Paaudžu kopība.” V.Zepa: „ – atskatoties pasākuma norisēs, iespaido atmiņu stāsti foto galerijās, rodas vēlme no jauna pārlasīt jubilāru dzejas grāmatas.” „Domās un ikdienā lai skan dzejas piekariņi!” – tā A.Stradiņa.

Turpinot sadarbību ar **Madonas pansionātu** – Dzejas dienu lasījumos piedalījās autori **S.Radiņa un O.Skuja**.

G.Eniņa grāmatas „Nezināmā Latvija” atvēršanas svētki notika 11. jūnijā Latvijas Zinātņu akadēmijas Portretu zālē. To vadīja režisors Jānis Streičs, tika demonstrēta Zigurda Vidiņa dokumentālā filma par noslēpumaino klinšu rakstu atklāšanu. Guntim Eniņam LZA Atzinības rakstu pasniedza LZA prezidents Ojārs Spārītis un akadēmiķis Jānis Stradiņš. Šajā pasākumā tad arī autors apsoliņa atbraukt uz savu novadu un tikties ar saviem domu biedriem. Tikšanās ar novadnieku **Gunti Eniņu** MNB notika patriotiskā noskaņā 11. novembrī. Autors lasīja nesen uzrakstītus dzejoļus, runāja par savas dzimtās vietas sakņu sajūtu, Latvijas, dabas, vides, kultūras, vietvārdu saglabāšanu, apzināšanos un izgodāšanu. Tika sagatavota un G.Eniņu priecēja prezentācija.

Guntis Eniņš – mūsu novadnieks
(dzimis 1933. gada 18.jūnijā)

Interesanti salīdzināt, kā mainījies grāmatu izsniegums mūsu reģiona bibliotēkās pēc tikšanās ar autoriem. Daži piemēri:

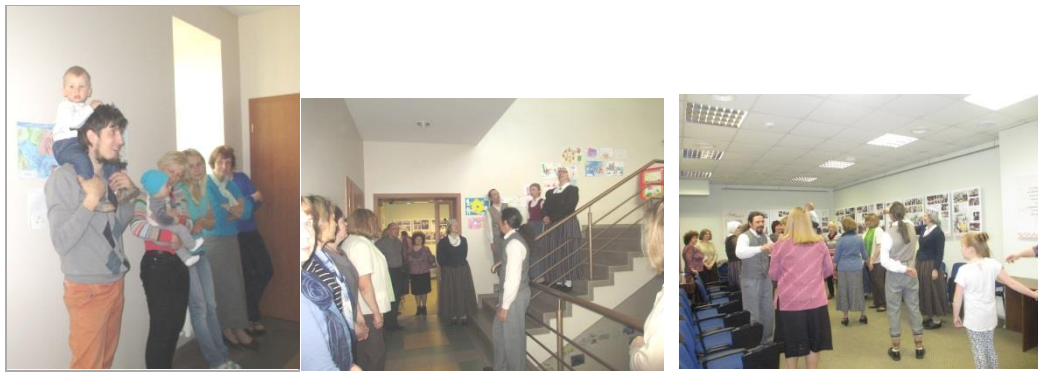
Autora grāmatas	2014. gads	2015. gads
Ata Klimoviča grāmatas	23	31
Ingunas Baueres grāmatas	769	711
Gunta Eniņa grāmatas	13	37
Sarmītes Radiņas grāmatas	10	25

Ik mēnesi, sazinoties ar novada autoriem, veidota reģionālā laikraksta „Stars” literārā lappuse „Pieskāriens”.

Grāmatu svētku programma tika veidota, akcentējot uzmanību novadniekiem. Bērnu literatūras nodaļā tiek organizēti projekti „Iztēlei vajadzīgi trīs – autors, mākslinieks un lasītājs” – radošuma stunda kopā ar grāmatas „Aušas un tiepšas” autori novadnieci **Lindu Šmiti** un mākslinieces **Gundegu Muzikanti** (arī viņas vasaras mājas atrodas mūsu pusē Liezēres pagastā). **Linda Šmite** viesojās arī Cesvaines vidusskolā. Daudz interesentu pulcēja saruna MNB ar Nacionālā botāniskā dārza direktoru novadnieku **Andreju Svilānu** – „Izturīgākie košumkrūmi Vidzemes dārzos”. „Prieks :) no A līdz Z!” – tā bija saruna par krāsām, dzīvi, uzdrīkstēšanos ar grāmatas autori, mākslinieces Elitu Patmalnieci, kura patiesi priecājās par Madonu un tās cilvēkiem. Gan pozitīvas emocijas, gan pilsētas fotogrāfijas aizveda sev līdzīgi uz Rīgu, kā arī dalījās ar tām sociālajos medijos.

Muzeju naktī apmeklētāji bibliotēkā tika īpaši aicināti uz aktivitāti „Spēlēju, dancoju” – kopā ar „Vērtumniekiem”, mudinot aplūkot konferenču zālē iekārtoto izstādi, kas veltīta **Artim Kumsāram** (1942-2013) – izcilam novadniekam, ilggadējam Madonas mūzikas skolas direktoram, folkloristam, kora un simfoniskā orķestra diriģentam, sabiedriskajam darbiniekam un savas zemes patriotam, Triju Zvaigžņu ordeņa V šķiras Atzinības krusta kavalierim.

Pārstāvot bibliotēku, Sarmīte Radiņa piedalījās **A.Ķirškalnes** atceres pasākumā **Vecpiebalgā**, sagatavojot prezentāciju un atmiņu stāstījumu.

Sarmīte Radiņa piedalījās Dzejas pārgājienā **A.Ķirškalnes** atcerei Lazdonas pagastā ar atmiņu stāstījumu, dzejas lasījumiem.

Uzmanības vērta ir dalība projekta „Rakt un rakstīt” atklāšanā dzejas noskaņās kopā **Andu un Elīnu Līcēm** Sarkaņu bibliotēkā. Prieks par kolēģu paveikto veiksmīgas novada autores A.Līces ieceres realizēšanā, mājīgas, sakārtotas un literāras vides radīšanā, kas paver iespējas sadarboties.

Dokumentējot novada literārās aktivitātes, Sarmīte Radiņa piedalījās Bērzaunes pagasta „Pelādēs” A.Čakam veltītā pasākumā. Dzejnieks pie tēva brāļa šajās mājās vasarās mēdzis uzturēties, tagad te iekārtota A.Čaka piemiņas istaba, kurā atrodas tēlnieka K.Alaiņa veidota dzejnieka vaska figūra. Pasākumu organizēja un Gaiziņa apkārtnes ļaudis, viesus – dzejas draugus no tuvākas un tālākas apkārtnes pulcēja māju saimnieks Rolands Ķemers, skanēja dzeja un dziesmas ar A.Čaka vārdiem M.Vilsona un Jērcēnu pagasta aktieru priekšnesumā, **S.Radiņas, O.Skujas** dzejas lasījumi, P.Putniņa dzeja Sarkanu pagasta amatiereteātra priekšnesumā, muzicēja novadnieks **H.Sīmanis**.

Īpaša uzmanība ar novadpētniecību saistītām tēmām tiek pievērsta organizējot Madonas reģiona bibliotēku darbinieku seminārus. Tās ir atsevišķas tēmas, tikšanās, nodrošinot aizvien jaunu, un mazzināmu informāciju. Piemēram septembrī, S. Radiņas sagatavotā un demonstrētā prezentācija par **Adinu Ķirškalni** un autorei simtajai atceres dienai veltītajām aktivitātēm: „Labām domām labi darbi līdzās nāk”; Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja Literatūras sektora vadītājas Daces Zvirgzdiņas lekcija par tēmu: „**Rainis un Madona**”. u.c.

7. PROJEKTIZSTRĀDE

2015. gadā Madonas novada bibliotēkā izstrādāti 8 projekti

Nr. P.k.	Nosaukums	Finansēj. Euro	Rezultāts
1	<i>“Es turu roku uz pulsa!”: iepazīsimies tuvplānā – žurnālistiem- grāmatu autoriem”</i>	300,00	Noorganizētas 4 literārās tikšanās 173 apmeklētājiem
2	<i>“Iztēlei vajadzīgi trīs- autors, mākslinieks, lasītājs”</i>	600,00	Noorganizētas 8 tikšanās 415 bērniem
3	VPR VKKF Vidzemes projektu konkurss “Sarunu vakari Madonas bibliotēkā : “Mēs tiekamies piektajā piecos””	1000,00	Noorganizēti 3 sarunu vakari 247 dalībniekiem ar G. Āboliņu un A.Mielavu, I. Baueri un V. Kleinu, K. Streipu un I. Pugu. Sarunu vakari ir nofilmēti.
4	Mācīsimies sadarbību jeb kopā varam vairāk	Nav atbalstīts	
5	Bērnu žūrija	LBB un LNB projekts VKKF	Tika saņemtas 15 grāmatas saskaņā ar „Lasīšanas veicināšanas programmu „Bērnu un jauniešu žūrija” Latvijas pašvaldības publiskajās bibliotēkās par kopējo summu 96,21.00 EUR
6	<i>“Es turu roku uz pulsa!”: iepazīsimies tuvplānā – žurnālistiem- grāmatu autoriem” 2. kārtā</i>	Nav atbalstīts	
7	Augstvērtīga latviešu oriģinālliteratūra bibliotēkās	LBB projekts VKKF	2 kolekcijas 66 grāmatas par 595,42 Euro u 2 audioviz par summu 15,68Euro
8	“Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedēšanas veicināšanā	LNB	2 kolekcijas 25 grāmatas par 284,30 Euro u 2 audioviz par summu 17,00 Euro

Iesaistīšanās, kopdarbība projektos ir perspektīvais projektu darba virziens, jo sadarbībā vienmēr iespējas ir plašākas un daudzveidīgākas.

Nr P.k .	Projekts	Finansētājs Rezultāti
1	„UNESCO LNK tīkls „Stāstu bibliotēkas” Publicitātes projekts	Madonas bibliotēka iekļauta UNESCO „Stāstu bibliotēku tīklā”
2	„Publisko interneta pieejas punktu attīstība Madonas novadā”	Iekļaujoties projekta darba grupā strādāts, lai paplašinātu un pilnveidotu interneta publiskās pieejas iespējas un pakalpojumu daudzveidību. Projekta realizācija pabeigta 2015. gadā.
3	EDIC- Eiropas Komisijas informācijas centru tīkla projekts ar uzturētājstruktūru Gulbenē	Kopš 2005. gada ir izveidojusies laba sadarbība starp trim rajoniem Gulbeni, Madonu un Alūksni, vienojoties par kopdarbību EK EDIC projektā. Attīstot sadarbību starp Gulbenes, Madonas un Alūksnes bibliotēkām realizēts projekts <i>Uzturētājstruktūru atlase tīkla Europe Direct informācijas centriem 2013.- 2017. gadam.</i>
4	ESIP- Valsts Eiropas Savienības informācijas punktu projekts sadarbībā ar LR Ārlietu ministriju.	<i>Eiropas Savienības informācijas punkti, Ārlietu ministrija;</i>
5	Raiņa un Aspazijas gadā projekts “Pastāvēs, kas pārvērtīsies”	Sadarbībā ar LNB <i>Dr.Philol. Eva Eglāja-Kristsone</i> Lasījums lekcija <i>Femme nouvelle: Aspazija un Eiropas “jaunā sievietē” literatūrā, kultūrā un sabiedrībā.</i>

Europe Direct informācijas centra projekts

Arī 2015. gadā turpināta dalība EDIC projektā. Konkurssam Latvijā tika iesniegti 17 pieteikumi, kurus izvērtējot, EK finansējuma saņemšanai tika atlasīti 9 pieteikumi, tai skaitā Europe Direct informācijas centra (EDIC) Gulbenē ar filiālēm Madonā un Alūksnē darbībai. Gulbenes EDIC tas būs jau trešais projekta darbības periods – pirmais risinājās no 2005.- 2008. gadam, otrais no 2009.- 2012. gadam, trešais no 2013.- 2017. gadam.

“Europe Direct” ir Eiropas Komisijas izveidots informācijas tīkls, kas sniedz atbildes par jebkuru ES darbības un politikas jomu, praktisku informāciju un padomus, kontaktinformāciju par iespējamām sadarbības organizācijām. Eiropas Komisija šādi pastiprina komunikācijas aktivitātes, lai sniegtu atbildes uz iedzīvotāju

uzdotajiem jautājumiem par ES, lai veicinātu diskusijas par ES un organizētu pasākumus vietējā līmenī.

PIPP projekts.

Lai paaugstinātu piekļuves iespējas internetam plašākām sabiedrības grupām, nodrošinot piekļuvi publiskās pārvaldes un komercsabiedrību piedāvātajiem elektroniskajiem pakalpojumiem un informācijai, lai veicinātu iedzīvotāju iekļaušanos sabiedrības sociālajos, ekonomiskajos un kultūras procesos un uzlabotu viņu dzīves kvalitāti, 23.09.2014 tika noslēgta vienošanās ar VRAA par ES ERAF projekta (ID Nr.3DP/3.2.2.2.0/14/IPIA/VRAA/007/003) "Publisko interneta pieejas punktu attīstība Madonas novadā" realizāciju.

Pateicoties šim projektam lasītava ir aprīkota ar 4 jauniem datorkomplektiem un vienu multifunkcionālo iekārtu, kas nodrošina ļoti kvalitatīvus drukāšanas, kopēšanas un skenēšanas pakalpojumus dažādos formātos. Multifunkcionālā iekārta nodrošina kopēt, skenēt un drukāt krāsainu arī A3 formātu, kas līdz tam nebija iespējams.

8. METODISKĀ UN KONSULTATĪVĀ DARBA UN SADARBĪBAS RAKSTUROJUMS

Metodiskā un konsultatīvā darba veikšanā 2015.gadā tradicionāli aktuāli un nozīmīgi darbības virzieni:

1. bibliotekāru profesionālās pilnveides pasākumu organizēšana, nodrošināšana, koordinēšana, lai paaugstinātu darbinieku kompetenci;
2. pakalpojumu kopums - konsultācijas un metodiska palīdzība dažādos bibliotekārā darba jautājumos;
3. darbs ar BIS Alise visās reģiona pašvaldību bibliotēkās, apmācības, konsultācijas, krājumu inventarizācijas, arī skolu bibliotēkās (sistēmas administratore);
4. dažādu pasākumu organizēšana, projektu, aktivitāšu koordinēšana, datu apkopošana, analīze

2015.gadā metodiskais un konsultatīvais darbs veikts ar 33 Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novados esošajām publiskajām pašvaldību bibliotēkām.

2013.gadā 32 pašvaldību publiskās bibliotēkas atkārtoti akreditētas kā vietējās nozīmes bibliotēkas. Viena bibliotēka – Madonas novada Ļaudonas pagasta Sāvienas bibliotēka netika virzīta akreditācijai objektīvu apstākļu dēļ. 2014.gadā bibliotēkas iesniegušas informāciju par akreditācijas komisijas ieteikumu izpildi gada laikā, arī 2015.gadā tiek turpināts darbs pie šo ieteikumu izpildes atbilstoši iespējā

Metodiskie pasākumi, konsultācijas

Metodiski konsultatīvais darbs organizēts, izmantojot dažādas darba formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, individuālas konsultācijas, bibliotēku apmeklējumi. Ikdienas darbs saistīts ar konsultāciju sniegšanu par visdažādākajiem bibliotekārā darba jautājumiem.

Darba veikšanā iesaistīti visi Madonas novada bibliotēkas darbinieki, jo speciālisti pašvaldību un arī skolu bibliotēku darbiniekus konsultē un informē par jebkuru bibliotekārā darba jautājumu. Organizējot kopīgus seminārus, tiek veicināta sadarbība starp skolu bibliotēkām, skolu un pašvaldību bibliotēkām.

Lielākoties saziņa ar bibliotēkām ikdienā notiek ar e-pasta palīdzību, kas ļauj salīdzinoši operatīvi nodot jebkuru jaunāko informāciju tālāk.

Profesionālās pilnveides pasākumi

Madonas novada bibliotēkā 2015. gadā regulāri notika vai tika koordinēti dažādi profesionālās pilnveides pasākumi.

Mācību prakses

Sadarbībā ar LNB Mācību centru Madonas novada bibliotēkā 240 stundu profesionālās pilnveides programmas „Informācijas un bibliotēku zinību pamati” mācību praksi (24 akad. mācību stundas) īstenoja 3 praktikantes:

30.03.- 22.04. - Inga Razenovska, Ērgļu bibliotēkas darbiniece,

02.04.-13.04. – Jolanta Vītola, Mētrienas pagasta bibliotēkas vadītāja,

01.04.-22.04.- Ieva Skuške, Ļaudonas pagasta bibliotēkas vadītāja.

2015.gada novembrī –decembrī Madonas novada bibliotēka bija prakses vieta LKA LKK Bibliotēkzinātnes un informācijas programmas neklātienas studentei Kristiānai Kančai 48 akadēmisko stundu apjomā komplektēšanas un apstrādes jautājumos, ko organizēja KKN vadītāja Kaiva Veita.

Konferences

Madonas novada bibliotēka aktīvi iesaistījās ar savām idejām LBB organizētajā Latvijas bibliotekāru 17. konferencē “Dinamiskas bibliotēkas: piekļuve, attīstība un pārmaiņas”, kur *Ideju tirgū* vēstīja par novadpētniecības aktivitātēm Madonas novada bibliotēkā.

13.10. LNB Ideju tirgus - Madonas bibliotēkas piedāvājums

Semināri

Bibliotēka pārskata periodā organizējusi 6 seminārus.

Neatņemama metodiskā un konsultatīvā darba sastāvdaļa ir regulāra semināru organizēšana bibliotekāriem, kuros sniegta jaunākā informācija par novitātēm ne tikai Latvijas, bet pasaules bibliotekārajā sabiedrībā. Tradicionāli ikmēneša semināri organizēti mēneša otrajā trešdienā.

Katrā seminārā runāts par aktualitātēm bibliotēku darbībā. Novembrī paralēli notiek sarunas par aktuāliem darba jautājumiem pašvaldību bibliotēku darbiniekiem lasītavā un skolu bibliotekāriem bērnu literatūras nodaļā. Regulāri dots vārds kolēģiem, kuri apmeklējuši dažādus kursus, seminārus, lai tālāk dalītos pieredzē.

Semināros aicināti piedalīties grāmatu tirgotāji, kas arvien ir atzinīgi novērtēta iespēja lētāk nekā veikalos iegādāties literatūru bibliotēku krājumu papildināšanai.

Semināri Madonas novada bibliotēkā:

Nr. p.k.	Laiks	Aktuāltēma	Vieslektori	Izdevēji/ projekti/ dalībņ.sk.
1.	18.03.	Pašvaldību publisko bibliotēku darbības pārskats 2014. gadā: pieredze, sasniegumi, ieteikumi, problēmas, risinājumi, diskusija. Bibliotēku darbības akcenti 2015.gadam	<i>MNB speciālisti, bibliotēku pārstāvji</i>	I/K Virja 36 dalībnieki
2.	08.04.	- 2 pētījumu prezentācija (t.sk. „Kultūras patēriņš Vidzemē: kultūras pieejamība un iedzīvotāju līdzdalība kultūras norisēs”); - NVO un pašvaldību kultūras institūciju sadarbība; - finanšu piesaistes iespējas projektiem un aktivitātēm. - „Es turu roku uz pulsa!” iepazīsimies tuvplānā - žurnālisti – grāmatu autori	<i>Vidzemes kultūras un mākslas biedrība "Haritas": Madara Aldiņa, Agnese Grunte, Solveiga Boicova</i> tikšanās ar <i>Ati Klimoviču</i>	38 dalībnieki VKKF projekta aktivitāte
3.	19.06.	Profesionālās pieredzes brauciens uz Anīkščiem (Lietuva): Anīkšču rajona bibliotēka (sadarbības partneri), nozīmīgākie kultūrvēsturiskie objekti rajonā		27 dalībnieki
4.	09.09.	- Mākoņdatošana Latvijas atmiņas institūciju darba praksē Dzejas dienām veltīta tematika: Rainis un Madona - „Labām domām labi darbi līdzās nāk.” Adinai Ķirškalnei- 100. - Tikšanās ar novadnieci, dzejnieci, tulkotāju, redaktori - Projekta „Rakt un rakstīt” – atklāšana dzejas noskaņās kopā Andu un Elīnu Līcēm Sarkanu	<i>Laura Lubkina, MNB</i> <i>Dace Zvirgzdiņa, Madonas novadpētn. un mākslas muzeja Lit. sektora vadītāja Sarmīte Radiņa, MNB Daina Grūbe, Zvaigzne ABC</i>	I/K Virja 44, dalībnieki

		bibliotēkā	Izbraukums uz Sarkanu bibliotēku	
5.	11.11.	- <i>Femme nouvelle</i> : Aspazija un Eiropas “jaunā sievietē” literatūrā, kultūrā un sabiedrībā. - Tikšanās ar dabas pētnieku, novadnieku, grāmatas “Nezināmā Latvija” autoru Gunti Eniņu	<i>Dr.Philol. Eva Eglāja-Kristsone, LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts Guntis Eniņš</i>	Projekts sadarbībā ar LNB I/K Virja 60, t.sk. 21 skolu bibliotekārs
6.	12.11.	- ES aktualitātes - Veiksmīgas prezentācijas pamatprincipi - Atziņas no apmeklētiem kursiem, konferencēm - Bibliotēku ideju tirgus	<i>Laura Lubkina, MNB Biruta Ēķe, Lubānas pilsētas bibliotēka, Līga Čevere, Cesvaines bibliotēka Bibliotēku darbinieki</i>	42 dalībnieki

Bibliotekāri gada nogalē saņem Madonas novada bibliotēkas izsniegtus apliecinājumus par tās organizēto profesionālās pilnveides pasākumu apmeklējumu.

Pie Anikšču bibliotēkas 19.jūnijā. Pirmais no kreisās direktors Romas Kutka.

Foto no Anišču bibliotēkas arhīva

Realizējot Madonas novada pašvaldības projektu “Publisko interneta pieejas punktu attīstība Madonas novadā”, 25.februārī Madonas novada bibliotēkā notika apmācības 8 akadēmisko stundu apjomā projektā iesaistīto iestāžu, tajā skaitā 14 pagastu bibliotēku un Madonas novada bibliotēkas darbiniekiem par darbu ar

multifunkcionālo iekārtu Toshiba eSTUDIO 2555cse un datoru kontroles programmu. Saņemti apliecinājumi no apmācību vadītājiem - SIA Tomega.

Sākumapmācības praktikums

2015. gadā no 3.jūnija līdz 15.jūnijam sākumapmācības praktikuma programmu 24 stundu apjomā apguva Kalsnavas pagasta bibliotēkas jaunā darbiniece Iluta Puzāne.

Personāla maiņa

No 34 pašvaldību publiskajām bibliotēkām ar kopējo bibliotekāro darbinieku skaitu –52 šajā gadā darbinieku izmaiņas bijušas 2 bibliotēkās: Ērgļu bibliotēkā un Kalsnavas pagasta bibliotēkā, kā arī Madonas novada bibliotēkā

Bibliotēku apmeklējumi

2015.gadā vismaz vienu reizi apmeklētas visas Madonas novada bibliotēkas. Apmeklējumu mērķi - Novērtēt bibliotēkas darbību; sniegt metodisku palīdzību, uzsākt krājuma inventarizāciju, sadarbība VKKF projektu realizēšanā, pārrunas jauna darbinieka atlases konkursā.

2015.gada sākumā – janvārī atskaišu pieņemšana tika praktizēta kopā ar KKN nodaļas vadītāju Kaivu Veitu izbraucot uz novadu centra bibliotēkām, kur, piedaloties visām novada bibliotēkām (Cesvaine -2, Ērgļi -4, Lubāna-2, Varakļāni -3 bibliotēkas), tika pārrunātas aizvadītā gada veiksmes, analizēts darbs, ieskicēti uzdevumi nākamajam darba periodam. Vienlaikus tika apmeklētas visas novadu bibliotēkas šajās izbraukumu dienās. Tā bija darba novitāte

Kopumā bibliotēkas apmeklētas 58 reizes, dažas no tām vairākas reizes.

Bibliotēku apmeklējumi 2015.gadā

Nr. p.k.	Bibliotēkas nosaukums	1.pusgads	2.pusgads
	Madonas novads		
1.	Madonas novada bibliotēka		
2.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka	15.06.	10.11.
3.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka		28.10.
4.	Aronas pagasta Viesienas bibliotēka	04.06.	28.10.
5.	Barkavas bibliotēka		12.11.
6.	Barkavas pag. Stalīdzānu bibliotēka		12.11.
7.	Bērzaunes pagasta bibliotēka		26.10.
8.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	14.05.	20.10.
9.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka		20.10.
10.	Kalsnavas pagasta bibliotēka	11.05.	26.11.
11.	Lazdonas pagasta bibliotēka		30.10.
12.	Liezēres pagasta bibliotēka		28.10.
13.	Liezēres pag. Mēdzūlas bibliotēka		28.10.
14.	Ļaudonas pagasta bibliotēka		24.11.
15.	Ļaudonas pag. Sāvienas bibliotēka		24.11.
16.	Mārcienas pagasta bibliotēka		26.11.

17.	Mētrienas pagasta bibliotēka		24.11.
18.	Ošupes pag. Degumnieku bibliotēka	11.06.	23.11.
19.	Praulienas pagasta bibliotēka		30.10.
20.	Praulienas pag. Saikavas bibliotēka		24.11.
21.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	14.05.	09.09., 09.11.
22.	Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēka		09.11.
23.	Vestienas bibliotēka		26.10.
	Cesvaines novads		
24.	Cesvaines bibliotēka	27.01., 14.05., 02.06.	03.11.
25.	Kraukļu bibliotēka	27.01.	03.11.
	Ērgļu novads		
26.	Ērgļu bibliotēka	26.01., 13.05.	26.10.
27.	Jumurdas bibliotēka	26.01., 14.04.	26.10.
28.	Liepkalnes bibliotēka	26.01., 12.05.	26.10.
29.	Sausnējas bibliotēka	26.01., 08.06.	26.10.
	Lubānas novads		
30.	Lubānas pilsētas bibliotēka	27.01.	23.11.
31.	Meirānu bibliotēka	27.01.	23.11.
	Varakļānu novads		
32.	Varakļānu tautas bibliotēka	23.01.	12.11.
33.	Murmastienes bibliotēka	23.01.	12.11.
34.	Stirnieces bibliotēka	23.01., 26.03.	12.11.

BIS Alise bibliotēku darbā

Kopš 2008. gada Madonas reģiona visās pašvaldību bibliotēkās ir ieviesta BIS Alise. Kopš 2012. gada visas pašvaldību publiskās bibliotēkās ir automatizēta lasītāju apkalpošana Cirkulācijas modulī.

2015. gadā turpinājās darbs pie bibliotēku krājuma kvalitātes izvērtēšanas. BIS Alise sistēmas administratore, KKN nodaļas vadītāja sniedza konsultācijas un apmācīja kolēģus neskaidros jautājumos darbā ar sistēmu.

Izmantojot BIS Alise Inventarizācijas moduli, 10 novadu bibliotēkās tika veikta krājuma inventarizācija. Šo procesu uzsākt palīdzēja Madonas novada bibliotēkas kolēģu darba grupa.

Krājuma inventarizācija Madonas reģiona bibliotēkās

Nr. p.k.	Bibliotēkas nosaukums	2013.	2014.	2015.	Plānota 2016.gadā
	Madonas novads				
1.	Madonas novada bibliotēka			marts	
2.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka			15.06.	
3.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka				
4.	Aronas pagasta Viesienas bibliotēka			04.06.	
5.	Barkavas bibliotēka				X

6.	Barkavas pag. Stalīdzānu bibliotēka				X
7.	Bērzaunes pagasta bibliotēka				
8.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka			20.10.	
9.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka				X
10.	Kalsnavas pagasta bibliotēka		20.11.		
11.	Lazdonas pagasta bibliotēka				X
12.	Liezēres pagasta bibliotēka		12.09.		
13.	Liezēres pag. Mēdzūlas bibliotēka		12.09.		
14.	Ļaudonas pagasta bibliotēka		12.02.		
15.	Ļaudonas pag. Sāvienas bibliotēka	14.01.			
16.	Mārcienas pagasta bibliotēka		06.11.		
17.	Mētrienas pagasta bibliotēka				X
18.	Ošupes pag. Degumnieku bibliotēka			11.06.	
19.	Praulienas pagasta bibliotēka				
20.	Praulienas Saikavas bibliotēka				
21.	Sarkaņu pagasta bibliotēka				X
22.	Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēka				X
23.	Vestienas bibliotēka				
	Cesvaines novads				
24.	Cesvaines bibliotēka			02.06.	
25.	Kraukļu bibliotēka			03.11.	
26.	Ērgļu novads				
26.	Ērgļu bibliotēka		22.07.		
27.	Jumurdas bibliotēka			14.04.	
28.	Liepkalnes bibliotēka			12.05.	
29.	Sausnējas bibliotēka			08.06.	
	Lubānas novads				
30.	Lubānas pilsētas bibliotēka	02.12.			
31.	Meirānu bibliotēka				X
	Varakļānu novads				
32.	Varakļānu tautas bibliotēka	29.10.			
33.	Murmastienes bibliotēka				X
34.	Stirnieces bibliotēka			26.03.	
	Kopā:	3	6	11	9

Sadarbība ar citām reģiona, novadu bibliotēkām, izglītības iestādēm

Metodiski konsultatīvā darba kvalitatīva veikšana nav iedomājama bez ilggadīgiem sadarbības partneriem dažādos profesionālās darbības jautājumos.

Ikdienas darbā visciešākie kontakti ar tuvākajiem partneriem:

- Madonas reģiona 5 novadu pašvaldību publiskās un skolu bibliotēkas, izglītības iestādes;
- Reģiona novadu pašvaldības, pagastu pārvaldes, kultūras darba organizatori

2015. gadā sadarbības ar Cesvaines, Lubānas un Varakļānu novadu bibliotēkām ritēja saskaņā ar noslēgtajiem sadarbības līgumiem.

Sadarbība notiek atbilstoši partneru funkcijām, uzdevumiem. Sadarbība vietējā līmenī notiek dažādu pasākumu, lasīšanas veicināšanas aktivitāšu organizēšanā, valsts mēroga pasākumu norises koordinēšanā bibliotēkās (akcijas, konkursi, projekti un tml.).

Sadarbība ar skolu bibliotēkām.

Lai nodrošinātu bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides paaugstināšanu, vairāku gadu garumā turpinās laba sadarbība ar skolu bibliotekāriem.

Skolu bibliotekāri aicināti piedalīties Madonas novada bibliotēkas rīkotajos semināros, kad iekļautas atbilstošas tēmas. Regulāri tiek sniegtas konsultācijas par darbu ar BIS Alise neskaidros jautājumos, regulāra uzraudzība pār elektroniskajā kopkatalogā veikto ierakstu kvalitāti (KKN).

Veiksmīga sadarbība ar Madonas novada skolu bibliotēku metodiskā darba koordinatori Elitu Kalniņu, Madonas pilsētas 1.vidusskolas bibliotēkas vadītāju gan metodiskā darba veikšanā, gan tematisku pasākumu organizēšanā.

LR Kultūras ministrija, Latvijas Bibliotēku padome, Latvijas Nacionālā bibliotēka, SIA Tieto Latvia, Kultūras informācijas sistēmu centrs u. c. iestādēm

Ļoti būtiska faktors, ja, apmeklējot citu institūciju organizēto semināru vai sanākumi, konferenci vai kursus, rodas idejas, kā uzlabot, pilnveidot metodisko un konsultatīvo darbu, kādus lektoros uzaicināt, lai palielinātu darbinieku profesionālo kompetenci.

Ilgtermiņā laba sadarbība ar:

- LNB BAC – dalība organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos, konsultācijas, projekti, dāvinājumi;
- LNB BLC – projekti, „Bērnu žūrija”, darbs ar bērniem un jauniešiem;
- KISC – projekti, apmācības, vebināri, datortehnika u.c.;
- LR KM Bibliotēku nodaļa, Latvijas Bibliotēku padome;- bibliotēku akreditācijas jautājumi;
- SIA TietoLatvia – ikdienas darbs ar BIS Alise, konsultācijas, semināri;
- LBB, LBB VN – konferences, saieti;
- LBAB – Grāmatu svētki, dāvinājumi;
- UNESCO Latvijas Nacionālā komisija – Stāstu bibliotēku tīkls;
- Ziemeļu Ministru padomes birojs – Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa;
- Net-Safe Latvia – droša interneta pasākumi;
- Reģionu galvenās bibliotēkas – visdažādākie darba jautājumi, pieredzes apmaiņa;

9. BIBLIOTĒKU MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS:

2015. gada nogalē apritēja 12 gadi, kopš bibliotēka atrodas telpās Skolas ielā 12, tāpēc ikdienā vērojami ēkas amortizācijas rezultātā veidojošies defekti, kas prasa risinājumus.

Funkcionālais izvietojums pielāgots ēkas plānojumam, lai klientiem būtu ērti pieejami pakalpojumi. Bibliotēka ir izvietota 4 stāvos.

Apmeklētāju zona – lasītāju apkalpošanas telpas- abonements, lasītavas, bērnu literatūras nodaļa ir 545 m² no 1145m² bibliotēkas platības, nodrošinātas 130 lasītāju vietas (konferenču telpu ieskaitot).

Piecas dienas nedēļā bibliotēkas apmeklētājiem ir pieejami kafejnīcas pakalpojumi (Bibliotēka nomā telpas kafejnīcas vajadzībām).

	Stāvoklis	Piezīmes, komentāri
Ēkas būvniecības gads	2003. gadā rekonstrukcija	Ēka rekonstruēta atbilstīgi Būvnormatīviem
Telpu kopējā platība (m ²)	1145 m ²	
Krātuvju telpas(m ²)	73	apmierinošs
Lasītāju apkalpošanas telpas(m ²)	545	labs
Lasītāju darba vietu skaits bibliotēkā	128	
Rekonstrukcijas, kapitālā vai kārtējā remonta gads	2003. gadā rekonstrukcija	
Bibliotēkas pieejamība personām ar kustību traucējumiem	ir	1.stāvā

2014. gada nogalē plānojot 2015. gada budžetu, tika izvērtēts ēkas tehniskais stāvoklis, notāmēti veicamie darbi.

Visaktuālākie: lietus ūdens sistēmu tīrīšana, kāpņu margu remontdarbi, bojātās sienas daļas remonts un pārkrāsošana jaunākās periodikas lasītavā, konferenču zālē, bērnu literatūras nodaļā.

Problemātiskā zona - bibliotēkas krātuve pagrabstāvā. Apkures sezonai beidzoties, pagrabstāvā ir paaugstināts gaisa mitrums, ar kuru pielietotais mitruma savācējs netiek galā. Līdz ar to nepieciešami atsevišķu telpu sienu un griestu remontdarbi.

2015. gadā tika veikti remontdarbi:

1. jumta lietus ūdens sistēmu tīrīšana;
2. kāpņu margu remonts, pārkrāsošana, kāpnes papildinātas ar drošības elementu trešajā stāvā un uzlikts lenderis kāpņu posmā uz pagrabstāvu;
3. pielietojot sanācijas materiālus tika veikts pagrabstāva sienu remonts;
4. tika veikts videonovērošanas sistēmas remonts abonementā un informācijas displeja uzstādīšana vestibilā;
5. tika veikts sienas remonts, pārkrāsošana jaunākās periodikas lasītavā;
6. sienu pārkrāsošana un bojāto žalūziju nomainīta konferenču zālē;
7. daļēja sienu pārkrāsošana bērnu literatūras nodaļā

Pildot Ugunsdrošības pārbaudes norādes, saskaņā ar Ugunsdrošības normām, iepirkts ogļskābās gāzes ugunsdzēsamais aparāts.

Izvērtējot budžeta iespējas, un veicot budžeta grozījumus, veiktas nelielas izmaiņas telpu aprīkojumā:

1. stāvā vestibilā izvietotas restaurētas, pārvilkas mīkstās mēbeles apmeklētājiem, novitāte - informācijas displejs; abonementā nomainīta videonovērošanas tehnika;
2. stāvā – uzziņu lasītavā uzstādīta jauna datortehnika *Publisko interneta pieejas punktu projekta* ietvaros- 4 datorkomplekti un jaudīga multifunkcionālā iekārta, gada nogalē pasūtīti specializētie žurnālu eksponēšanas plaukti; iepirkti jauni datorkrēsli 2 darbiniekiem.
3. stāvā kāpņu telpā restaurēti, pārvilkti mīkstie krēsli apmeklētājiem, Bērnu literatūras nodaļā iepirkti 4 pufi, restaurētas, pārvilkas mīkstās mēbeles apmeklētājiem, iepirkts 3d televizors un gada nogalē pasūtīts specializētais žurnālu eksponēšanas plaukts; direktora vietnieces kabineta aprīkojumā iepirkts jauns printeris, restaurēts, pārvilkts mīksta krēsls apmeklētājiem.

Sadarbības rezultātā ar Probācijas dienestu, izmantojot piedāvāto iespēju būt par piespiedu darbu veikšanas vietu, bibliotēkā ir saremontēti vecie krēsli, veikta to apdares maiņa.

Lai uzturētu bibliotēkas krātuvi, ir nepieciešami funkcionāli plaukti vai citādi jauni plauktu bloki. Tāpat jauni plaukti ir nepieciešami apmeklētāju zonā- bērnu literatūras nodaļā un abonementā. Uz to atkārtoti ir norādījusi arī akreditācijas komisija.

Kopumā vērtējot bibliotēkas infrastruktūra atbilst kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanas iespējām un telpu stāvoklis vērtējams kā labs.

10. BIBLIOTĒKAS PERSONĀLS:

Saskaņā ar Madonas novada pašvaldībā apstiprināto amata vienību sarakstu Madonas bibliotēkā 2015. gadā strādāja 15 darbinieki uz 12,7 slodzēm, tajā skaitā 11 nozares speciālisti, administrāciju- direktori un direktores vietnieci metodiskajā darbā ieskaitot un tehniskais personāls: saimniecības daļas vad.- 0,2 slodzes, sētnieks- 0,5 slodzes, 2 apkopējas- 0,5 slodzes katrai.

Personāla apjoms nav mainījies kopš novada izveides. 2015. gadā personālijas mainījušās Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavās, vadītājai Daigai Počai-Lapiņai aizejot bērna kopšanas atvaļinājumā, viņu aizvietoja LU Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un komunikācijas zinātnes nodaļas maģistratūras absolvente Laura Lubkina.

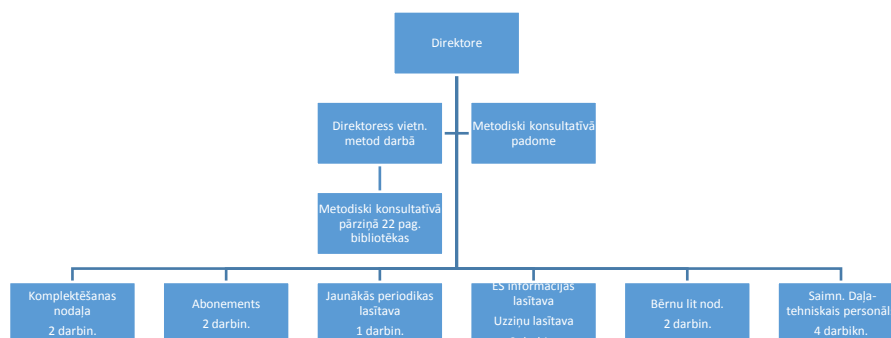
2015. gadā 3 Madonas novada bibliotēkas darbinieces tika virzītas novada pašvaldības Atzinības izteikšanai. Pateicības saņēmēmušas:

- Direktores vietniece metodiskajā darbā Daiga Puķīte- Par mērķtiecīgu, radošu ieguldījumu Madonas novada bibliotēkas attīstībā.
- Jaunākās periodikas lasītavas vadītāja- Lilita Veckalniņa- Par ilggadēju, godprātīgu darbu bibliotēkā un nozīmīgu devumu informācijas tehnoloģiju pielietojumā un popularizēšanā.
- Abonementa vadītāja- Rasma Krievāne- Par ilggadēju darbu bibliotēkā un nozīmīgu devumu darbā ar bibliotēkas apmeklētājiem.

Bibliotēkas vadības modelis un organizatoriskā struktūra veidota, lai spētu realizēt tradicionālās bibliotēkas funkcijas un sniegtu sabiedrībai aktuālus un nepieciešamus informācijas pakalpojumus.

Bibliotēkas struktūra:

Madonas RB vadību un pārvaldi īsteno bibliotēkas direktors, direktora vietnieks metodiskajā darbā, nodaļu vadītāji, galvenie speciālisti.

Bibliotēkas darbinieku pienākumus un tiesības nosaka amatu apraksti, kurus apstiprina bibliotēkas direktors.

Visi bibliotēkā strādājošie nozares speciālisti, direktori ieskaitot, ir ar profesionālo izglītību, tajā skaitā 7 ar augstāko profesionālo izglītību, 4 ar vidējo profesionālo izglītību, diviem darbiniekiem ir otra augstākā izglītība visi strādā pilnas slodzes darba laiku.

	2015
Bibliotekāro darbinieku skaits	11
Ar bibliotekāro izglītību kopā	11
<i>t.sk.ar maģistra grādu (pielīdzin.)</i>	2
<i>ar bakalaura grādu</i>	4
<i>ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	1
<i>ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)</i>	
<i>ar profesionālo vidējo izglītību</i>	4
Ar izglītību citās jomās kopā (otrā izglītība)	2
<i>t.sk.ar maģistra grādu</i>	2

Profesionālā pilnveide

Lai varētu kvalitatīvāk veikt darbu, nemitīgi apgūtas jaunas zināšanas, apmeklējot dažādus izglītojošus nozares pieredzi popularizējošus pasākumus.

Nr. p.k.	Komandēts Kad, Kur	Tēma	St. sk.	Piedalījās
Semināri, apmācības				
1	19. 01. LR Ārlietu ministrija, EK, EP informācijas birojs	Seminārs EDIC un ESIP informācijas sniedzējiem		D. Lapiņa
2	17. 02. Valmieras bibliotēka	UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla "Stāstu bibliotēkas" dalībnieku seminārs "Dzimtā valoda dzimtajos dialektos"		L. Fiļipova
3	25.02 Madonas bibliotēka	Tomega Toshiba apmācības "Ikdienas darbs ar multifunkcionālo iekārtu ToshibaeSTUDIO 2555cse. Datoru kontroles programma"		I.Saulīte, D. Puķīte V. Ločmele, S.Radiņa, R.Kozlovska,
4	23.03. Rīga	Seminārs "Jaunie MARC21 lauki personu un institūciju autoritatīvajos ierakstos"	5 st.	L. Veckalniņa
5	27.04. Rīga LNB	Seminārs "LNB Priekšmetu saraksts un tā izmantošana"		L. Veckalniņa
6	20.-22.07.Preiļu bibliotēka	UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla "Stāstu bibliotēkas" vasaras skola 2015"		L. Fiļipova
7	18.-19.08. Cēsu bibliotēka	EKP Latvijā rīkotais apmācību seminārs "Efektīva laika plānošana un darba organizēšana"		L. Lubkina
8	15- 16.09. Rīga ES māja	LIKTA rīkotais apmācību seminārs "IKT prasmju loma jauniešu nodarbinātībai un attīstībai"		L. Lubkina
9	29.09. Cēsu bibliotēka	Seminārs "Bibliotēkas Eiropas nākotnei"		I.Saulīte,D. Puķīte, K.Veita, L.Lubkina, L.Fiļipova

10	4.11. Rīga LNB	Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem		K. Veita, J.Saulīte
11	11.11. Rīga LNB	Apmācības "Digitalizācijas praktikums"		L. Veckalniņa
12	01.12. Rīga, LNB	Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs	5st.	D. Puķīte
Sanāksmes				
1	9. 03. Gulbenes bibliotēka	Sanāksme par EDIC darbības virzieniem 2015. gadā		D. Puķīte, I. Saulīte
2	29.04. Rīga LNB	LBB reģionu pārstāvniecības sanāksme.		D. Puķīte
3	14.05. Gulbenes bibliotēka	Sanāksme par EDIC darbību		I.Saulīte, D. Puķīte
4	27.-28. 05. Cēsu bibliotēka	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāksme		I.Saulīte
5	27.10. Rīga	LBAB sanāksme		D. Puķīte
6	28.10. Rīga ES māja	EDIC darba koordinācijas sanāksme		I.Saulīte
7	25.11. Rīga	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru rudens sanāksme	3,5	I.Saulīte
Konferences				
1	17.04. Rīga LNB	LNB un Bērnu un jaunatnes literatūras padomes organizētā konference "Saule pati bērnu vada. Rainis. Aspazija. Savas debestīņas		L. Fiļipova
2	21.04. Valmieras bibliotēka	Konference "21.gadsimta cilvēks un digitālā vide"	8 st.	I.Saulīte, D. Puķīte D. Lapiņa
3	08. 07. Amatas novads	LBB VN 18. konference „Bibliotēkas 21.gadsimtā: nemainīgais – derīgais un nepieciešamais – jaunais”		D. Puķīte, L. Fiļipova, V. Ločmele
4	13.10. Rīga, LNB	Latvijas Bibliotekāru 17.konference "Dinamiskas bibliotēkas: piekļuve, attīstība un pārmaiņas"		D. Puķīte, V. Ločmele, L.Lubkina, L. Veckalniņa, S.Radiņa
5	15.-16.10. Kuldīgas bibliotēka	UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas organizētā konference "Radoša kultūras mantojuma komunikācijas vietējā sabiedrībā"		L. Fiļipova
6	19.10.Rīga LNB	LNB un Valsts izglītības satura centra organizētā konference "Pirmsskola, sākumskola, lasīšana, patikšana"		L. Fiļipova
Citi				
1	8.01. Rīga, Rīgas latviešu biedrības nams	Dialogs ar EK priekšsēdētāja pirmo vietnieku Fr. Timmermansu, EK priekšsēdētāja vietnieku V.Dombrovski un komisāri reģionālās politikas jautājumos K.Krecu		D. Puķīte

2	28.04. Rīga Latvijas banka	Latvijas Gada monētas noslēguma pasākums	I.Saulīte, D. Puķīte
3	13.05 Rīga Nacionālais kino centrs	Nacionālā kino centra organizētā Latvijas filmu izlases prezentācija	S. Radiņa
4	3.07. Rīga	Rīgas Ebreju kopienas un muzeja "Ebreji Latvijā" organizētais simpoozijs	R. Krievāne
5	21.08 Limbažu bibliotēka	Limbažu Galvenās bibliotēkas apmeklējums jaunās telpās	I.Saulīte, D. Puķīte
6	9.11. Rīga LR ĀM	Informācijas sniedzēju forums	L. Lubkina
7	23.11. Rīga	Latvijas kultūras darbinieku Baltā galdauta forums	I.Saulīte
8	25.11.Rīga	"MODERNAS PREZENTĀCIJAS MEISTARKLASE" Kristapa Pētersona vadībā	L.Lubkina
9	27.11. Valmiera	LBAB biedru kopsapulce	D. Puķīte
10	04.12. Jaunolaine	LBAB konkursa noslēgums „Lielā lasītāju balva – 2015”	D. Puķīte, L.Veckalniņa, S.Radiņa, R.Kozlovska
11	15.12. Rīga	UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas projekta "Rainis un Aspazija. Atrasts tulkojumā!" pasākums	L. Fiļipova

Madonas novada bibliotēkas darbinieki ir piedalījušies 12 dažādos citu organizētos semināros un apmācībās, 7 dažādās informējošās un izglītojošās sanāksmēs, 6 konferencēs un 11 citos dažādu formātu pasākumos, pavisam kopā 36 dažādās profesionālās pilnveides aktivitātēs.

2015. gadā mācību, darba un dienesta komandējumiem, darba braucieniem iztērēts 669,40 Euro.

Profesionālo pilnveidi nodrošina arī Madonas novada bibliotēkas organizētie semināri nozares speciālistiem. Vienmēr tie ir profesionāli sagatavoti un katrā seminārā tiek ietverti darbam vajadzīgi temati, aktualitātes.

Spodrības dienā apgūstam novitātes jauno IKT pielietojumā- 3D printera funkcijas.

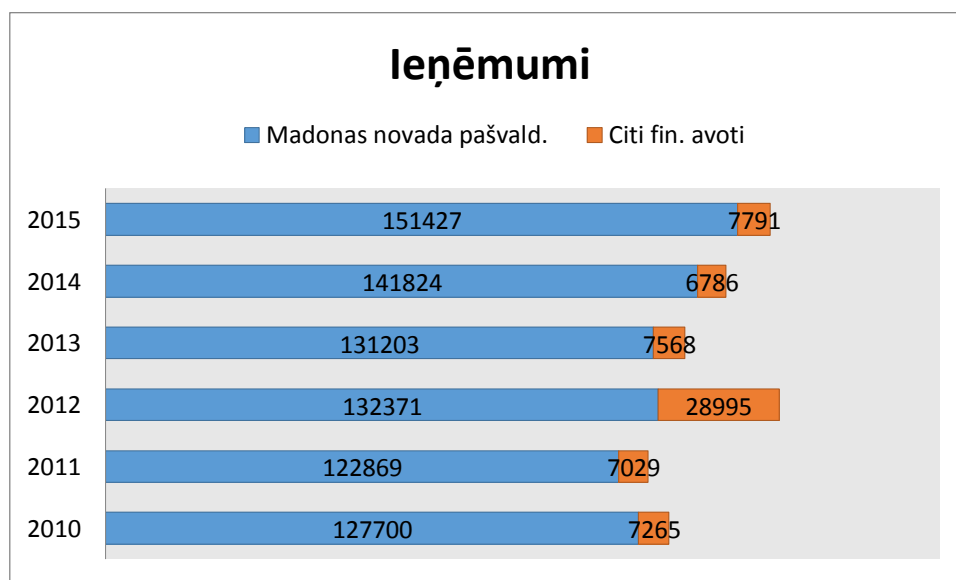
2015. gadā Madonas novada bibliotēkas darbiniekiem bija iespēja piedalīties bibliotēkas organizētajā apmācībā "Ikdienas darbs ar multifunkcionālo iekārtu Toshiba eSTUDIO 2555cse, "Datoru kontroles programma" un par dalību Madonas

novada bibliotēkas organizētajā profesionālās pilnveides mācību braucienā uz Anīkšču rajona bibliotēku Lietuvā.

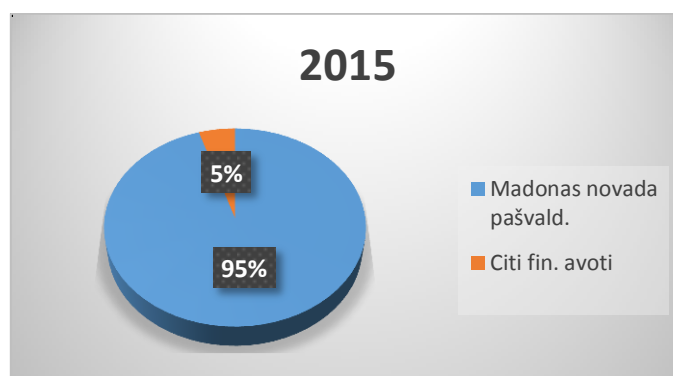
11. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Madonas novada bibliotēkas funkciju veikšanas finansējumu veido Madonas novada pašvaldības piešķirumi un cits finansējums; reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas daļēji tiek finansētas no Cesvaines, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu novadu pašvaldībām.

Ieņēmumi (Euro)

Ieņēmumi	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Madonas novada pašvald.	127700	122869	132371	131203	141824	151427
Citi fin. avoti	7265	7029	28995	7568	6786	7791
Kopā	134965	129898	161366	138771	148610	159218

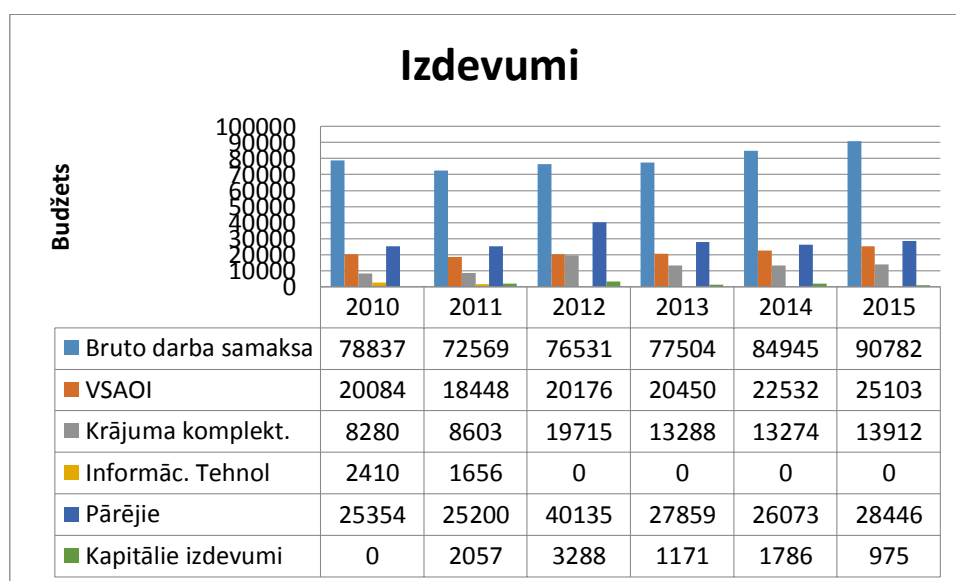

2015. gadā 95% no bibliotēkas budžeta bija pašvaldības piešķirtais finansējums; 5% no budžeta ieņēmumiem sastādīja citi ieņēmumu veidi:

Citi ieņēmumi	2015
<i>maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi</i>	2197
<i>Valsts kultūrkapitāla fonda finansējums</i>	1900
<i>pārējie ienākumi</i>	3694

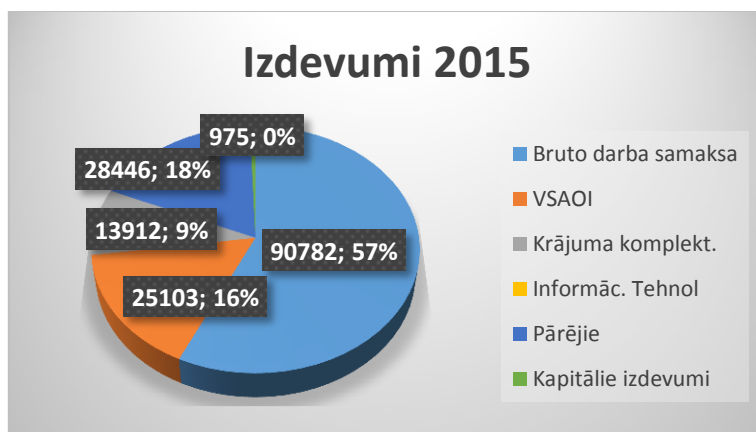
Pārējos ieņēmumos - 48% ietilpst pārnovadu finansējums reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanai.

2015. gadā Madonas novada bibliotēkas budžeta izdevumos 73% finansējuma sastādīja atalgojuma un VSAOI izmaksas. 2015. gadā atalgojums pašvaldības iestādēs, tajā skaitā arī bibliotēkās, palielinājās par 5%.

18% - pārējās izmaksas, tajā skaitā, preces, pakalpojumi.

Izdevumi (Euro)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bruto darba samaksa	78837	72569	76531	77504	84945	90782
VSAOI	20084	18448	20176	20450	22532	25103
Krājuma komplekt.	8280	8603	19715	13288	13274	13912
Informāc. Tehnol	2410	1656	0	0	0	0
Pārējie	25354	25200	40135	27859	26073	28446
Kapitālie izdevumi	0	2057	3288	1171	1786	975
Kopā	134965	128533	159845	140272	148610	148610

Finansējums krājuma komplektēšanai Madonas novada bibliotēkā pārskata periodā bija 13912 Euro, par 638 Euro vairāk salīdzinot ar 2014. gadu, jeb 9% no budžeta izdevumiem.

Krājuma komplektēš. finans.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Iedzīvotāju skaits	9242	9125	8981	8857	8527	8672	8549	8396	8213	7971
Izmaksas uz 1 iedz. (Euro)	1,32	2,08	2,58	2,49	0,93	0,98	1,36	1,58	1,61	1,74

Kopumā piešķirtais budžeta finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

12. KOPDARBĪBA AR PAŠVALDĪBAS UN CITĀM INSTITŪCIJĀM. PUBLICITĀTE

Lai informētu iedzīvotājus par bibliotēkas pakalpojumiem un iespējām, ir izveidojusies regulāra sadarbība ar Madonas novada pašvaldības informatīvo izdevumu „Madonas Vēstnesis”, 2015. gadā publicējot piecus rakstus par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pasākumiem un aktuālākajiem notikumiem. Regulāra sadarbība ir arī ar Madonas reģiona laikrakstu „Stars”. 2015. gadā ir bijusi publikācija „Latvijas Avīze” par publisko diskusiju Madonas bibliotēkā „Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Padomē – plusi un mīnusi”.

Regulāri tiek publicēta informācija par gaidāmajiem pasākumiem un aktivitātēm arī tīmekļa vietnē <http://www.madona.lv/>, kā arī bibliotēkas tīmekļa vietnē <http://www.madona.lv/biblioteka/lv/>.

Bibliotēka ir reģistrēta *Latvijas Bibliotēku portālā, draugiem.lv, twitter.com* un *facebok.com*.

Madonas bibliotēka ir viena no gaismas tīkla punktiem ceļojošajā izstādē *Latvijas mazās gaismas pilis*.

Lai popularizētu Madonas bibliotēku sagatavota ekspozīcija LNB Ideju tirgum.

Novitāte- Madonas bibliotēka piedalījās ar informatīvu telti Madonas pilsētas svētkos.

Regulāri tiek meklēti jauni sadarbības partneri un turpināta veiksmīgi iesāktā sadarbība ar reģiona un skolu bibliotēkām, vispārizglītojošām skolām, J.Simsons Madonas mākslas un J.Norviļa Madonas mūzikas skolu, Madonas Novadpētniecības un mākslas muzeju, interešu klubiem un sabiedriskajiem medijiem: VTV, reģiona laikrakstu „Stars”, „Madonas Novada Vēstnesis”, Madonas novada tīmekļa vietni.

Izveidojusies laba sadarbība ar SIA „**Madonas patērētāju biedrība**” ražotni „**Madonas maiznieks**”, kas ir atsaucīgi bibliotēkas organizēto pasākumu atbalstītāji. Kad Madonas novada bibliotēkā viesojās Beļģijas Karalistes ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Franks Arnautss un viņa kundze Linda Arnautsa – Hubena, lai aktualizētu pastkaršu izstādi [POSTWAR] – simtgadīgu vēstījumu par kara pieredzi Beļģijā, izstādes atklāšanā sirsnīgi un emocionāli mirkļi bija gan vēstnieka atmiņu stāstījumos un izstādē redzamo pastkaršu komentāros, gan baudot – tieši šai izstādei par kara tēmu tik piemēroto – rudzu maizi un tēju. Ražotni „Madonas Maiznieks” – mūsdienīgu uzņēmumu ar senām maizes ražošanas tradīcijām pārstāvēja ražošanas direktore L.Harina un ražošanas direktores vietniece I.Lemešonoka, līdzī ņemot aromātisku, daudzveidīgu rudzu maizi ar izcilām garšas īpašībām. Aicinot cienāties, nozīmīgi un vienmēr aktuāli skanēja L.Harinas vēlējums: „Lai mums nekad vairs nebūtu jāpiedzīvo kara šausmas un sajūtas, ka trūkst maizes.” Kā uzsvēra domes priekšsēdētājs A.Ceļapītērs: „Madonas maiznieks” ir viens no tiem uzņēmumiem, ar ko Madona var lepoties.”

Sadarbībā ar **Madonas Grāmatu draugu biedrību** (vadītāja B.Ozoliņa) tika svinēti svētki dzejai un šī gada jubilāriem – novadniekiem. Paldies par līdzdalību pasākumā **Bērnu un jaunatnes centram, teātra studijai „Pilnpiens”**, improvizācijas teātra pasniedzējai, pasākuma vadītājai I.Zīlei, mūziķiem N.Šneideram, S.Paeglei, **Ļaudonas kora „Lai top”** grupai (vadītāja A.Melnupa), **Praulienas pamatskolai, Varakļānu Latgales sētai**.

Iesaistījāties Madonas pilsētas noformēšanā Lieldienu laikam – sadarbībā ar **Madonas novada pašvaldības attīstības nodaļas ainavu arhitekti A.Silupu** un **J.Simsons Madonas mākslas skolu** – piedāvājam citātus par Lieldienām, tautas dziesmas, mīklas, kuras Lieldienu dekorāciju noformējuma idejām izmantoja mākslas skolas bērni.

Veiksmīgi turpinājās iepriekšējā gadā uzsāktā sadarbība un informācijas apmaiņa ar **Lubāna mitrāja informācijas centru**. Šogad Lubāna mitrāja informācijas centram

sadarbībā ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību (LOB) tika uzsākta iniciatīva LOB Madonas vietējās grupas izveidei. Madonas novada dabas daudzveidība apvieno daudzas Latvijas un Eiropas mērogā nozīmīgas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – Teiču un Krustkalnu dabas rezervātu, Lubāna mitrāju, Vestienas aizsargājamo ainavu apvidu. Lai informētu par plānoto, iepazīstinātu un uzrunātu interesentus, neformāla tikšanās tika organizēta gan Lubāna mitrāja informācijas centrā, gan bibliotēkā. Interesentiem bija iespēja uzzināt gan par LOB aktivitātēm, apmainīties ar kontaktinformāciju un iepazīties ar MNB bagātīgo grāmatu, CD piedāvājumu izstādē „Satiec putnus!”.

Sadarbība ir viens no bibliotēkas atpazīstamības veicinātājiem gan novada, gan plašākā mērogā. Mūsu aktivitātes popularizē publikācijas pārnovadu presē, interneta vietnēs, videosīžetos, sociālajos medijos.

Piem.: <http://estars.lv/> ; <https://twitter.com/MadonasBIBL>;

<http://www.pilsetas.lv/index.php/lv/pasakumi/sarunu-vakars-mes-tiekamies-piektaja-piecos> ;

<http://www.madona.lv/biblioteka/ui/aktualitates?fu=read&id=1891>;

<http://www.madona.lv/lat/?ct=kulturasnotikumi&fu=read&id=5060>;

<http://www.draugiem.lv/madonasbiblioteka/news/?p=13493552>;

<http://www.madona.lv/turisms/ru/?&ln=ru&ln=lv>; <http://estars.lv/> ;

MadonasNovads @MadonasNovads Aug 5;

<http://ingunabauere.lv/index.php/notikumi/156-oktobris-2015>;

<https://www.facebook.com/events/876983132382590/> ;

<http://www.madona.lv/lat/?ct=nvestnesis&fu=read&id=1549> ;

http://jauna.vidzeme.lv/lv/kulturas_jaunumi/41/archive/;

<https://www.youtube.com/watch?v=8WsGfDd0kU4>;

http://www.vidzeme.lv/lv/vidzemes_kulturas_programma/39/129390/;

S.Feldmane „Pārnovadus saista Adīna Ķirškalne” - „Druva”, 2015. gada 18. augustā.

Labā sadarbība izveidojusies ar:

- LNB BAC – dalība organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos, konsultācijas, projekti, dāvinājumi;
- LNB BLC – projekti, „Bērnu žūrija”, darbs ar bērniem un jauniešiem;
- KISC – projekti, apmācības, vebināri, datortehnika u.c.;

- LR KM Bibliotēku nodaļa, Latvijas Bibliotēku padome;- bibliotēku akreditācijas jautājumi;
- SIA TietoLatvia – ikdienas darbs ar BIS Alise, konsultācijas, semināri;
- LBB, LBB VN – konferences, saieti;
- LBAB – Grāmatu svētki, dāvinājumi;
- UNESCO Latvijas Nacionālā komisija – Stāstu bibliotēku tīkls;
- Ziemeļu Ministru padomes birojs – Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa;
- Net-Safe Latvia – droša interneta pasākumi;

2015. gada 19. jūnijā Madonas novada bibliotēku darbiniekiem bija iespēja doties profesionālās pieredzes braucienā uz Anīkšciem Lietuvā, lai gūtu starptautisku pieredzi bibliotēku profesionālās attīstības un pilnveides jomā, kā arī aplūkotu jauno Anīkšķu rajona bibliotēku un nozīmīgākos kultūrvēsturiskos objektus.

Jau vairākus gadus bibliotēka piedāvā apmeklētājiem izstādes, kuras tiek organizētas sadarbībā ar Francijas Institutu Latvijā, šoreiz piedāvājot izstādes „Baltijas jūra – apdraudētā dzīvā vide” un ”Latvijas ceļojums” – Stefana Sudjēra fotogrāfijas.

Bibliotēkā viesojās:

Foto izstādes "Latvijas ceļojums" autors Stefans Sudjērs.

Viesi no Eiropas Komisijas pārstāvniecības 17. septembris

Moldovas delegācija

Viesi no Barkavas Profesionālās vidusskolas kopā ar Horvātijas skolēnu grupu 27. oktobrī

Alojas novada pašvaldības viesi 19. novembrī

u.c.

2015. gadā Madonas novada bibliotēkā organizētas 126 dažādas, tajā skaitā, arī mākslas izstādes, un 127 dažādi pasākumi, kuri sagatavošanai un organizēšanai ir nepieciešams noteikts laiks. Atpazīstamību guvuši Grāmatu svētki, Bibliotēku nedēļas aktivitātes, ar Eiropas dienu saistītās aktivitātes, bibliotēkas programma Muzeju naktī, bibliotēkas programma Pilsētas svētkos, Dzejas dienas u.c. (Aktivitāšu apraksts sniegts 3. 1., 3.2.,3.3. un 4. nodaļā).

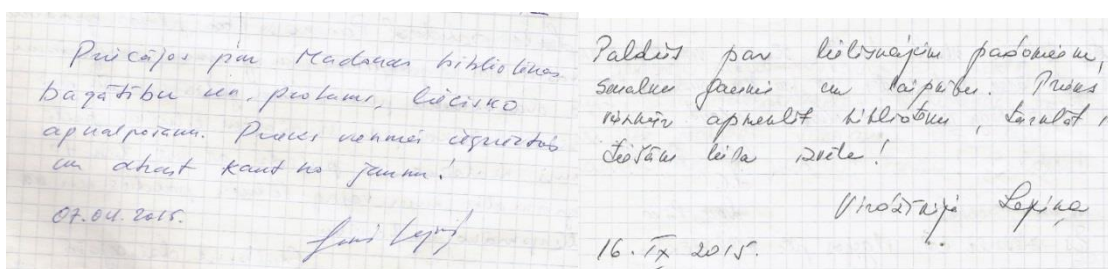
Apmeklētāju uzmanību saista un pozitīvas atsauksmes saņem Konferenču zālē eksponētās izstādes

- Pastkaršu izstāde [POSTWAR] - simtgadīgs vēstījums par kara pieredzi Beļģijā. Beļģijas Karalistes vēstnieka Latvijā Franka Arnautsa ģimenes kolekcija.
- „Baltijas jūra – apdraudētā dzīvā vide” – sadarbojoties ar Francijas institūtu Latvijā.
- Bronislavas Martuževas 90 gadu jubilejai veltīta izstāde „...cik neiznīcīgs baltums tavs un dziļēm piederība”.
- „Arta Kumsāra dzīve un radošā darbība”.
- Fotoizstāde „Latvijas mazās gaismas pilis”, sad. ar LNB Atbalsta biedrību un arhitektu J.Dripi.
- Madonas mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde: „Ceļā uz dziesmu svētkiem”.
- Sadarbībā ar Francijas institūtu Latvijā: “Latvijas ceļojums” – Stefana Sudjēra fotogrāfijas.
- Tēlotājmākslas studijas „Madona” izstāde konferenču zālē: „Gaismas un krāsas sačukstas latviski” u.c.

Izstādes konferenču zālē. No kreisās izstāde: „Baltijas jūra – apdraudētā dzīvā vide”, „Ceļā uz dziesmu svētkiem”, „Latvijas ceļojums” un “[POSTWAR]”.

Pozitīvisma deva

„Liels paldies par skaisto ceļojumu jaunībā! Labu ceļavēju arī turpmāk!” /**Gundars Āboliņš**/ „Paldies! Bija ļoti aizkustinoši!” Sirsnībā – **Ainars Mielavs** „Paldies! Pasākums bija labs un izdevies! Man un manām līdzbraucējām no Meirāniem patika. It sevišķi Gundars. Un, kā redzēju, ļoooti klausītāju apmeklēts! Lai izdodas arī nākamie sarunu cikla pasākumi, kā šis pirmais!” /Dina Sestule/ „Bija ļoti jauki! Paldies par brīnišķīgi noorganizēto vakaru bibliotēkā! Tas bija pārdomāts līdz sīkumiem.”/Agnese Zdanovska/ „Kad tikšanās sākumā tika pavēstīts, ka dosimies ceļojumā, tas ļoti saintrīgēja. Ceļojums desmitgadēs skaisti un interesanti izdevās. No tikšanās dalībniekiem varēja izzināt viņu radošā dzīves gājuma nianses. Paldies!” /Beāte Ozoliņa/ „Bija ļoti pārdomāti, dvēseliski, mīli un sirsnīgi, patika humora dzirkstis! Interesanta ideja par ceļa somu un laika pieturām. Patikās pozitīvisms, rīkojiet vēl! Paldies! Sporta nodarbībās un kora mēģinājumā, kur dzied arī Gundara brālis Māris, atzinīgi runājām par aizritējušo pasākumu. Vienīgi prasījās vēl kādu A. Mielava dziesmu.” /Tekla Reinika/ „Cilvēks var pilnībā mainīt savu dzīvi, mainot skatu punktu, no kura vērtē un iepazīst pasauli”/**Valts Kleins**/ „Jaukajai Madonas bibliotēkai paldies par interesanto tikšanos! Fotogrāfs Valts Kleins ir ļoti gudrs, smuks un prasmīgs! Un Jums ir ļoti laba izdoma sarīkot šādus pasākumus.” /**Inguna Bauere**./ „Būsim tie, kas mēs esam,... būsim lepmi!”/**Ivars Puga**./ „Paldies varenajai Madonai! Lai visās lietās veicas!” /**Kārlis Streips**/ u.c.

13. VEIKSMES STĀSTI

✓ 2015. gada veiksmes stāsts ir ES ERAF projekta "Publisko interneta pieejas punktu attīstība Madonas novadā" realizācija. Pateicoties tam ieguvām četrus jaunus un jaudīgus datorus un multifunkcionālo iekārtu. Vislielākais ieguvums no šī projekta ir tieši multifunkcionālā iekārta, ar kuras palīdzību varam sniegt ļoti kvalitatīvus drukāšanas, kopēšanas un skenēšanas pakalpojumus. Šī iekārta nodrošina augstas izšķirtspējas drukāšanu, skenēšanu un kopēšanu dažādiem lapu formātiem – B5, A4, A3, u.c. Tā daudzās funkcijas nodrošina ļoti plašas iestatījumu iespējas, ko līdz šim neviena bibliotēkas drukāšanas iekārta nespēja nodrošināt. Tā palīdz arī mums ikdienas darbos. Tagad mēs varam drukāt kvalitatīvus plakātus, attēlus un teksta dokumentus. Ar šo ieguvumu esam apmierināti mēs un mūsu apmeklētāji, kam nepieciešami drukā.

✓ Bērnu literatūras nodaļā 2015. gadā kā veiksmes stāsts minama "Bērnu žūrijas" "vīrusa" izplatīšana Madonas reģionā. Kopš 2002. gada iesaistes lasīšanas veicināšanas kustībā, sasniegts vislielākais iesaistīto bibliotēku skaits-25. Patiess gandarījums, ka iesaistās arvien vairāk skolu bibliotēku (2015.gadā jau 9). Misija- iesaistīt bibliotēkas "Bērnu žūrijas" kustībā un veicināt lasīšanu ir izpildīta.

Liels palīgs projekta popularizēšanā bija "Bērnu žūrijas" talismans- Zaļais grāmatu vīriņš, kurš piedalījās Novadu grāmatu svētkos, muzeju nakts aktivitātēs bibliotēkā un pilsētas svētkos.

Par veiksmes stāstu uzskatāmi regulārie ģimeņu vakari, ar vienotu tēmu visam gadam. 2015. gadā- "Eiropa Madonā".

✓ Par 2015. gada veiksmes stāstu uzskatāmi **Sarunu vakari bibliotēkā: „Mēs tiekamies piektajā piecos!”**. Tas bija Vidzemes Plānošanas reģiona atbalstītais projekts. Reģiona iedzīvotājiem tika noorganizēti trīs sarunvakari (5. augustā, 5. oktobrī, 5. novembrī pulksten 17:00), kuri pavadīti kopā ar interesantiem, radošiem, atpazīstamiem cilvēkiem, kuri pārstāv dažādas kultūras jomas, ir 2015. gada jubilāri – 55 gadnieki. Sarunu vakarus vadīja Sarmīte Radiņa, arī 55-gadniece. *"Mēģinājām kultūrvēsturi izdzīvot caur cilvēkiem, būt spoguļim – atspoguļot, bet neiejaukties! Būt sarunu biedram, prast klausīties"* Tā bija iespēja Madonas bibliotēkā vairāk uzzināt par Latvijas kultūras personību: **G.Āboliņa, A.Mielava, V.Kleina, I.Baueres, K.Streipa, I.Pugas** dzīves līkločiem, pašapziņu, radošo darbu un dzīvesziņu. Tie ne vienmēr ir tikai un vienīgi veiksmes stāsti, bet likteņstāsti. Šādas tikšanās klausītājiem dod iespēju ieraudzīt personības citā rakursā – kā cilvēkus, kuri tāpat sadzīvo ar savām vājībām un kaislībām.